

dicina que admistrabit in generada carne vulneru ipsoz
debebit ee coplonis humide: no ergo semper sicce. Ad
hoc est dicendum q medicia generatiua carnis debet esse
exiccatiua vltra q sit siccitas naturalis membri. Ro aut
huius est. qz fm q declaratu fuit ex verbis Hal. in tertia z
quarta pticula de ingenio. z in alyz etiam particulis. i moz
bo debet medicamia admistrari fm duplicitez itentione. s.
habedo respectu ad complone naturalē corporis z mēbri
vt ipsam a parte sue silitudis pseruet. qz semp coplo natu
ralis debet cōseruari. cōseruatio aut fit per silē et habedo
respectu ad morbu vt ipsum a parte sue cōtrarietatis de
struat eo q semp morbo itendit per se destrui. ois aut de
structio per cōtrariū fit. in vulnere ergo cōcauo vbi gene
randa est caro debet admistrari medicia generatiua car
nis sic vt sit sufficiēs cōseruare coplonez mēbri: z cum hoc
remouere impedimēta que pbibēt generationē carnis. cō
muniter in omni vulnere cōcauo est humiditas supflua q
coadunat in vulnere: qz fm q apparet per Hal. in 3° parti
cula de ingenio sanita. in quolibet vulnere cōcauo semper
due supfluitates generant. vna subtilis z altera grossa. er
go tūc medicia generatiua carnis vltra siccitatē per quam
cōseruat siccitatez naturalē mēbri dz habere siccitatē per
quam sit potens exiccare illas duas supfluitates pdictas.

Sic ergo ex hoc apparet q medicina generatiua carnis
debet esse exiccatiua vltra siccitatem naturalez membri.
Tūc respondenduz est ad rōnes. Ad p̄mam cum d̄r q
medicia gnatiua carnis dz admistrari talis in vulnere vt
cōseruet complonē mēbri. Dicendum hoc eē vey: sed cum
hoc dz eē curās morbū. fm enim q dcm̄ fuit p̄us medicia
dz admistrari in morbo: sic qz cū b̄ q sit p̄seruās complo
nem naturalē: sit et destrues morbū. Et cuz d̄r vterius q
cōseruatio fit a simili. cū ergo quedaz mēbra sint humida
conseruabunt ergo ab humida medicia z nō a sicca. Di
cedum qz verū est q pura cōseruatio bñ fit a silē oio. sed i
p̄seruatione in q̄ atredif̄ et curatio sicut est in morbo non
debet admistrari oino silia: s̄ debet admistrari medicie q
cum hoc qz sint p̄seruātes cōplonē naturalē destruat etiaz
morbū. z sic debem⁹ facere in vulnere. Cuz ergo ipedimē
tum gnationis carnis in vulnere sit humiditas: vt dcm̄ est
dz ergo admistrari medicia sicciōz vltra siccitatē nālē mē
bri vt cum hoc qz cōseruet siccitatē nālē mēbri exiccet: et
humiditatē vulneris. z ideo id argumētū optime cludit
qz in mēbro z corpe humido dz admistrari medicia sicca.
i corpe aut sicco magis sicca dz admistrari medicia. z hoc
est vey fm qz postea dicet. Ad 2^m argumentū r̄ndet qz
Hal. ponit in 4° de ingenio. qz si caro vulneris fuerit sicca
fometet cum aqua cala z reb⁹ humidis. ḡ tunc in vulnere
vbi gnānda est caro nō semp competit medicina sicca zc.
Dicendum qz qñ Aui. z aly auctores dicūt qz in vulnere cō
cauo vbi gnānda est caro cōpetit medicia sicca ipsi intelli
gunt hoc ex pte vulneris cōcaui: vñ vulnus cōcauuz est. s.
mēbro nō hñte aliū lapsuz vltra eū quē hz ex vulnere: vñ
vulnus. mō oē vulnus cōcauū z spāl⁹ vñ cōcauū: est humidū
z distēpat mēbz in humiditate vt dcm̄ est p̄us. Et si aliqñ
dicat ab auctorib⁹ vulnus eē siccū hoc nō itelligat absolu
te. s. qz sit siccū. sed qz d̄r siccū respectu alteri⁹ qd̄ est magis
humidū illo. z iō in omni vulnere cōcauo vbi gnānda ē ca
ro cōpetit medicia sicca rōne sui nō exñte ibi alio morbo.
Nūc aut cuz ipso aliqñ pōt associari alius morbo: sic si sup
ueniat ei cōplo mala sicca. z hoc est vt qñ labia vulneris: z
caro exñs in circuitu idurant: z tūc cum vulnus vel vlcus
nō possit curari nisi p̄us remoueat mala cōplo illa: dz nos
p̄us illam remouere. remouet aut illa mala cōplo cuz hu
midis sicut cum fometatione aq̄ calē z tetrafarmaco: z h̄z
z aliqñ qñ nō pōt rectificari illa mala cōplo cum his dz
nos icidere illa labia z carnē durā vsqz ad carnē sanā: sicut

*nota fometatione
aqua i vlcibus.*

Hal. ponit 4° de ingenio sani. z tūc remota illa mala cōplo
ne admistramus medicias gnantes carnē. sic ḡ quātuz est
ex pte vulneris qñ intēdimus ad curationē ipsius semper
cōpetit medicia sicca nisi ipediat aligs morbo cum eo
ctus. qñ ḡ dicit Hal. 4° de ingenio sani. Qz si caro vulneris
sicca: nō itelligit hoc de siccitate nālī carnis: s̄z itelligit de
siccitate accñtali sicut qñ labia z caro exñs in circuitu idu
rant: quam siccitatē p̄us dz amouere q̄ vlcus vel vulnus
curent: z tūc hac remota admistramus in vulnere exicci
tia sicut dcm̄ est. z ideo rō nō cludit p̄tra p̄positū. Ad
3^m argumētū cum d̄r medicia gnatiua carnis dz esse oio
similis mēbro in calitate z friditate. ergo z eodē modo vt
in siccitate z humiditate. Dicendum qz nō est silē de calidi
tate z friditate medicie faciētis nasci carnē de humiditate
z siccitate: qz medicia gnans carnē semp dz eē sicca: s̄z
est: qz vulnus: vñ vulnus z spāl⁹ cōcauū semp p̄segur distē
perantiā z humiditatē p̄pter causas dictas. z iō semp dz
medicia sit augmētata in siccitate vltra siccitatē naturalē
mēbri si vulnus vñ vulnus nō p̄segur distēperantiā in ca
litate vt friditate. z iō nisi supueniat ei mala cōplo calē
vel frida ex aliquo dz eē medicia oio silis mēbro in calita
te z friditate: sicut postea dicet Aui. z ideo non est simile
quod ponit esse pro simili zc.

Quo quod medicina gnatiua carnis debet
esse exiccatiua vltra
siccitatē nālē mēbri est dubitatio. qz Aui. dic̄ hic qz dz esse
exiccatiua vsqz ad terminū nō vebemēter. in quo aut gra
du debeat exiccare Aui. hic hoc exp̄mit. Sed tñ snia Hal.
est exp̄sse in 3° de ige. sanita. ca. de cura vulnerū cōcauoz
dz exiccare in p̄mo gradu: aut parū plus z nō multū ip̄us
trāscēdere. z hcc et snia vñ eē de intētoe Aui. hic: s̄z hoc nō
dicat. dic̄. n. qz dz eē exiccatiua nō vebemēter: sed vsqz ad
terminū. modo medicia que exiccat in p̄mo gradu est que
nō vebemēter exiccat nec manifeste s̄z qz appet per Hal.
in lib^o de simplicib⁹ medicis. vbi distinguit istos gradus. z
ideo qñ dicit qz dz exiccare vsqz ad terminū itelligit vsqz
ad terminū. s. p̄mi gradus vel parū plus.

Sed cōtra dictum Hal. z Aui. arguit: qz vñ
hoc eē falsum. s. qz medi
cina gnatiua semp debeat exiccare in p̄mo gradu. p̄mo
qz Aui. p̄mo canone. fen 4^a. ca. de cura solonis p̄tinui ex
presse dic̄ qz medicia gnatiua carnis nō solū dz exiccare in
gradu p̄mo: immo indiget vt aliquādo exiccet gradu
z 3°: z sic tūc vebemēter exiccabit: quod est p̄tra dcm̄ Aui.
hic. C̄. aut intelligis qz exiccet in p̄gradu absolute: aut
respectiue. s̄z nō potes hic itelligere absolute p̄batio: qz cū
medicia dicat talis absolute apud medicū p̄ respectū ad
corpus tpatū: tūc aristologia z plāta oppoñacis z tūcia
chimia z silia que sunt sicca in 2° et 3° gradu: z plus per re
spectū ad corp⁹ tpatū nō eēt medicie gnatiue carnis. s̄z
est falsum. qz Hal. ponit eas in p̄dicto loco iter medicinas
gnatiuas carnis. qre zc. Nec pōt hoc itelligi respectiue. qz
aut tu itelligeres hoc p̄ respectū ad mēbz fm qz ip̄m com
parat ad vlcus qd̄ est in ip̄o vt eēt dcm̄ qz medicia dz exic
care vltra siccitatē nālē mēbri in quo est vlcus in p̄ gradu
vt possit exiccare humiditatē vlcis: aut itelligeret hoc i
respectu ad vlcus fm qz vlcus cōpat ad mēbz in quo est
vt eēt dcm̄ qz medicia gnatiua carnis dz exiccare in p̄ gra
du hoc est qz medicina gnatiua carnis vltra siccitatez per
quā exiccat humiditatez vulneris dz exiccare in p̄ gradu
vt per illā p̄seruet siccitatē nālē mēbri. s̄z non pōt itelligi p̄
mō. p̄batio qz ponam⁹ qz duo vulnera sint in duob⁹ mem
bris equalib⁹ in cōplone nālī oio. s̄z vñ vlcus sit magis hu
midū q̄ aliud tūc ista mēbra idiget medicia equali in sic
citate p̄ respectū ad cōplonē nālē mēbri: eo qz cōplo nālī
est silis in vtroqz. s̄z resp̄cū vlcis nō idiget medicia eq̄li

In siccitate cū vnū vlcus sit magis humidū q̄ aliud. cūz ḡ
 in vlcere minus humido medicina vltra siccitatē nālem
 mēbri d̄z exiccare in gradu p̄. qz iste est canon ḡnālis. s. q̄
 medicina ḡnātiua carnis vltra siccitatē nālem mēbri d̄z exic
 care in p̄mo gradu. ḡ i vlcere magis humido vltra siccita
 tem nālem mēbri debeat exiccare plus q̄ i gradu p̄mo. nō
 ḡ semp medicina ḡnātiua carnis d̄z exiccare in p̄mo gradu.
 ¶ P̄ hoc arguit rōne. nā Hal. ponit in tegni. ca. de causis
 curatiuis. In illo. s. sup. x. qdem numeris calidiora. vii. v̄o
 sicciora r̄c. q̄ ois cura fit per s̄riū: r̄ per s̄riū equale i codē
 gradu. s. aliq̄d vlcus vel vlcus p̄cauū est qd̄ est humidū
 in 2° vel 3° ḡ medicina vltra siccitatē per quā cōseruet siccī
 tatē nālem mēbri d̄z hēre siccitatē in 2° vel 3° gradu per quā
 destruat humiditatē vulneris. nō ergo est verū vlr̄ q̄ de
 beat exiccare i p̄ gradu i respectu ad mēbz. ¶ P̄tererea.
 si hoc esset v̄z̄ itelligēdo sic illud d̄m̄. tūc seq̄tur q̄ i cor
 pore r̄ mēbro humidissimo p̄peteret medicina minus exic
 catiua r̄ in corpe r̄ mēbro siccissimo p̄peteret medicina sic
 cissima. sed s̄riū huius ponit Aui. in p̄mo. fen. 4°. ca. de cu
 ra solonis p̄tinui. ponit. n. ibi ad litterā q̄ si corpe r̄ mēbz
 in quo est vlcus fuerint decliua ad humiditatē multam.
 tūc vlcus maiori idigebit exiccatione. si aut̄ ad siccitatem
 tūc vlcus miozi idigebit exiccatoe. q̄re r̄c. Sic ergo ex di
 versis apparet q̄ nō pōt̄ itelligi medicinā ḡnātiuā carnis eē
 exiccatiuā in p̄mo gradu in respectu ad mēbz. s̄m q̄ com
 parat̄ ad vlcus. nec hoc pōt̄ itelligi sc̄do mō. s. in respectu
 ad vlcus s̄m q̄ cōparat̄ ad mēbz: vt q̄ itelligat̄ q̄ vltra
 siccitatē per quā exiccat humiditatē vulneris debeat h̄re
 siccitatē in p̄mo gradu vt per ipsam p̄seruet siccitatē nālem
 mēbri. p̄batio. qz cū mēbroz: r̄ ēt corpoz quoddaz sit ma
 gis siccū: quoddā aut̄ minus. mēbz r̄ corpe siccū idigēt ad
 sui p̄suationē magis siccis q̄ mēbz r̄ corpe humidū. ergo
 si in mēbro minus siccū. medicina vltra siccitatē per quam
 exiccat humiditatē vulneris d̄z hēre siccitatē in p̄mo gra
 du vt p̄seruet cōplonē mēbri: qz id d̄m̄ ponit̄ canon ḡnā
 lis in oib̄ in mēbro magis siccū debeat hēre medicina vl
 tra siccitatē per quā exiccat vlcus siccitatē plus q̄ in p̄mo
 gradu vt p̄servatione ipsius fiat: cūz mēbz magis siccū indi
 gat magis siccis ad sui p̄servationē. sic ergo videt̄ q̄ nul
 lo mō possit hoc d̄m̄ esse v̄z̄. s. q̄ medicina ḡnātiua carnis
 debeat exiccare in p̄mo gradu: ita vt hoc dictum sit vlr̄ ve
 rum. ¶ Circa istā q̄onē duo sunt inḡreda. p̄mo est inḡ
 rendū q̄ hoc d̄m̄ est verū q̄ medicina ḡnātiua carnis d̄z
 esse exiccatiua in p̄mo gradu: r̄ nō multū ip̄m trāscēdere.
 Secūdo est inḡrendū qualr̄ r̄ quo p̄dictoz modoz in q̄o
 ne id d̄m̄ itelligat̄. ¶ Dico ergo p̄mo q̄ medicina ḡnātiua
 carnis d̄z esse exiccatiua in p̄mo gradu r̄ nō multū plus.
 Ratio aut̄ huius est. qz ex p̄us dictis apparuit q̄ medicina
 ḡnātiua carnis d̄z exiccare corpus vel mēbrum plus q̄ sit
 siccitas nālis ipsius p̄pter humiditatez vulneris qd̄ est in
 mēbro. nūc aut̄ ois opatio medicie que est s̄m aliquā qua
 tuor qualitātū p̄maz̄ puta vel calefaciēdi vel ifridādi vl
 humectādi vel exiccādi excedēs cōplonē mēbri nālem op̄z
 q̄ excedat ipsam: aut in p̄mo gradu: aut in 2° vel in 3° vl̄ in
 4° eo q̄ s̄m q̄ appet per Hal. in de simplicib̄ medicis. r̄ p̄
 Aui. in p̄mo can. fen. 2°. q̄ tuor sunt gradus medicinaz r̄ nō
 plures s̄m quos medicina alterat corpus nostrū s̄m aliquā
 qualitātū q̄ tuor p̄maz̄. Si ḡ medicina reḡnātiua d̄z exicca
 re corpus vel mēbz vltra nālem siccitatē: aut ḡ d̄z ipsaz̄ exic
 care in p̄mo gradu: aut in aliquo aliquoz trium: s. non d̄z
 ipsam exiccare nisi in p̄mo gradu: aut p̄az plus. r̄ huius p̄
 batio est sic. qz ois medicina que d̄z exiccare nō vebemēter
 exiccat in p̄mo gradu: aut parū plus. sed medicina ḡnātiua
 carnis est h̄s. ergo r̄c. maior p̄positio apparet ex hoc. qz vt
 apparet per Hal. in de simplicib̄ medicis. r̄ p̄ Aui. p̄mo ca
 none. fen. 2°. gradus medicinaz distinguunt̄ sic. qz illa me

dicina d̄r esse i p̄mo gradu que efficit suā opationē nō mā
 nifestam. Illa aut̄ in secūdo gradu que efficit suā opatōez
 manifestā: s. cū hoc non puenit ex ea ip̄edimētū. Illa autē
 d̄r in 3° que efficit suā opationē fortē r̄ puenit ex ea ip̄edi
 mentū. sed tūc non tātū q̄ destruat vel corūpat. medicina
 aut̄ in quarto gradu destruit r̄ corūpit. Ex hac ergo distin
 ctione appet q̄ medicina que nō vebemēter nec multum
 exiccat: exiccat in p̄mo gradu: aut plus p̄az. mioz p̄positio
 declarat̄. s. q̄ medicina ḡnātiua nō d̄z vebemēter exiccare.
 p̄mo qz d̄m̄ est p̄us q̄ p̄prietas medicie ḡnātiue carnis ē
 coagulare sanguinem sanum in carnem. si ergo medicina
 talis vebemēter exiccabit: tunc non solum exiccabit su
 perfluitates ibi ex̄ites: sed etiam sanguinē. Lum ergo ca
 ro debeat coagulari ex sanguine r̄ sanguis exicctetur r̄ p̄su
 mat̄. non ergo poterit caro ḡnari. ¶ Itēz etiā s̄m q̄ dicit
 Aui. ifra statim in isto caplo. Medicina faciēs nasci idiget
 vt currat ad ip̄m mā hoc est dicere q̄ in vulnere vel vlcere
 vbi admistrat̄ talis medicina oportet vt ad ip̄m currat
 r̄ fluat materia ex qua generef̄ caro. nūc aut̄ exiccatio ve
 hemens p̄hibet cursum ois materie r̄ bone r̄ male: quare
 tūc nō poterit caro generari. ergo tūc medicina faciēs nasci
 carnē non debz vebemēter exiccare nec multū manifeste.
 r̄ p̄ ois p̄cludit̄ esse declaratū q̄ medicina ḡnātiua d̄z exic
 care in p̄mo gradu: aut parū plus: addo aut̄ p̄az plus. qz ēt
 possit exiccare in p̄n^o gradus secūdi. Nam qlibet gradus
 bz tres gradus: s̄m q̄ apparet per Hal. in p̄dicto ca. r̄ p̄n
 cipiū illius gradus puenit cum gradu p̄cedēte: finis autēz
 puenit cū seq̄nte. medicina aut̄ est vere natura ipsius. r̄ iō
 qz p̄ncipiū secūdi gradus puenit quasi cum gradu p̄mo in
 exiccatiōe: eo q̄ in p̄n^o gradus secūdi nō est desiccatio mul
 tum manifesta. idcirco ēt pōt̄ esse medicina ḡnātiua desic
 catiua parū plus vltra gradū p̄mū. r̄ ideo dico q̄ medicina
 d̄z desiccare in primo gradu: aut p̄az plus. r̄ b̄ p̄cordat di
 cto Aui. in p̄mo canone. fen. 4°. ca. de cura solonis p̄tinui.
 Dic. n. Et caro qd̄ nō ḡnāf̄ nisi ex eo cui^o siccitas nō mul
 tum gradū p̄mū trāscēdit r̄c. per hoc. n. inuif̄ q̄ d̄z desicca
 re in p̄mo gradu: aut parū plus: r̄ nō multū plus. ¶ Tunc
 restat secūdo inḡrere qualr̄ d̄m̄ Hal. itelligat̄ q̄ dicit q̄
 medicina ḡnātiua d̄z esse desiccatiua in p̄mo gradu. vtrū. s.
 itelligat̄ hoc absolute. aut respectiue. ¶ D̄z est ad hoc q̄
 Hal. nō itelligit de medicina generatiua q̄ sit sicca i p̄mo
 gradu absolute. Et ratio huius sit illa que dicta est in argu
 mentis. s. Hal. itelligit q̄ medicina ḡnātiua carnis d̄z esse
 sicca in p̄mo gradu p̄ respectū ad mēbz cui approximat̄:
 s̄m q̄ ip̄m cōparat̄ ad vlcus vt sit dictū q̄ d̄r q̄ medicina
 ḡnātiua carnis d̄z excedere siccitatē nālem mēbri in quo est
 vlcus in p̄mo gradu. Ratio aut̄ huius q̄re illud d̄m̄ sic d̄z
 itelligi est. qz s̄m q̄ appet ex dictis p̄us p̄mentē Hal. in li^o
 de igenio in multis locis. medicina admistrat̄ in morbo per
 respectū ad duo. p̄ respectū. s. ad cōplonez mēbri vt ipsam
 sua similitudine p̄seruet. r̄ p̄ respectū ad morbum vt ip̄m sua
 p̄rietate destruat. Lum ergo impedimētuz ḡnationis car
 nis in vulnere vel vlcere sit humiditas s̄m q̄ dictuz fuit
 p̄us. ergo in medicina ḡnātiua carnis d̄z eē siccitas p̄ quaz
 p̄seruet siccitatē nālem mēbri. r̄ vltra hāc siccitatē d̄z habe
 re siccitatē excedentē p̄ quā exicctet humiditatē vulneris
 per quā possit caro generari. r̄ in tali excedētia sufficit ex
 cedentia p̄mi gradus s̄m q̄ p̄us p̄batū est. ergo tūc q̄ d̄r
 q̄ medicina ḡnātiua d̄z esse exiccatiua in p̄mo gradu itel
 ligit hoc in respectu ad mēbz cui admistrat̄ s̄m q̄ in ip̄so
 est vlcus. qz debet excedere siccitatē mēbri in quo est vlc^o
 in p̄mo gradu. ¶ Et p̄pter hoc p̄cludit̄ s̄m diuersitatē mē
 broz in cōplone cōpetunt medicine diuerse ad generādū
 carnem: qz vna medicina est sicca respectu vnius corpis in
 p̄mo gradu que respectu alterius ē humida. r̄ iō i illo car
 nē ḡnāret: r̄ i altero sanie faceret. sicut Hal. ponit 3° de ige.

q̄ thus cum sit medicina sicca in p̄mo gradu respectu cor-
 poris t̄pati in corpe t̄pato ḡnat carnē. Cuius rō est. q̄ ser-
 uat cōplonē ipsius. et cum hoc etiā remouet et exiccat illas
 supfluitates que carnis ḡnationē phibēt. sed in corpe sic-
 co nō ḡnat carnē: sed potius sanie. q̄ respectu ipsius esset
 hūidū. Et p̄ hoc ēt Hal. in p̄dicto loco p̄numerādo medici-
 nas ḡnatiuas ponit diuersas medicinas in p̄plone ḡnatiuas
 sic̄ thus. farina ordeī: farina fabaz: farina ozobi: yreos: tu-
 tia: climia: aristologia: et plāta oppoponacis: quaz quedam
 istarū paz: quedā mediocriter: quedā vō multū desiccant
 hoc aut̄ ponit hūido respectū ad diuersa corpa. q̄ oēs dicū-
 tur exiccare respectu corporis in quo debēt administrari in p̄-
 mo gradu. sicut plāta oppoponacis: et aristologia et tutia: s̄
 sint sicca in 3° gradu. absolute t̄n respectu corporis ficci non
 exiccat in p̄mo gradu. et ideo in ipso generāt carnē. Sic er-
 go id dcm̄ ad B̄ vt sit vniuersalr̄ v̄z d̄z intelligi respectu
 corporis et mēbri in quo est vlcus. q̄ medicina ḡnatiua carnis
 d̄z excedere siccitatē mēbri in quo est vlcus i p̄mo gradu.
Sed est itelligendū vltērius p̄pter dissolōnē quozūdā
 argumētoz. et ad itelligendūz ēt melius ea que dicta sunt
 q̄ duplex pōt poni medicina ḡnatiua carnis: quedā est me-
 dicina generatiua carnis que solū admīstrat̄ causa generā-
 di carnē: et ēt quātū ad initiū sue actōis: et q̄tū ēt ad termi-
 nūz d̄r generatiua carnis. et hec medicina d̄r p̄prie ḡnatiua
 carnis: et hec medicina est que admīstrat̄ in vulnerib⁹ vel
 vlcerib⁹ in qb⁹ nō est sordes: nec virulētia vltra q̄z debeat
 ibi eē ex parte vulneris v̄l vlceris inquantū p̄cauum est.
Nā fm̄ q̄ dic̄ Hal. in 3° de igenio. in omni vulnere v̄l vlce-
 re p̄cauo q̄tūcūq̄ sit mūdū ōz q̄ aggregēt̄ ibi duplex sup-
 fluitas. vna grossa et altera subtilis que fiūt ibi p̄p debilita-
 tem digestiue mēbri vulnerati nō potētis digerere nutri-
 mentū. et p̄pter debilitatē expulsiue non potētis expellere
 supfluitates suas: nec alias a mēbris sibi mādatas. et rōne
 istaz humiditātū que ḡnant̄ in vlcere omni inquantū p̄ca-
 uum est ponit̄ ibi medicina ḡnatiua que desiccet et abster-
 git tales humiditates. S̄z si in vlcere vltra istas humidi-
 tates que cōiter ḡnant̄ in vlcere multiplicēt̄ sordes ex alia
 cā: vt q̄z corp⁹ v̄l mēbz in q̄ fit sit male p̄plonātū v̄l aliqd
 tale: tūc nō p̄petit̄ ibi tal̄ medicina ḡnans carnē q̄z medicina
 gnās carnē n̄ abstergit talē sordē. s̄z d̄z p̄ abstergi et mūdū-
 ficari cuz fortiter absterfuis donec non remaneat aliqua
 sordes in vlcere nisi illa que ḡnatur in omni vlcere inquan-
 tum p̄caua: et tunc postea debz administrari ḡnatiua carnis:
 que non est tantū absterfuis. q̄z añ illud tēpus non compe-
 tebat nascētia carnis. et hoc est qd̄ dic̄ Aui. infra in capitulo
 de faciētibus nasci carnē. Et oportet vt administrētur me-
 dicine faciētes nasci carnē cum iam mundificat⁹ est locus
 a sordib⁹ et a filib⁹ r̄c. **S**imilr̄ ēt hoc idē habet̄ p̄ hoc vel
 id quod dic̄ in ca^o vlcez. Dic̄. n. In sordidis vō necessariū ē
 abstergēs mordicās. et in p̄mis cū curant̄ idigēt mordica-
 tione: qm̄ sensus non sentit ipsum. deinde gradatim puenia-
 tur ad id qd̄ est leuiozis mordicationis vsquequo sentiat
 horam nascētia carnis r̄c. **S**imilr̄ ēt hoc idē dicit in ca-
 pitulo de nascētia carnis in vlcerib⁹. Dic̄. n. oportet vt nō
 curet̄ caro donec mūdificet̄ vlcus. cum ergo mūdificatū
 est tūc elonget̄ ab eo omne mordicatū et absterfū cum
 fortitudine qualiacūq̄ sint vlcera et vbiq̄q̄ sint r̄c. **S**i-
 militer ēt si in vlcere esset nimia humiditas subtilis vltra
 illā que cōmuniter solet fieri in omni vlcere: vnde p̄cauuz
 est: que appellat̄ virulētia: tunc non competeret medicina
 ḡnatiua carnis: imo p̄us deberet exiccati illa virulētia cū
 exiccatiuis fortib⁹ que sunt sicca vltra siccitates mēbri in
 secūdo et tertio gradu donec nō remaneat ibi humiditas
 subtilis aliqua nisi illa que ḡnatur in omni vlcere inquan-
 tum p̄cauuz est. et tūc postea d̄z administrari medicina ge-
 neratiua que est sufficiēs ad exiccandū talē humiditates

sed hoc tēpore nō competit: eo q̄ ante hoc tēpus non erat
 hora nascētia carnis. et hoc est qd̄ dicit Aui. in caplo de vl-
 ceribus virulētis. Dicit enim. Necessariū est vt in eis ad-
 ministrētur medicine exiccatiue vt mundificet̄. i. exiccet̄
 virus. deinde sit occupatio in nascētia carnis r̄c. Sic ergo
 ex dictis apparet q̄ talis medicina ḡnatiua carnis d̄z ad-
 ministrari in vlcere in quo non est aliqua sordes: nec aliq̄
 virulētia vltra humiditates duplicem que fit in eo: vnde
 p̄cauū est. et ideo videte omnia vlcera in q̄bus administra-
 tur talis medicina sunt equaliter humida: eo q̄ in eis non
 debet esse nisi talis duplex humiditas que ḡnat̄ in omni
 vlcere inquantū p̄cauum est. Si autem augmētēt̄ humi-
 ditas: vltra hāc tūc non competit medicina generans car-
 nem. et p̄pter hoc talis medicina generās carnem non di-
 uersificat̄ in siccitate per quam exiccat humiditatē vlce-
 ris. q̄z omnia sunt equalr̄ humida: et quia siccitas trāscen-
 dens siccitatē mēbri in p̄mo gradu est sufficiēs exiccare
 talem humiditatē. idcirco omnis talis medicina generās
 carnem debet eē sicca in p̄mo gradu et non plus respectu
 mēbri in quo est vlcus. et de tali medicina generāte carnē
 est maxime verū qd̄ Hal. dicit in tertio de ige. sani. q̄ non
 opz transcēdere p̄mu3 gradū. **S**ed alia pōt poni me-
 dicina generans carnē que non ex toto est generatiua car-
 nis: nec quantū ad oēm suam actionē: imo quantū ad ini-
 tiū sue actionis non est generās carnē: quantum aut̄ ad
 terminū sue actionis pōt poni ḡnatiua carnis. et hec est il-
 la que admīstrat̄ in vlcerib⁹ humidis vltra humiditates
 que ḡnant̄ ibi rōne vlceris: inquantū p̄cauū est. nam talis
 medicina nō est pure ḡnatiua carnis: eo q̄ quantū ad initiū
 sue actōis exiccat magis q̄z faciat medicina ḡnatiua carnis
 p̄pter maiorē humiditatē vlceris in quo admīstrat̄. et sicut
 est in tali vlcere in quo nōdum est tēpus nascētia carnis.
 et ideo quantū ad initiū sue actionis nō est ḡnatiua carnis.
 imo potius d̄r exiccatina talis humiditatis. et ideo d̄siccet
 non solū in p̄mo gradu: vltra siccitatē mēbri: imo aliquan-
 do in secūdo: aliq̄n aut̄ in tertio fm̄ q̄ talis humiditas est
 maior v̄l mior i vlcere. s̄z q̄tū ad terminū sue actōis ē ḡna-
 tiua carnis et desiccet solū in p̄mo gradu. q̄z p̄pter siccitatē
 medicie que resistit humiditati vulneris humiditas vul-
 neris supflua est reducta ad talē terminūz in quo cōpetit
 medicina ḡnatiua carnis que desiccet solū in p̄mo gradu. et
 p̄pter humiditatē vulneris que resistit siccitati medicine
 siccitas medicie est remissa et reducta ad p̄mum gradū. v̄l
 tra siccitatē mēbri. et ideo tūc t̄pis generat carnē. Si autē
 haberet vt adderet in siccitates p̄ozē non ḡnaret carnem.
 imo destrueret eam. et ideo de tali medicina est v̄z: q̄ q̄tū
 ad terminū sue actōis est medicina ḡnatiua carnis: et desic-
 cat solū in p̄mo gradu. q̄z vlcus est reductū ad illā humidi-
 tatē in qua cōueniūt oīa vlcera in qb⁹ d̄z ḡnari caro. et me-
 dicina reducta est ad siccitatē p̄mi gradus. s̄z q̄tū ad initiū
 sue actōis nō est p̄p generatiua et est exiccatina vltra siccit-
 tatem mēbri plus q̄z in p̄mo gradu: fm̄ q̄ maior et mior est
 humiditas vlceris. Sic ergo sufficiēter appet qualr̄ hoc
 dcm̄ d̄z itelligi q̄ medicina generās carnē d̄z eē exiccatina
 i p̄ gradu. **D**is ḡ visis restat r̄ndere ad obiecta i opposi-
 tum. et p̄mo ad auctem Aui. q̄ dicit in p̄mo canone. sen 4°.
 ca^o de curatione solonis p̄tinui q̄ medicina ḡnatiua carnis
 aliq̄n est necesse vt desiccet in secūdo: et aliq̄n in 3° dico q̄
 nos possumus r̄ndere duob⁹ modis. vno modo possumus
 dicere q̄ q̄n dixit q̄ aliq̄n opz vt talis medicina sit exiccati-
 ua in 2°: aliq̄n vō in 3°: itelligit hoc absolute q̄ medicina ḡna-
 tiua carnis: aliq̄n est sicca in p̄mo gradu absolute. aliq̄n in
 2°: aliq̄n vō in 3°: aliq̄n vō in 4°. Sed q̄n Hal. dic̄ q̄ d̄z exic-
 care in gradu p̄mo itelligit per respectum ad mēbz fm̄ q̄
 in ipso est vlcus: q̄z medicina talis vltra siccitatē mēbri d̄z
 solū exiccare in p̄mo gradu: modo medicina que est sicca i

2° gradu vel in 3° absolute respectu corporis in quo est vlcus pot esse solū exiccatiua in pmo: tūc in tali corpe generabit carnē. sic ergo tūc illud dcm̄ Aui. nō dicit dicto Hal. imo ipsemet Aui. in eodē caplo parū ante illa vba allegata: dicit q̄ medicina gñatiua nō d̄ trāscendere multū gradū. post hoc sunt vba sua. Et caro q̄dem nō generat nisi ex eo cuius siccitas nō multū gradum post trāscēdit. et itelligit hoc hic in respectu ad membz. sed postea q̄n dicit q̄ necesse est aliq̄n in 2°. aliq̄n in 3° itelligit de gradib⁹ absolute. q̄a vna medicina generatiua carnis necesse est vt sit magis sicca q̄ alia absolute: fm̄ q̄ admīstrat in corpore sicco: s̄ respectu corporis et mēbz in quo est vlcus semp̄ desiccatur in p̄ gradu et non plus q̄ tūc q̄ sint sicca. Sic ergo Aui. nō dicit Hal. imo idē dicit cum ipso. ¶ Vel possumus alio modo rīdere. q̄ q̄n Aui. dicit q̄ necesse est vt aliq̄n medicina generans carnē sit desiccatiua in secūdo gradu et tertio: ipse itelligit de medicina que nō ex toto est generatiua carnis. naz medicina generatiua carnis vt gñatiua est nō d̄ desiccet nisi in pmo gradu: eo q̄ medicina gñatiua vt gñatiua ē nunq̄ admīstrat nisi in vlcere in quo nō est alia humiditas nisi illa que generat ibi in quātū p̄cauū est. et hāc humiditatem est sufficiens exiccare gradus p̄mus. Sed si in vlcere sit vltra hāc humiditatem alia humiditas: q̄ virulētia tūc cōperit aliquādo medicina desiccatiua in 2° aliq̄n vō in tertio. sed tūc talis medicina nō d̄ generatiua carnis q̄m̄ ad initiū sue actōis. q̄ desiccatur plus q̄ in pmo gradu. et ē q̄ in vlcere tali nō est tēpus nascētie carnis. sed q̄ tūc ad terminū sue actōis est gñatiua carnis. q̄ tūc in vlcere est tēpus nascētie carnis. q̄ in vlcere est desiccata illa supflua humiditas et nō remanet ibi nisi illa humiditas cōmunis et medicina est reducta ad siccitatem p̄mi gradus: ita q̄ nō desiccatur nisi in pmo. sic ergo nō dicit verbū Aui. dicto Hal. q̄ Halen⁹ itelligit de medicina carnis vt generatiua. Aui. vō itelligit de medicina que nō est fm̄ sui totū generatiua. Et ppter hoc Aui. ante ista vba cum dicit in illo caplo dicit q̄ medicina generatiua carnis nō d̄ multū gradum p̄mū trāscēdere: et tūc itelligit de medicina generatiua carnis vt gñatiua est. q̄n vō postea dicit q̄ necesse est: vt aliq̄n postea desiccet in secūdo: alij vō in 3° itelligit de medicina que nō fm̄ sui totū generatiua carnis existit. ¶ Tūc est respondendū ad obiecta facta in oppositū. tu dicis: aut illud dcm̄ itelligit p̄mo modo. aut 2° aut 3°. ¶ Dicēdū q̄ nō itelligit p̄mo modo fm̄ q̄ rō oprime pbat. nec 3° mō fm̄ ē q̄ rō pbat. sed itelligit secūdo mō et in corpore ipsius. et tu pbas q̄ nō. q̄ dicis tu. ponamus q̄ sint duo vlcera in corpore eiusdē cōplonis: sed vnū sit humidius alio: tūc in vlcere magis humido cōpetit medicina gñatiua magis sicca: fm̄ q̄ ponit Aui. infra ca. de medicis faciētib⁹ nasci carnes. tūc in p̄ vlcere cōpetat medicina gñatiua desiccatiua in p̄ gradu vltra siccitatem mēbz. ergo in illo alio cōpetet medicina desiccatiua in scōdo et tertio gradu vltra siccitatem membri. ¶ Ad hoc solet cōiter rīderi et ego iam solit⁹ fui rīdere: q̄ ē medicina gñatiua carnis que admīstratur in vlcere magis humido nō est desiccatiua nisi in pmo gradu. q̄ tanta est humiditas que resistit siccitati medicine q̄ illa medicina nō facit nisi effectum p̄mi gradus. ¶ Alij aut dant alias rīiones nullius valoris. sed p̄dicta rīio est magis pbabilis. nihilominus tūc ē ista non videt mibi q̄ p̄fecte distinguat: nec q̄ etiā ex toto sufficiat. p̄mo q̄ l̄ sit ibi multa humiditas que resistit siccitati medicine itantū q̄ demū medicina debilitat. nihilominus tūc op̄ q̄ illa medicina faciat actionē desiccationis in scōdo et 3° gradu. q̄ ex hoc q̄ est ibi multa humiditas et effect⁹ exiccationis erit vltra siccitatem nālē mēbz plus q̄ in pmo gradu. Cuius rō est. q̄a opatio et actio medicine nō reponitur in gradu nisi fm̄ q̄ qualitas medicine est in tali gradu vel tali eo q̄ opatio p̄-

cedit a qualitate medicine sicut medicina desiccatur in pmo gradu: q̄ ipsa est sicca in pmo gradu. et desiccatur in 2°: q̄ est sicca in 2°: et sic de alijs. Cū oporteat q̄ medicina que admīstrat in tali vlcere sit sicca vltra siccitatem nālē mēbz in 2° vel 3° gradu. eo q̄ si eēt solū sicca in p̄ nō sufficeret. ergo effect⁹ exiccationis ipsius erit in secūdo et tertio gradu. et hoc ē ppter hoc. q̄ ibi est multa humiditas. nō ergo debemus dicere: q̄ l̄ medicina tandē debilitat: q̄ ppter hoc nō faciat effectū nisi gradu p̄mo: imo ex hoc q̄ ibi est multa humiditas: ex hoc debem⁹ dicere q̄ op̄ q̄ faciat effectū secūdi et tertij gradus. ¶ Itē et manifestū est q̄ talis medicina ad minus nō est debilitata quādo admīstrat in p̄ncipio. Cū ergo in p̄ncipio desiccet plus q̄ in gradu p̄mo: cuius nōdum eius vltus sit debilitata q̄ admīstrat in p̄ncipio: ergo tūc medicina generatiua carnis aliq̄n et quantū ad aliq̄d tempus sue actōis desiccabit in secūdo et tertio gradu: quod ē falsum. ¶ Itē etiā si talis medicina nō faceret effectū nisi p̄mi gradus: sicut isti dicūt. tūc ergo sequeretur q̄ medicina que admīstrat in vlcere humidiori nō diceretur magis desiccare: nec magis desiccatiua q̄ illa que admīstrat in vlcere minus humido: cum vtraq̄ nō faciat effectū nisi gradu p̄mi. sed hoc est contra oēs auctores q̄ dicūt q̄ in vlcere magis humido competit medicina magis exiccatiua. Et sicut etiā modo: sicut tu dicis hoc possum dicere q̄ medicina frigidissima que admīstrat in morbo calissimo nō diceretur magis ifridare in gradu q̄ medicina parū frida que admīstrat in morbo parū calido. q̄ diceretur sicut modo: q̄ multa frigiditas resistit multe calitati. et sic nō diceretur medicina illa frigidissima plus ifridare q̄ illa medicina parū frida: q̄ tūc falsissimū est: q̄ illa ifridat in tertio gradu vel quarto. q̄ d̄ extinguere calitatem in tertio gradu vel quarto. illa autē ifridat forte in pmo gradu tantū vel parū plus. q̄ d̄ extinguere calitatem in pmo gradu. Et hoc confirmat per dictū Hal. in tegni. q̄ dicit q̄ omne cōtrariū expellit per cōtrariū equale sibi in eodē gradu. vt si sit excessus calitatis in pmo gradu: p̄ id q̄ ifridat in pmo. sed fm̄ dicta istoz nō magis in gradu ifridaret illa medicina que est magis cala q̄ illa que est minus cala. hoc aut est. quare et c. ¶ Preterea. si tu dicis q̄ multa humiditas resistit siccitati medicine: ita q̄ nō facit effectū nisi p̄mi gradus. tūc arguo sic. q̄ sicut multa humiditas resistit multe siccitati. ita pauca humiditas pauce siccitati. et sic tūc medicina generatiua carnis nō desiccabit in primo gradu. q̄ sicut debilitat illa medicina a multa humiditate itantū q̄ nō facit effectū nisi gradu p̄mi. ita siccitas medicine generatiue carnis debilitat a pauca humiditate. et sic reduceat ad minus q̄ in pmo gradu. et sic medicina generatiua carnis nō erit generatiua cum nō desiccet in pmo gradu. Hoc autem est implicare contradictionem. quare responsio istorum sic probata non est sufficiens. ¶ Et ideo alij respondendum est. Et iam pot̄ ex hoc apparere responsio per ea que dicta fuerūt in corpore. q̄n̄is de quadā distinctōe medicine generatiue carnis. tu dicis: ponamus q̄ duo sint vlcera in corpore eiusdē cōplonis: quorum vnū sit humidius alio et c. Dicēdum q̄ si nos loq̄mur de medicina generatiua carnis vt generatiua est et que admīstrat solū causa generandi carnē: tūc ista suppositio falsa est. q̄ vt dcm̄ fuit p̄us in p̄dicta distinctōe: ista medicina nō admīstrat nisi in vlcere in q̄bus generat ibi talis humiditas duplex rōne p̄cauitatis ipsius. et si vltra hāc sit ibi alia humiditas: tūc nō cōpetit ibi generatio carnis. et ideo oīa vlcera in q̄bus cōpetit generatio carnis veniūt quassī eadē humiditate vel equali. ¶ Et si tu dicis q̄ auctores faciūt istas comparatiōes sicut facit Aui. infra in caplo de medicis faciētibus nasci carnes. Dic. n. ibi q̄ in vlcere magis humido cōpetit medicina generatiua carnis magis desiccatiua. Respondeo q̄ Aui. et alij auctores loquunt̄ ibi de me-

medicina que non ex toto est generatiua carnis. et talis medicina secundum quod dicitur fuit plus quantum ad initium sue actionis bene est desiccatiua plus quam in primo gradu. sed ut sic non dicitur generatiua carnis. quia in tali ulcere nondum competit generatio carnis ut dicitur fuit plus. sed quantum ad terminum sue actionis et in quantum generat carnem non desiccatur nisi in primo gradu. sicut in illa medicina que administratur in ulcere parum humido. et hoc est secundum quod dicitur fuit plus. quia vlcus iam reductum est ad terminum illius humiditatis in quo est aliud vlcus parum humidum: et tunc competit ibi generatio carnis et medicina reducta est ad terminum siccitatis primi gradus. unde tunc generat carnes et non desiccatur nisi in primo gradu. ¶ Sic ergo illud argumentum bene concludit quod ibi competit medicina exiccatiua plus quam in primo gradu. Sed ego dico quod talis medicina ut sic non est generatiua carnis. Et si auctores loquuntur de medicina generatiua carnis in talibus vlcibus: dico quod loquuntur de medicina que non ex toto dicitur generatiua carnis. quia quantum ad initium earum desiccatur in secundo et tertio gradu. et ideo ut sic non generat carnem: sed quantum ad terminum earum dicitur generatiua. sed tunc ut sic non desiccatur nisi in primo gradu: sicut declaratum fuit plus. et ideo ratio non concludit contra propositum: quia quando Galenus dicit quod medicina generatiua carnis desiccatur solum in primo gradu: intelligit de medicina carnis ut generatiua. talis autem medicina si plus desiccatur non est generatiua: sicut dicitur est. ¶ Tunc ad aliud argumentum. tu dicis. omnis cura fit per contrarium equale in eodem gradu. concedo. et tu dicis: aliquod vlcus est humidum in secundo gradu: aliquod in tertio. dico quod falsum est de vlcere in quo dicitur administrari medicina generatiua carnis ut generatiua est. quia in tali vlcere non debet esse nisi illa duplex humiditas que dicta est quam sufficienter exiccatur excedentia parum gradum primi. Vel si in tali vlcere sic humidum dicitur competere medicina generatiua carnis: tunc competit in eo medicina que non ex toto dicitur medicina generatiua carnis: quia tunc quantum ad initium actionis bene desiccatur in secundo et tertio secundum maiorem et minorem humiditatem vlcus. et ut sic non dicitur generatiua carnis. sed quantum ad terminum sue actionis dicitur generatiua carnis: eo quod tunc desiccatur in primo gradu. et vlcus est reductum ad illam humiditatem temperatam quam potest exiccare excedentia primi gradus. et ideo medicina generatiua carnis ut generatiua est semper desiccatur solum in primo gradu. quia in vlcere in quo competit medicina generatiua carnis ut generatiua est talis humiditas quod potest eas exiccare excedentia gradus primi. et ideo ratio non arguit contra propositum. ¶ Ad tertium argumentum autem tu dicis: si hoc esset verum quod dicis: tunc sequeretur quod in corpore et membro humidissimo competeret medicina minus sicca. et in corpore sicco competeret medicina magis sicca concedo: et tu dicis. contrarium huius ponit Auicenna in primo fen 4° et c. Dico quod Auicenna dicit quod si corpus et membrum in quo est vlcus fuerit declinatum ad multam humiditatem: tunc vlcus indigebit maiori exiccatione. si autem ad siccitatem maiorem: quod ipse intelligit de humiditate et siccitate accidentali. nam si corpus vel membrum in quo est vlcus habeat humiditatem nimiam ex aliquo accidente: tunc debemus magis exiccare: et si sit ibi siccitas etiam tunc debemus minus desiccare: ut dicitur fuit plus. ¶ Nos autem intelligimus hoc per respectum ad complexionem naturalem: ut si corpus vel membrum in quo est vlcus sit multum humidum naturaliter. tunc dico quod competit medicina minus desiccatiua in vlcere. Et si sint multum sicca naturaliter. tunc dico quod competit medicina magis sicca. et idem dicitur Auicenna non tradidit dicto Galeni. quod credo quod Auicenna intelligat ibi illo modo quo dicitur est. propter quod ratio non concludit. ¶ Sic ergo ex predictis dubitationibus apparet quod medicina generatiua debet esse desiccatiua. et quantum etiam debet esse desiccatiua et debet esse abstersiua. sicut

Auicenna ponit in littera. Et ratio huius est: quia in vulnere concavo in quo generanda est caro. ut dicit Galenus in tertio fit duplex superfluitas impediens generationem carnis. una subtilis: et ista indiget exiccatione que dicta est. Alia vero est grossa quam Galenus vocat in de ingenio. luteus. que alio nomine dicitur putredo. et ista indiget mundificatione et abstersione. et ideo quelibet medicina generatiua debet esse exiccatiua: in hoc quod vlcus est humidum: et abstersiua et mundificatiua in hoc quod est putridum. sed eius abstersio non debet esse vehemens: sicut nec exiccatio. Et ratio huius est. quia medicina generatiua carnis debet esse coagulatiua sanguinis sani in carne. sed abstersio vehemens amouet sanguinem venientem ad vlcus: et facit eum fluere. hoc autem est contrarium intentioni coagulationis. et ideo medicina multum abstersiua est concuatiua vlcus. quia est corrosiua et diminuens carnem et eliquans eam. debet ergo esse abstersiua parum. scilicet in tanta quantitate ut abstergat sorditiam solum que est causa impediens generationem carnis. et debet esse abstersiua sine mordicatione: et hoc sequitur ex predictis quia mordicatio causatur ex forti abstersione. et ideo cum non debeat esse fortiter abstersiua sed parum. idcirco debet esse sine mordicatione. intellige de ista abstersione quod est quasi eodem modo de forti et pauca abstersione medicine generatiue carnis: sicut est de forti et pauca siccitate: et eadem dubitationes possent dari. et ideo hic non insisto: sed hoc per se videat intellectus. Debet etiam esse medicina generatiua carnis absque stipticitate omnino de qua sit curandum. Et ratio huius secundum quod dicit Galenus in tertio de ingenio. quia si talis medicina esset stiptica. tunc putredo coagularetur et conglutineretur in vulnere: ita ut nullatenus egredi valeretur. Tunc autem est contraria intentioni medicine generatiue. eo quod ea que generant carnem cum desiccatione sui debent esse mundificatiua et excolatiua ut nil putredinis in vulnere remaneat. Sic ergo perfecte declarata sunt ea que Auicenna dicit in hac parte. ¶ Deinde cum dicit:

¶ Et oportet iterum ut sit in caliditate et frigiditate sua in complexionem si fuerit separata cum contrario secundum quantitates separationis: et si non fuerit separata separationem de qua curetur: tunc assimilatur calido valde calidum valde. et frigidum valde frigidum valde. Et obseruetur iterum impressio medicine in loco ut opponatur ei si superfluit in malitia complexionis.

¶ In parte ista Auicenna postquam ostendit cuius complexionis debet esse medicina generatiua carnis quantum ad qualitates passiuas. scilicet quantum ad humiditatem et siccitatem: ostendit cuius complexionis debet esse quantum ad qualitates actiuas. scilicet quantum ad caliditatem et frigiditatem. Et vult dicere Auicenna quod debet esse omnino similis membro in caliditate et frigiditate si eius complexio naturaliter se habeat. Unde in membro calido debet esse medicina generatiua calida et in frigido frigida: et in temperato temperata. sed si membri complexio esset distemperata ex aliquo accidente versus caliditatem et frigiditatem: tunc medicina debet esse contraria tali complexionem ut ipsam reuocet ad suam naturam. Et causa huius apparet in promptu. quia omnia naturalia sunt conseruanda. conseruatio autem fit cum similibus omnino. et ideo medicina generatiua carnis debet esse in caliditate et frigiditate conformis complexionem naturali. sed ea que sunt contra naturam sunt destruenda. destructio autem per contrarium fit. et ideo debet esse contraria complexionem distemperate. si ergo membrum in quo est vlcus sit distemperatum in caliditate: dummodo hoc sit naturaliter debet administrari sibi medicina calida. Si autem esset distemperatum in caliditate ex aliqua ac-

identali distempantia. tunc dicit sibi administrari medicina frida. et simili modo est de frigiditate. et hoc est: quod in egritudine semper est prolo naturalis seruanda dato quod sit distempata: eo quod mediante ipsa agit natura contra morbum: sed accitatis est destruenda: quod est impediens actionem nature. hoc est quod vult dicere Avicenna. Et struat sic ista: quod aliquatulum est ibi intricata. Et opus iterum ut cum supple prolo membri fuerit separata. scilicet a sua naturalitate: ut quod sit distemperata ex aliquo accidente vel versus caliditatem vel versus frigiditatem: supple tunc medicina generatiua sit in prolo sua in caliditate et frigiditate cum contrario supple illi prolo membri. hoc est dicere quod tunc opus quod medicina generatiua contrarietur illi prolo in caliditate si illa complexio est distemperata in frigiditate: vel si illa prolo sit distempata in caliditate secundum quantitatem separationis hoc est dicere quod opus ut contrarietur ei in illo gradu. et tantum quantum est separata prolo illa a sua naturalitate. unde si membrum in quo est vlcus sit distempatum in primo gradu dicitur esse medicina generatiua frida in primo gradu. et si sit distemperatum in frigiditate in primo gradu dicitur esse medicina calida in primo gradu. et ratio huius est: quod ut dicit Galenus in regni. omnis cura per contrarium fit in eodem gradu et equali. et si non fuerit separata. scilicet prolo membri naturalis separatio de qua curet hoc est si prolo membri naturalis non fuerit distempata accitatur. tunc si assimilatur calido valde calidum valde: et frido valde frigidum valde hoc est tunc in corpore calido in quo est vlcus admittitur medicina generatiua calida et in frido frida. Et obseruetur iterum et cetera. planum est. sic ergo videte ex dictis apparet quod medicina generatiua carnis debet esse omnino similis prolo membri in qualitatibus actiuis si membrum non sit distempatum accitatur: sed in qualitatibus passiuis nunquam debet esse ei similis: quod semper debet esse ea siccior quam sit prolo naturalis membri. Et causa huius queratur ex his que dicta sunt supra. Tunc sequitur illa pars.

Medicine autem incarnatiue sunt ille que aggregant inter duo elongata. Et non oportet ut operentur nisi in superficiebus amboz facientes adherere inter ea utraqz cum roze qui est in substantia ambozum.

In qua parte Avicenna postquam determinauit de cognitione medicinarum facientium nasci carnem determinat de cognitione medicinarum incarnantium. ostendit. n. que dicuntur esse medicine incarnatiue et quam operationem faciunt: et cuius complexio nis sint: et quomodo etiam differant a medicinis generantibus carnem. Et diuidit ista pars in partes tres. In prima parte ostendit quam operationem facit medicina incarnatiua et ostendit etiam modum operationis ipsius. In 2^a parte ostendit cuius prolonis dicitur esse. Et in 3^a parte ponit differentiam inter medicinas incarnatiuas et generatiuas carnis penes prolonem. 2^a ibi. (Et si fuerit sanguis proprius) 3^a ibi. (Et non indiget diminutione in executione) Dicit ergo primo. Medicine incarnatiue siue conglutinatiue: quod idem est. sunt ille et cetera. hec est operatio medicinarum incarnatiuarum. scilicet. aggregare et coniungere labia vulneris elongata mediante humiditate sanguinea que est inter labia illa. Intellege autem hoc sicut etiam dicitur fuit prius de operatione medicinarum facientium nasci carnem: quod ista operatio. scilicet. aggregare labia vulneris elongata non debet attribui medicine sicut principali agenti: imo principale agens istius operationis est ipsa virtus naturalis membri: quod talis virtus est que coniungit ista labia. et materia et medium talis iunctio nis est ipse sanguis recens ibi existens. medicina autem est solum sicut coadiuuans ad istam operationem: eo quod remouet impedimenta propter que posset prohiberi unio secundum quod potest patere ex dictis in priori capitulo. tunc Avicenna ostendit modum operationis istarum medicinarum dicens. Et non oportet ut operentur. scilicet. iste medicine nisi in superficie amboz. scilicet. labiozum vulneris.

Et si aliquis dicet hoc videtur quod Avicenna tradicat hoc quidam dicitur iserius. quod Avicenna dicit hoc quod opus ut iste medicine non operentur nisi in superficie labiozum vulneris. iserius autem dicit in capitulo de medicinis incarnantibus vulnera quod puluis istarum medicinarum est minoris virtutis quam id quod de eis fit cum cerotum: quod medicine sicce et proprie minerales non submerguntur usque ad profundum: sed cum ex eis fit cerotum. tunc facit peruenire ea cursum olei usque ad profundum. per hec ergo dicta videtur quod medicine incarnatiue non solum debent operari in superficie: imo et in profunditate. Hanc dicit contrarium. Ad hoc respondendum est per exponem textus. nam quoniam Avicenna dicit quod non oportet ut operentur nisi in superficie. ego intelligo quod non apponantur nisi in superficie: quod non debent poni itus in cavitate vulneris: quod secundum quod dicitur fuit prius in precedenti capitulo. inter labia vulneris nihil dicitur cadere extraneum nec pilus nec puluis incarnatiuus. et ratio huius dicta fuit supra. Sic ergo medicine incarnatiue debent poni solum in superficie labiozum vulneris. Et isto modo intelligit hic quod dicit quod non oportet ut operentur nisi in superficie ipsorum: sed virtus operationis ipsarum bene debet procedere usque ad profundum. Et ratio huius est: quod impedimentum incarnationis vulneris. scilicet. humiditas extranea non solum est in superficie: imo in profundo. Cum ergo incarnatio debet fieri in superficie et in profundo: debet ergo virtus medicine exiccantis penetrare usque ad profundum ut exiccat humiditatem que est impediens fieri incarnationem in profundo. et isto modo intelligit Avicenna. iserius cum dicit quod operatio ipsarum debet penetrare usque ad profundum. Sic ergo ista dicta non tradicunt. facientes adherere inter ea utraqz cum roze que est in suba amboz. ego intelligo cum roze. id est. cum humiditate sanguinea recenti que est in labijs vulnez. unde non intelligo hic de roze que est tertia humiditas que manet intus in membris simplicibus de qua loquitur Avicenna in primo. Gen prima. cap. de humoribus: quod si labia vulneris essent exiccata a sanguine recenti nunquam amplius uniretur: et tamen esset ibi ros que est talis tertia humiditas. et ideo per roze intelligit talis humiditatem sanguineam que est in labijs vulneris: quod sine sanguine tali recenti non possunt labia vulneris coniungi. Et ratio huius est: quod talis iunctio et coniunctio labiozum fit ex operatione virtutis naturalis nutritiue que assimilatur et unio nutrimentum intercedens inter utraqz partes solutas ad utraqz partem vulneris. et ideo per tale medicamentum coniunguntur ambo illa separata. nunc autem materia talis nutrimenti quod assimilatur est sanguis recens ibi existens: eo quod opus quod hec operatio fiat ante generationem saniei. et ideo sanguis est tale medicamentum per quod illa labia coniunguntur. et ideo cyrugici quando labia vulneris sunt exiccata ex defectu medici: ut quod in primo non fuerit ibi aliquando renouant tale vulnus scarificando ipsum ut exeat sanguis. et postea sunt ipsum: quod non posset aliter fieri unio labiozum et aliquando conglutinat vulnus et aliquando non ut si sit multum alteratum ab aere: quod tunc oportet ipsum curare ut vlcus. Deinde cum dicit.

Et si fuerit sanguis purus. tunc est illud quod exiccat sanguinem plurimum sufficiens cum eo in adberentia cum exiccatione vehementi velocius antequam fiat prius et non firmat ei illud nisi fuerit cum illo superfluitas virtutis in exiccando: verum opus ut sit abstergens: quam abstergio est contraria intentioni que est in eo: quam intentio in eo est. ponere illud quod colligitur de sanguine nutrimentum et adberentia et abstergens abstergit illum sanguinem: quare dispartit. ergo consumit materiam qua expectat conglutinatio.

In parte ista Avicenna ostendit cuius complexio debet esse medicina incarnatiua. et dicit. et si fuerit scilicet in

*in vulne. alteratis
quid agerentur*

labijs vulneris sanguis ppius. i. sanguis bonus: qz aliter non posset fieri incarnatio labioꝝ vulneris. tunc id. s. medicamē qd̄ exiccat sanguinē ppiū talē supple a supfluitatibus ⁊ hūiditatibus cum exiccatoe uehemēti ⁊ veloci anteq̄ fiat pus. i. anteq̄ talis sanguis uertat̄ in sanie ē sufficiens in adherētia. i. est sufficiens ad faciēdum incarnatōez cū eo. i. cum tali sanguie ⁊ nō firmat̄ ei istud. i. talis operatio. que est facere incarnari labia nisi fuerit cū eo supfluitas virtutis in exiccādo. i. nisi fuerit uehemētis exiccationis. **Uex opz ne sit abstergens ⁊ c.** planum est amodo qd̄ dicit. **Deinde cum dicit.**

Et nō indiget diminutōe in exiccatione. sicut indiget ea illud qd̄ facit nasci. Qm̄ faciens nasci indiget vt currat ad ip̄m materia: ⁊ illi⁹ materiei cursum phibet exiccatio: ⁊ incarnatiuuz nō idiget: imo indiget incarnatiuū exiccatione fortiore ⁊ pauca stipticitate.

In parte ista Aui. ponit d̄ntiam iter medicinā generatiuā ⁊ incarnatiuā penes p̄lonez. ⁊ vult dicere Aui. qz medicina incarnatiua differt a gn̄atiua in duob⁹. Primo qz medicina incarnatiua d̄ esse magis sicca q̄ gn̄atiua ⁊ rōnem ponit in l̄ra. Secūdo qz medicina incarnatiua d̄ esse aliquā tūlū stiptica. medicina aut̄ generatiua nō: s̄m qz d̄cm̄ fuit supra. hoc est qd̄ Aui. vult dicere in l̄ra.

Sed vt melius hec dicta ipsi⁹ itelligant̄ est dubitatio de hoc qd̄ dicit Aui. ⁊ d̄ eis q̄ dicta sunt p̄us. p̄mo. s. vtrū medicina incarnatiua debz esse uehemētis exiccatois sicut d̄cm̄ fuit supra. Et videt̄ qz nō p̄ dicta Hal. in tegni qm̄ loq̄ de cura solutōis p̄tinui. Dicit. n. ibi qz suba partis vulnerate sana seruabit̄ per mediocriter exiccantia. nunc aut̄ ea q̄ mediocriter exiccant nō desiccāt uehemēter: s̄ tempate. ḡ videt̄ qz in ipsis nō debeat esse superfluitas exiccationis cuius contrarium dixit supra Auicē.

Secundo est dubitatio de hoc qd̄ dicit hic. s. qz medicina incarnatiua d̄ esse uehemētioris exiccatois q̄ medicina generatiua. hoc nō videt̄ verū: qz in vulnere magis humido cōpetit medicina fortius exiccatiua: qz ois cura per p̄trariū equale in eodez gradu fit s̄m qd̄ d̄cm̄ fuit supra ex verbis Hal. in tegni. Sed vulnus in quo admistrat̄ medicina generatiua est magis hūidum: qz est p̄cauū. omne aut̄ vulnus p̄cauū est magis hūmidum: qz ad ip̄m currūt plures supfluitates. ḡ medicina gn̄atiua d̄ esse magis exiccatiua q̄ incarnatiua. **Contrariū aut̄ huius ponit Aui. hic. Circa istā questioneꝝ cēnt duo notāda. Primo qz medicina incarnatiua d̄ esse exiccatiua vltra siccitatē membri naturalē. secūdo qz d̄ esse uehemētioris exiccatois q̄ medicina generatiua. Sed declaratio p̄mi habita est in quadā qōne que fuit mota de hoc in supioꝝ caplo. Declaratio secūdi est ⁊ potest quasi extrahi ex dictis Auicēne in l̄ra: qz medicina incarnatiua d̄ exiccare humiditatē extraneā que impedit incarnatōez subito ⁊ velociter: qz incarnatio d̄ fieri sanguie ibi existēte anteq̄ ille sanguis uertat̄ in pus. hoc aut̄ fit in breui tēpore. ⁊ iō medicina incarnatiua subito ⁊ velociter d̄ exiccare: s̄ subita ⁊ velox exiccatio nō pōt fieri nisi ab eo qd̄ fortiter ⁊ manifeste exiccat. ḡ medicina incarnatiua d̄ esse fortis ⁊ manifeste exiccatois. medicina aut̄ generatiua nō d̄ esse fortis ⁊ manifeste exiccatois: qz generatio carnis nō fit ex sanguie recēte exiēte in vulnere sicut fit incarnatio: imo fit ex decursu nutriment̄ ad vulnus. ⁊ iō nō opz qz ibi sit exiccatio subita cū iā facta sit sanies. ⁊ ēt qz fortis exiccatio exiccaret ⁊ phiberet talē cursum. ⁊ iō nō ēt ibi materia gn̄atois. ⁊ p̄ p̄ns nō generaret̄ caro. sic ḡ tūc appz qz**

medicia incarnatiua d̄ esse uehemētioris exiccatois q̄ generatiua. **Sz tu dices in quo gradu d̄ esse exiccatiua vltra siccitatē membri nālē medicina incarnatiua. Dico qz h̄ iā q̄si pōt patere ex dictis. naz eius desiccatio d̄ esse q̄si in secūdo gradu vel circa illud. Et rō h̄ est: qz medicina incarnatiua d̄ esse tate desiccatois vt exiccet subito hūiditatē extraneā: s̄ nō d̄ esse tate exiccatois vt minuat hūiditatez p̄pria ⁊ nālē ex q̄ d̄ fieri p̄glutinatio sic facit medicamē sigillatiuū vt dicit̄ postea. modo exiccatio in 3° gradu minuet̄ ex tali hūiditate. exiccatio aut̄ in 4° nō solū minuet̄ ex tali hūiditate: imo ⁊ ex suba carnis. ⁊ iō medicina incarnatiua d̄ esse exiccatiua in 2° gradu. ⁊ nō multū ipsum trāscēdere. **Et nota qm̄ d̄ qz d̄ esse exiccatiua in 2° gradu qz itelligit h̄ in respectu ad membruz in quo est vlcus. si mili mō sic d̄cm̄ fuit supra de medicina gn̄atiua sicut p̄ se pōt videre diligēs intellectus. **Sik̄ ēt de caliditate ⁊ friditate ipsi⁹ sili mō est d̄cm̄ sic d̄cm̄ fuit de medicina generatiua. **De abstergēdo aut̄ d̄ qz nō d̄ esse alicuius abstergēdois sic est medicina gn̄atiua. Et rōnē h̄ ponit Aui. in l̄ra sufficiēter de stipticitate qz medicina incarnatiua d̄ esse alicui⁹ stipticitatis: qz medicina incarnatiua d̄ esse phibitiua flux⁹ humorū ad locū ⁊ nō idiget alicui⁹ cursu materie nec bone nec male: s̄ gn̄atiua idiget vt ad ip̄az currat mā cui⁹ cursuz phibet stipticitas. ⁊ ēt idiget mūdificatōe quā phibet stipticitas. Et iō medicina incarnatiua d̄ esse alicui⁹ stipticitatis: gn̄atiua aut̄ nō. **Tūc est r̄ndenduz ad argum̄ta. **Ad p̄mū. tu dices. nō v̄ qz Aui. dicat v̄ qz medicine incarnatiue debeat esse uehemētis exiccatois: qz Hal. dicit qz debet̄ esse mediocriter exiccantia. ea aut̄ q̄ mediocriter exiccant nō uehemēter exiccāt. **D̄cm̄ qz qm̄ Aui. dixit supra qz medicine incarnatiue debet̄ esse uehemētis exiccatois. itelligit hoc p̄ respectū ad medicinaz gn̄atiuas: qz debet̄ esse manifeste desiccatois: s̄ nō debet̄ esse uehemētis exiccationis absolute: vt qz exiccent in 3° vel 4° gradu. debent ḡ uehemēter exiccare p̄ respectū ad gn̄atiuas: eo qz debent desiccare in 2° gradu. vt d̄cm̄ est. ⁊ talia sunt q̄ mediocriter exiccant: qz inter p̄az exiccare ⁊ summe exiccare sunt ea que exiccāt in 2° gradu. ⁊ p̄pterea nō bene exponit ibi Aly. Hal. qui videtur intelligere per mediocriter exiccantia ea que exiccant in gradu p̄mo: quia si hoc esset tūc medicina incarnatiua non esset magis exiccatiua q̄ generatiua: cuius p̄trariū dicit̄ hic Aui. Sed debz itelligi. vt d̄cm̄ est ⁊ nō p̄tradicit Aui. Hal. imo idē dicit. **Ad aliud. tu dices. in vulnere humidioꝝ competit medicina magis desiccatiua dico qz verum est ceteris partib⁹ equalibus. modo h̄ non sunt cetera p̄tes equalē: qz quāquā vulnus in quo admistratur medicina incarnatiua non sit magis hūidū: nec ita sic est illud in quo admistrat̄ generatiua nihilomin⁹: tamē qz hic debemus subito exiccare: ibi aut̄ non. ⁊ h̄ etiā indigemus phibere cursuz materie: ibi aut̄ idiget materia currere. idcirco ibi admistrare debemus manifeste ⁊ fortiter desiccatiua. p̄pter qd̄ ideo nō p̄cludit. **Deinde cum dicit.******************

Consolidatiuum vero sigillatiuū uehemētius idiget stipticitate q̄ illa duo: quoniam est ei necessarium vt recuperet qd̄ est per naturam uehemētioris exiccationis. s. cutē: ⁊ quoniam indiget vt exiccet humiditatem extraneā ⁊ radicalē uehementem. Et illud qd̄ est ante ip̄m eget vt exiccet humiditatem extraneam exiccatione plurima ⁊ radicalē cum mensura que conglutinetur ⁊ ingrossetur ⁊ non minuatur ex substantia.

Postquam Avicenna superius determinavit de medicinis generatibus et incarnatiuis. In parte ista Avicenna determinat de cognitione cicatrizantium siue consolidantium: quod idem est. Dicuntur autem medicinae cicatrizantes: quod regenerant cutem deperditam. et in hac parte ostendit Avicenna. cuius complexiones sint medicinae cicatrizatiue. et ponit etiam differentiam inter ipsas et inter medicinas predictas penes conclusiones ipsas. Dicit ergo Avicenna. et id est intentio eius et in hac parte. scilicet quod medicamentum consolidatiuum siue sigillatiuum quod idem est: est fortioris exiccationis et fortioris stipticitatis quam illa duo. scilicet medicamentum generatiuum et incarnatiuum. et primo probat quod sit vehementioris exiccationis et firmioris stipticitatis quam medicamentum generatiuum: quod medicamentum generatiuum recuperat carnem. medicamentum autem cicatrizatiuum recuperat cutem: sed cutis est vehementioris siccitatis quam caro. ergo medicina cicatrizatiua est vehementioris exiccationis quam generatiua.

Sed est hic intelligendum ad declarationem maiorem dictorum Avicenna. de hoc quod dicit Avicenna. quod medicamentum cicatrizatiuum recuperat cutem quod ipsum proprie et vere non dicitur recuperare cutem sicut medicamentum generatiuum recuperat carnem. ut dicit Galenus in tegni. secunda particula. et in 3° de ingenio quod cutis est membrum spermaticum membra autem spermatica abscessa non renascuntur: cum ergo sit impossibilis regeneratio cutis faciendum est aliquid simile cuti quod carnis regimine existat. ut Galenus dicit. tertio de ingenio. Illud autem quod fiet simile cuti est caro manens in superficie quam oportet imutare ad naturam cutis. ut dicit Galenus. 3° de ingenio. hoc autem erit si fiat siccata simul et callosa: quod cutis secundum quod dicit Galenus. de simplicibus non est nisi sicut caro que indurata est. unde cutis est quasi habens temperamentum carnis nisi quod est magis augmentata in siccitate. et ideo si caro existens in superficie vulneris debeat fieri loco cutis debet siccari et indurari sicut calus quidam. hoc fit medicis fortius desiccantibus quam ea que generant carnem cum debeant conuertere carnem ad naturam cutis que siccior est carne. et ideo medicamentum cicatrizatiuum est magis desiccatiuum quam carnis generatiuum. Item etiam quod sit magis stipticum manifestum est: quod medicamentum generatiuum non indiget aliqua stipticitate: quod debet esse mundificatiuum quam mundificationem prohibet stipticitas. et etiam indiget ut ad ipsum currat materia quam prohibet stipticitas. cicatrizatiuum autem non indiget aliquo isto: sed stringere et coadunare quod est opus pontici et stiptici. et hoc intendit Avicenna. dicitur ut supra ibi. Et quando indiget etiam ibi autem intendit quod medicamentum cicatrizatiuum debet esse magis desiccatiuum et stipticum quam incarnatiuum. et una causa propter quam cicatrizatiuum debet esse magis desiccatiuum est illa quam diximus: quod id est illa causa potest huic adaptari. Sed alia causa est quam ponit Avicenna. quod medicamentum cicatrizatiuum non habet tantum desiccare humiditatem actualem quam influit ad vulnus ad hoc. scilicet ut vlcus sit mundum etiam habet desiccare ipsam humiditatem radicalem. id est naturalem cutis. et hec est ratio ut caro fiat callosa ad modum cutis. hoc autem non posset fieri nisi desiccaret ipsa humiditas naturalis cutis cum cutis sit siccior carne: sed medicamentum incarnatiuum habet desiccare solum humiditatem extraneam. naturalem autem non debet diminuire: imo solum debet ipsam desiccare ab humiditate extranea ut ingrosset et glutinetur et non minuitur ex substantia eius. et ideo medicamentum cicatrizatiuum debet esse siccior quam incarnatiuum. Item etiam debet esse magis stipticum: quod medicamentum cicatrizatiuum debet coadunare humiditatem naturalem carnis ad superficiem duram faciendam de ipsa. ad hoc autem maior requiritur stipticitas quam ad incarnationem. quare etiam. Ex dictis ergo patet quod medicina cicatrizatiua debet esse vehementis stipticitatis. et etiam fortis exiccationis. nihilominus tamen sicut bene dicit Galenus in tegni debet esse exiccatiua et stiptica sine mordicatione: quod de natura mordicatiui est facere aduenire di-

minutionem carnis et excavationis vlcis quod est contrarium cicatrizatiui. **U**terius autem ex dictis potest apparere in quo gradu possumus dicere quod medicina cicatrizatiua debeat desiccare: quod cum debeat desiccare plus quam medicina incarnatiua quam desiccet in 2° gradu. ut deinde fuit pus. et non debeat tantum desiccare ut oino destruat et diminuat carnem sicut facit quartus gradus. possumus ergo dicere quod debeat esse desiccatiua in 3° gradu vel circa illud per respectum ad complexionem membri naturalis secundum quod deinde est de alijs. **U**terius autem nota vnum quod Avicenna ponit in primo. Sen 4°. cap^o. de cura solonis continui quod cicatrizatio per se. et primo fit ab eis que sunt fortis exiccationis et stipticitatis. in qualitatibus tamen actiuis sunt proportionata secundum complexionem naturalem membri ut et deinde fuit in alijs medicis. per accitum tamen potest fieri cicatrizatiua actualis ex acutis in quantum. scilicet accidit talia per viam adustionis crustam generare. et hoc est cum ex eis partibus supponitur sicut sunt calcantur et azes maxime adusta: quod si multum poneretur de eis. tunc potius concouarent et corroderent. Tunc sequitur illa pars.

At corrosiua diminuet carnem oportet ut sit vehementis abstersionis valde. Et illud quidem quod est rectum in curatione vulnerum: quando perforant est ut non appropinet eis aqua. Et si fuerit necessarium et non suffert eger a balneatione: oportet ut ponatur super ea de emplastris et de panno infuso cum oleo secundum modos ligationis et non permittatur aqua peruenire ad ipsum.

In qua parte determinat in generali de cognitione medicinarum corrosiuarum et diminutiuarum carnis. Et dicit quod corrosiua et diminuet carnes debet esse vehementis abstersionis valde: et supple et vehementis exiccationis valde. scilicet aliquid predictarum. Et ex hoc apparet quod debet esse abstersiuum et desiccatiuum in 4° gradu per respectum ad membrum: quod cum talis medicina diminuat et destruat carnem. et quartus gradus sit qui destruat et diminuat seu corrumpat. debet esse talis medicina abstersiuum et desiccatiuum per respectum ad membrum in quo administratur in 4° gradu.

Sed tu dices. in qualitatibus actiuis in quo gradu debet esse. **D**ominum quod potest esse in 4° gradu et in minori: sed si sunt in qualitatibus actiuis. et in 4° gradu. tunc eorum magis diminutiua et corrosiua sicut sunt flores et silia. Si autem excedant solum in siccitate in 4° gradu: non autem in caliditate. tunc bene diminueret carnem: sed non ita sicut potest sicut sunt galle per respectum ad corpus pueri et cortices granatorum et silia. Sic ergo per hoc quod deinde est apparet quod iste quatuor species medicinarum que ponit Avicenna. diuersificantur ad se invicem in complexionem secundum quatuor gradus: quod medicina generatiua debet desiccare in primo gradu incarnatiua in 2° cicatrizatiua in 3° corrosiua autem et diminutiua in 4°. Et id quidem quod est rectum. Ista pars est icidetalis istius capituli in quo Avicenna ponit quiddam quod debet prohiberi post perforationem vulnerum. et quod hoc idem dicit in sequenti capitulo. et forte fuit defectus translatoris vel scriptoris pus apud nos vel forte posuit ut continuaret id quod sequitur cum eis que dicta sunt etiam.

De perforatione vulneris et aliorum cum oportet ut discoopariatur. **CAP. V.**

Item Galenus. Oportet ut seces ex loco eius vehementioris eminentie et ut inclinet ipsum. et non sit tractus perforationis nisi ad partem ex qua est possibile currere pus ad inferiora. et ut obseruentur in perforatione alestrati et ruge secundum modum quem diximus in capitulo vulnerum et dubillet nisi

In eis que exceptimus. In eis vero que sunt si-
cut inguina et subascelle. opz vt vadat perfora-
tio cum cute in natura.

In isto capitulo Auicēna: qz in cura vulnerum aliquan-
do indigemus sectione sicut in vulneribus hñtibz sinū
que aliquādo oportet discooperire vsqz ad funduz ipsoz.
aliquādo aut sufficit secare ea in parte inferiori vt currat
inde virus et sanies fm qz habitum est ex precedentibus.
Idcirco hic ponit quēdam canones de perforatōe vulne-
rum. Et diuidit hoc caplm in tres partes. In pma pte po-
nit modū sectōis. secūdo ponit curā ipsoz post sectionez.
tertio docet euitare quēdam errozes qui posset continge-
re. secūda ibi (Deinde ponant desuper) tertia ibi (Et re-
ctum quidē est) Dicit ergo pmo. dixit Gal. s. 3° de ingenio
sanitatis. Alexurati. i. villi neruoz. in caplo vulnez et du-
belet. i. in caplo exituraz. appellat aut ea vulnera p tan-
to: qz exiture quādo in eis est aggregata sanies sunt quasi
in iudicio vulnez vel vlceaz cum sint interius vlcera. et
totū id qd dicit h Aui. est planū ex eis q dicta fuerūt in il-
lo caplo. et iō h nō istō. Tūc seqt illa ps.

Deinde ponant desup exiccatiua absqz mor-
dicatione de illis que sunt posita in tabulis me-
dicinarum singulariū. et puluis olibani melior
est in eis qz olibanum: quoniam illud est vehe-
mentius stipticum.

In qua oñdit Auicēna. qualis cura sit faciēda post pfora-
tionem isto vulnez dicēs: deide. s. post sectōez. ponātur
ibi exiccātia absqz mordicatōe. Et ratio huius est: qz quā-
do ista vulnera sunt discooperata. tunc nō competit in eis
nisi generare carnē et cōsolidare. hoc aut faciunt ea q exic-
cant sine mordicatione. vt dcm fuit pū. Intellige aut
hic vnū qd etiam dcm fuit prius in caplo de perforatōe
exituraz qz qñ icidimus vel exituram vel vulnus in pri-
ma vice ppter fluxū sangui. et causa sedādi dolorē et fluxū
humoz qui attrahūtur ppter dolozem qui fit causa inci-
sionis nō debemus ponere imēdiate ea q hic ponit Auicē.
sed debemus ponere aliqd qd sedet dolozem et prohibeat
fluxū humoz et etiam sanguis sicut etiaz oēs hodie com-
muniter ponunt albumē oui qd restringit fluxū sanguis
et mitigat dolozem et prohibet fluxuz. Post hoc aut debe-
mus ponere ea que Auicē. dicit de illis que sunt posita in
tabulis medicinarū singulariū. s. in secūdo libro. et puluis
olybani melior est in eis qz olibanū. per puluerem olyba-
ni ego itelligo corticez olybani: qz cortex est magis desic-
catus qz ipsum olybanum. Et hoc est qd subdit Auicē.
quoniā illud est vehementius stipticū. i. vehementius de-
siccatiuū. Sed tu dicēs. quare ppter hoc ē melior cor-
tex olybani in eis qz olibanū. vt qz sit vehementius desic-
catus cortex. Ecce causa huius est: qz in vulneribz ma-
gnis et cōcauis competūt fortius desiccatiua qz in paruis
et superficialibus. vt Galie. dicit. 4° de ingenio: qz ad vul-
nus magnū concurrūt plures humiditates extranee et su-
perfluitates qz ad parū. et propter hoc: qz cortex olybani
est magis desiccatus qz olibanū. ideo est melior in istis
vulneribz qz olibanū. Deide cū dicit.

Et rectum quidē est in curatiōe vulnez cum
perforātur ne approximet eis aqua. et si fuerit
necessarium et eger nō suffert a balneatiōe: tūc
opz vt vulnus occultet sub emplastris conue-
nientibus tectis cū pannis infusis cum oleis se-
cundum moduz cooperture que separat inter
aquam balnei et humiditatem eius et inter vul-

De regi. vul. habētuz apo.

nera: aut ingenietur ei aliquod ingeniozuz pos-
sibile in ipso.

Dic Auicēna docet euitare quēdam errozem qui possz
contingere propter sectionem dicens. Et rectum quidem
est et. ne approximet omnis aqua. s. nec calida nec frida:
Calida enim putrefacit et frigida etiā corrumpit et incur-
dat. Et itellige hic quādo dicit. qz nō approximet ei aqua
de aqua pura: qz de aqua cōmixta non esset vtz vt si cō-
miseretur cū melle. tunc. n. bene possemus cum ea laua-
re vulnus. et aliquādo cōmiscemus ea cum aceto et pon-
imus desuper causa restringendi fluxū sanguis si accidat
fm etiam qd dcm fuit pū in caplo de exituris. Et intelli-
ge qz non solū non debet eis aqua approxinari: sed etiam
nocet oleū. nec aliquod vnguentum in quo sit pinguedo
vel sebum superabūdās. vt dcm fuit supra. Et etiam idēz
dicit Auicēna in pmo. Sen quarta. caplo penultimo. nisi
poneremus hoc ratioē alicuius accidētis. sicut ponimus
basilicon aliquādo vt si esset ibi duricies in labys. sed nō
existētibz in istis accidētibus quantū ex parte istius nūqz
hec competunt. ideo debemus ibi ponere exiccantia abs-
qz mordicatione. vt dcm est. Et propter hoc faciunt male
quidam cyrugici qui statim post eruptionez exituraz po-
nunt quoddā emplm factum cū oleo vel vitello oui et fa-
rina tritici et aqua. omnia. n. ista sunt putrefactiua et molli-
tiua. vnde non cōueniunt: sed debemus ponere pū albu-
men oui: qz id non putrefacit: imo restringit sanguinem et
prohibet fluxuz et mitigat dolozem. Et post appositionē hu-
ius debemus ponere exiccantia que dicta sunt. Et si fue-
rit eis necessariū. s. aqua et eger non suffert a balneatione
hoc est nō pp vulnus: s. ppter aliā aliquā cām ppter quā
opz ipsum balneare. tunc opz et. planum est.

De regimine vulnerum habētuz apostema et dolozes.
CAPITVLVM. VI.

Necessarium est in huiusmodi vulne-
ribz allentare et credere qz vulnus
nō consolidat omnino dum apā non
sedat. Et illud quidē nō complet nisi

cū eo in quo est exiccatio et infrigidatio in prin-
cipio rei et mollificatio in secundo. et admini-
stretur in eo cura apātū omnino. et qd est pro-
prium in hoc cum cōmunitate sui iuuamēti in
omni membro a capite vsqz ad pedes est vt su-
ma granatū dulce et decoquat cum vino pon-
tico et emplastret cū eo locus.

Quia ipsis vulneribus superueniunt quādoqz acciden-
tia que impediunt curationē vulneris sicut si accidat eis
apostema aut dolor aut mala complexio. Idcirco Auicē-
na introduxit hic istud caplm qd est de regimine vulne-
rum habentium apostemata et dolozes. Et qz omne acci-
dens quod accidit vulneribus potest reduci ad vnū duo-
rum. s. vel ad apostemā vel ad malam complexionē: eo
qz dolor qui eis accidit non est nisi vel propter apostema
vel propter malā complexionē. Idcirco Auicēna duo
facit. Primo determinat de regimine vulnerum habenti-
um apostemata. secūdo determinat de regimine vulne-
rum habentium malam complexionē. secūda ibi (Et oportet
vt tu obserues) Prima in duas. primo facit quod di-
ctum est. secūdo ponit quoddā emplm speciale qd com-
petit in apostemato vulnere. secūda ibi (Et qd est ppius
in hoc) Dicit pmo necessariū est. qd planū est. In secūda
parte dicit. Et quod est propriū in hoc. i. in apostemate cū
cōmunitate sui iuuamenti hoc est cū hoc qz suū iuuamen-
tum cōmune est vulnere et apati. multotiēs. n. contigit qz

tadez medicina curat acciōs ⁊ morbi. ⁊ ita est de isto em-
plastro: qz id emplm pdest apati: qz infradat ⁊ vulneri: qz
exicat in omni mēbro a capite vsqz ad pedes intellige in
omni mēbro. s. carnosio in vulnerib⁹ carnosio: qz de talib⁹
intelligit hic. In mēbris. n. neruosis ⁊ in vulnerib⁹ neruo-
sis nō competeret hoc emplm ad sedandū apā: imo com-
petūt ibi alia que dicent in suo loco si de⁹ voluerit. Est vt
sima granatū dulce. s. sicut ē cū cortice suo decoquat ⁊ c.
Intellige autē hoc qz illud emplm maxime cōpetit apati
in sui pncipio. in statu aut ipsius non cōpeteret: imo cōpe-
tunt tūc mollitiua resolutiua fm qd dcm̄ fuit de hoc suffi-
ciēter in caplo vulnez. C Deide cū dicit.

Et opz vt obserues illud ad qd conuertit di-
spositio apostematis sicut si tu administraue-
ris vnguentum nigrum ⁊ videris vulneris ru-
borem vehementem fieri ⁊ vesicari declina ad
infrigidantia ⁊ ad vnguentum album. Et si vi-
deris ipsum mollificari aut indurari: ⁊ tu iam
administra sti albū administra nigrū ⁊ alia.

In pte ista Aui. ponit regimē vulnez in qb⁹ accidit ma-
la ppo: eo qz vulnus nō pōt curari nisi pus remoueat ma-
la ppo fm qd oñsum fuit etiā pus sufficiēter. q dicit. ⁊ oz
vt tu obserues id ad qd ouertit dispō. s. vulneris ⁊ c. Et si
tu videris ipm. s. vulnus mollificari: vt qz tu administraue-
ris nimis hūida vl indurari ⁊ tu administra sti albū ⁊ alia
frida nimis administra nigrū. s. vnguentū: sed si sit ibi fa-
cta duricies ⁊ alia. s. sria pploni male supinducte. vt si sit
ibi mollificatio administra exiccātia. ⁊ sic semp omne con-
trariū cum suo contrario repellat.

Regimē vlc in vulnerib⁹ viscerib⁹ iteri⁹. CAP. VII.

Intentio in eo qd existimamus qz est
fissura aut disruptio iterius est vt in-
carnetur ⁊ non dimittat sanguis con-
gelari in interioribus ita vt phibeat
fluxus sanguis. ⁊ medicie pferentes in vtrisque
intentōibus p̄missis sunt sicut vestimenta quā-
do decoquunt in aceto.

Quia vulnez qdā sunt q penetrant in mēbris interiō-
ribus. quedā aut sunt que nō penetrāt. idcirco postqz Aui.
determinauit sufficiēter de vulneribus nō penetrātib⁹ ad
iteriora mēbra ⁊ curis ipsoz. determinat in isto caplo Aui.
de vulnerib⁹ penetrātib⁹ ad membra iteriora ⁊ curis ipo-
nis. Nunc aut cōcauitas mēbroz iterioz distincta a fur-
culis vsqz ad ossa anchaz est duplex. quedā est cōcauitas
mēbroz spūaliū que ē superior. Alia est cōcauitas mēbro-
rū nutritiuoz q est inferior ⁊ has duas cōcauitates distin-
git qdā mēbrū qd dyaphragma vocat. ⁊ dicit Almasor.
Et sicut duplex est cōcauitas mēbroz iterioz sic. ⁊ ou-
plicita possunt accidere vulnera penetrātia: qz quedaz pe-
netrāt in cōcauitatē mēbroz spūaliū. ⁊ quedā penetrāt
in cōcauitatē mēbroz nutritiuoz. Aui. aut in hoc cap⁹ ⁊ in
tractatu determinauit solū de vulnerib⁹ penetrātibus
in cōcauitatē mēbroz nutritiuoz nō aut de vulnerib⁹
penetrātibus in cōcauitatē mēbroz spūaliū. Causa aut
huius. s. quare hic nō determinat de vulnerib⁹ penetranti-
bus in cōcauitatē mēbroz spūaliū ē: qz vulnera que
sunt in cōcauitatibus taliū mēbroz nō curātur vt vul-
nera sunt. s. conglutinādo ⁊ icarnando fm qd postea dice-
mus: imo curātur vt vlcera. Et qz de vlceribus pectoris
⁊ pulmōis sufficiēter determinatū est in lib. 3⁹. Idcirco h
non determinat: sed pro cura ipsoz recurrēduz est ad ea q
dicta sunt in libro tertio. Ego tamē ad completiozem do-

ctrinam cyrugie faciā quoddā caplm de curatione eozuz
vulnez post hoc caplm Aui. Sed qz vulnera que fiūt in
cōcauitate mēbroz nutritiuoz curātur vt vulnera. s.
cōglutinādo ⁊ icarnādo fm qz Aui. dicit. Idcirco in hoc
tractatu vulnez determinat Aui. cōcauitate de vulneribus pe-
netrātibus in cōcauitatē istoꝝ mēbroz. Et diuidit hoc
caplm pmo in partes duas. Nam vulnez que fiūt in istis
mēbris iteriozibus quedā sunt que nō apparēt extra si-
cut multotiens contingit propter casuz vel p̄cussionē su-
per vētrez qz fiat scissura in mēbris iteriozib⁹ extra ta-
men nō. Quedā aut sunt vulnera que fiunt in istis mem-
bris extra apparētia ⁊ habētia orificium exterius: sicut si
fiat vulnus cū lancea vel gladio vel cū alio ferro icidēte
acuto in istis mēbris. Primo ergo Aui. cōcauitate ponit curam
p̄moꝝ vulnez. secūdo ponit curaz secūdoꝝ. secūda ibi.
(De vulnere aut ⁊ fissura apparētibus) Prima in duas.
Primo oñdit quot intentiones requirūtur ad curatiōes
taliū vulnez. secūdo ponit medicinas fm illas intentio-
nes. secūda ibi. (Et medicie) In p̄ma parte vult dicere
Aui. qz due itentōes regunt quādo estimamus qz est
fissura aut aliqua disruptio in istis mēbris iteriozibus.
Et itellige hic de itentionib⁹ que sunt circa medicinas lo-
cales supposito qz pus sit facta flobotomia. ⁊ alie eūones
totius corpis vna itentio est solidare ⁊ icarnare talē scis-
surā ⁊ phibere fluxū sanguis. Alia itentio est phibere ne
sanguis qz exit a tali fissura congelet in mēbris iterioz-
ibus: qz ex hoc possent p̄seq maxima nocumēta. tūc Aui.
ponit medicinas fm istas intentōes. Dicit qz (Et medicie
pferentes in vtrisque itentōib⁹) s. in solidādo ⁊ constrin-
gēdo fluxū sanguis ⁊ in prohibēdo ne sanguis cōgelet in
mēbris iteriozib⁹ sunt sicut vestimenta qz decoquunt in
aceto. p̄ vestimēta itellige p̄anus lini nouū mūdū. Si. n.
iste p̄anus lini decoquat multuz in aceto. ⁊ postea ex tali
p̄ano lini cataplasmet locus confert: qz talis p̄anus soli-
dat ⁊ resoluit sanguinē ⁊ gelatū in iteriozib⁹.

Aur detur in potu de centaurea maiore pon-
dus. 3. i. ⁊ terre sigillate in hoc inest curatio
magna. Illud autem quod in potu sumitur
causa fluxus sanguis est sicut danic. i. ⁊. 5. de
semine hyusquiami al. cum aqua mellis ⁊ re-
lique medicine p̄dicte in phibitione sputi san-
guinis ⁊ fluxus sanguinis.

Dic ponit medicinas que bibūtur conferētes ad hoc fm
vtrāqz intentionē. ⁊ patet qd dicit. Et tunc Aui. post istas
medicinas ponit quādā aliam qz etiā bibitur: sed dat p̄-
cipaliter plus causa restringēdi sanguinē. Et patet qd di-
cit. danic est pondus sex granozuz ordei ⁊ reliqz medicine
p̄dicte. s. in libro tertio. vbi determinat de sputo sanguis
in prohibitiōe sputi sanguis: supple sunt etiā conferētes ⁊
h. vii. p̄ eis si idigemus ad id caplz recurramus. Intel-
lige aut hic qz Aui. taz papz dicit h de cura istoꝝ vulne-
rum. ⁊ et tam pauca remedia posuit p̄ duo. p̄mo qz cura
hui⁹ poterat hēri ex his qz dicta sunt in 3⁹ lib. vbi determi-
nat de sputo sanguis. ⁊ et in 3⁹ determinat de offensiōe tali
qz pōt accidere vel fieri sup vētre ⁊ viscera. ⁊ cā est: qz in
2⁹ tractatu iteri⁹ Aui. ponet qdā caplm de offensiōe su-
per vētre ⁊ viscera ex qz pōt p̄tingere scissura iterius ⁊ po-
net ibi remedia cōpleta. ⁊ id h soluz posuit itentōes gene-
rales que regunt in medicis localibus specificādo pau-
ca remedia. Tu aut debes itelligere h post flobotomiaz
⁊ euacuatōez yniversalē totius corpis. ⁊ si vis plures me-
dicinas spales recurras ad p̄dictū caplz: eo qz de istis vul-
neribus hic non determinat nisi vt videat qz ponit in hoc
caplo complete curā oīum vulnerum iterioꝝ ventris:

*Et tu per vesti-
menta itellige
p̄anus lini
aceto de cocto
ut placet bal-
catz cap. 7. de
vulnerib⁹ ue-
ris*

*Danic. est pondus
Sex granozuz Ordei*

*Antarian omnium opinionem explicat
in libro vulnerum factum aperiā luran
mātib⁹ ⁊ 2a Aui. explicans inuēt.*

Prima in duas. pmo ponit quot intentōes regrunt ad cu-
ratōes taliū vulnez. 2° pseqt de vnaq̄q̄ illaz itētionū.
2° ibi (Pone q̄ sit vulnus rē.) Dicit q̄ sic. Inquit. f. Sa.
6° de inge. sani. Et indigent ista vulnera. f. in curatōe ipso-
ruz reb⁹ rē. 7 quarta. f. res est vt sit sollicitudo ne pueniat
alicui mēbroz nobiliū ppter id. i. ppter vuln⁹ timor. itel
ligo aut istū timorē. i. ne sanguis cōgeleat in mēbris iterio-
ribus: qz hoc inferret maximū nocumētum in mēbris in-
terioribus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Pone ergo q̄ sit vulnus tante quātitatē vt
nō possimus ppter paruitatē eius intromitte-
re intestini pcedēs ab eo. Et quidē est nobis
necessariū vt resoluamus illam vētositatē: aut
vt dilatemus ipsam disruptionē: 7 vt dissolua-
mus vētositatē est meli⁹ si pole est in ea.

¶ Prosequitur de pdictis intentionib⁹ ppositis fiēdis in cu-
ratōe taliū vulnez. Et ista ps diuidit in partes tres. Pri-
mo ostēdit qualr intestini exiēs reducat ad ppiū locum.
2° qualr tale vulnus d3 sui. 3° ostēdit q̄ sunt medicamīa
pueniētia tali vulnere. de 4° aut itētōe hic nō psequit. f.
phibere ne sanguis congeleat in mēbris interioribus. Et
causa huius est: qz in pma pte huius capli posuit medica-
mina que restringūt fluxū sanguis 7 resoluūt sanguinem
cōgelatū in mēbris interiorib⁹. 7 etiā inferius in secundo
tractatu ponet has medicinas vbi determinabit de casu 7
offensōe sup ventrē 7 viscera. 7 ideo in hoc caplo de hoc
nihil posuit. 2° ibi (Dico ergo propter rē.) 3° ibi (Inquit
deinde pone super ipm) Prima in duas. pmo ostēdit qua-
liter reducant intestina ad ppiū locū. secūdo ostēdit qd
fiendū post reductionē ipsius. 2° ibi (Lū ergo seruant in-
testina) Prima pars diuidit in duas. In pma parte ponit
causas impediētes introitū intestini. In secūda parte do-
cet reducere intestini ad ppiū locū per remotionē illa-
rum causarū 7 etiā preparationē 7 figurationē infirmi.
2° ibi (Et cā qdē in inflatiōe intestini rē.) In pma parte
vult dicere Auicē. q̄ cause impediētes introitū intestini
sunt ventositas 7 paruitas vulneris. 7 sic ad hoc vt redu-
catur intestini opz aut dissoluere illā vētositatē aut dila-
tare vulnus. 7 si pōt reduci cuz dissolutione ventositatis
melius est q̄ cum disruptione vulneris. hoc est quod di-
cit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et causa quidē in inflatiōe intestini est frigus
aeris. ppter illud ergo o3 vt submergat spon-
gia in aqua calida 7 exprimas ipsaz 7 vapores
ipm. 7 vinū stipticum quādo calefit etiam est
innatiū in hoc loco: 7 illō qm calefacit plus
q̄ sit calefactio aque 7 confortat intestini. O3
si hec cura nō resoluit inflationē intestinorū: tūc
administret amplificatio vulneris. Et conue-
niētius istrumētōz ad hanc sectōem est instru-
mentum qd cognoscit ad pforandas fistulas.
Cultelli aut pforādi acuti ex duabus ptrib⁹ fa-
cti ad caput caueantur.

¶ Docet remouere pdictas causas. 7 tria facit. Primo do-
cet remouere ventositatē. 2° ostēdit si vētositas illa non
potest resolui qualiter vulnus debet ampliari 7 cum quo
instrō. 3° ostēdit que figura 7 pparatio infirmi est cōueniē-
tior ad reductōez intestinorū. 2° ibi (O3 si hec cura non re-
soluit) 3° ibi (Et rectior figuraz) In pte pma quod dicit
planū est. In 2° pte dicit q̄ si hec cura rē. Et cōueniētius
instrōz ad hanc sectōez est instrū qd cognoscit ad pforā-

das fistulas 7 maxime ad pforādas fistulas ani. qz in tali
bus fm qd dicit Albucasis d3 administrari spatiū tortum
cui⁹ pars interior sit incidēs valde. pars aut exterior nō
sit incidens 7 tale instrumentū debet esse ad amplifican-
dus talē disruptōez vētris: sed vlteri⁹ etiā fm qd dicit Al-
bucasis in cap⁹ de vulnerib⁹ vētris in tali instrō qd admi-
nistrat ad amplificādū tale vulnus extremitas nō d3 eē
multū subtilis: imo d3 eē aliquātulū obtusa vt nō noceat
intestino 7 forma ei⁹ 7 figura fm qd ipse describit Albuca-
sis ē f3 qd vides ibi (Cultelli aut pforādi). i. p quos debz
fieri pforatio facti ad caput. i. in extremitate ipsoz acuti
in duab⁹ ptribus caueat: qz vt dcm est vna pars d3 esse i-
cīdēs 7 altera nō: qz illa ps q̄ adberet itestino si esset i-
cīdēs posset itestini vulnerare. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et rectior figuraz 7 pparatio in infirmo est
vt si fuerit vulnus lesum vadens ad partē infe-
riorē sit figura 7 pparatio ad supiorē. Et si fue-
rit vulnus vadēs ad supiorē: figura 7 ppara-
tio vadant ad inferiorē. Sit ergo itētio tua
quā itēdis in vtrisq̄ rebus simul vt nō cadāt
reliqua itestina sup intestinum cuius inferius
apparet. Et cū tu posueris hāc tuam intentio-
nem: scias qd si fuerit vulnus in pte dextra: tūc
oportebit vt facias egrū declinare ad pte fini-
stram. Et si fuerit in pte sinistra facias eū decli-
nare ad dextram. Et sit itētio tua semper vt
ponas pte in qua est vulnus altiorē pte altera:
hec est. n. res q̄ est cōis oib⁹ istis vulnerib⁹.

¶ Ostēdit Auicē. que figura 7 preparatio sit magis com-
petens infirmo ad reductionē intestini 7 dicit. Et conue-
niētior figuraz rē. iens. i. vadens. Sit ergo itētio tua in
pparatōe 7 figura infirmi quā itēdis in vtrisq̄ reb⁹ si-
mul. f. siue reducat intestini p dissolutionē ventositatis si-
ue p dilatatiōez vulneris. hoc est res. i. talis pparatio 7 ta-
lis figuratio que est cōis oibus vulnerib⁹ istis: qz sic sem-
per debz situari infirmus in quolibet vulnere vētris fm
q̄ mō dixit Aui. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Cum ergo seruantur intestina in locis suis q̄
sunt eis ppria postq̄ reducta sunt ad vētrē cū
vulnera sunt magna: tunc necessarius est mi-
nister edoctus. Et illud ideo qm opz vt teneat
locum illius vulneris totuz manu sua defozis
7 colligat ipm 7 aggreget 7 detegat de eo ali-
quid ministro suētū ipz 7 redeat ad illud quod
iam futū est de eo etiā: 7 aggreget ipm 7 colligat
paulatim donec suat vulnus totum sutura
decēti. Et ego narro tibi illud qd meli⁹ est de
assuitione ventris.

¶ In pte ista Aui. ostēdit qd est fiendū post reductōez ite-
stini ad ppiū locū. 7 colligat ipm. i. vt coadunet ipm insu-
mul labia vulneris planū ē id qd dicit. Tūc seqt illa ps.

¶ Dico ergo: quoniā ppterea qd res que est ne-
cessaria est vt comprehendat illud quod est iter-
mirac 7 si pbac iā est necessariū tibi vt icipias
7 intromittas acū in cutē defozis ad iteriorē
partem. cum ergo penetraverit acus in cutem
7 in lacertum euntē fm rectitudinem in longi-

Sen .III.

tudine ventris toti⁹: dimitte marginez siphac in hoc latere et non intromittas in ipsum acum et fac penetrare acum in marginem alium deint⁹ ad exteriora: deinde fac penetrare eam ab intus ad exteriora in margine alio mirac: et cum feceris eas penetrare: tunc fac penetrare eam secundo in hoc eodem margine mirac aut de foris ad interiora: et dimitte marginez siphac qui est in hoc latere: fac ergo penetrare acum in latus aliud deint⁹ ad exteriora: et fac eam penetrare cum tua penetratio ne in siphac in marginez mirac qui est in parte ei⁹ donec facias eam penetrare totum: deinde incipe iterum ab hoc eodem latere et sive ipsum cum margine qui est siphac in latere alio: et extrahere acum ex cute quam penetravit: deinde reduce acum in illam cutem et sive marginem siphac qui est in latere alio cum hoc margine mirac et extrahere eam ex cute que est in parte ei⁹: et fac illud una vice post aliam usque quo suas vulnus totum sive illud exemplum. In mensura autem que sunt inter duo puncta caueat superficialitas in latitudine et strictura: quam amplitudo non tenet sive op³ et strictura adunat. Et filum iterum si fuerit chordosum adinuat ad disrumpendum: et si fuerit molle abscedit et ligat leue dux: et si militer si profundaueris puncturam in cute. nam si fuerit longinqua a punctura vix remanserit de vacuitate intra ipsum et extra eam non incarnat: et serua equalitate illic est. Inquit. Et pone intentionem tuam in suendo ventre adheretia siphac cum mirac. fortasse. non adheret et incarnabit: quam est nervosus. Et iam consuevit ipsum quodam sive hunc modum. op³ ut figamus acum in margine mirac exteriori et faciamus eam penetrare ad interiora et dimittamus marginem siphac totum: deinde reducimus acum et faciamus eam penetrare: deinde penetret acus ex altero partis quas penetravit: deinde faciamus penetrare in marginem alium de marginibus mirac sive hoc. Et iste modus consuevit melior consuetione cuius que comprehendit quattuor margines in penetratioe una: et illud sive quonia cum hac consuetione iterum quas iam diximus iam cooperitur siphac retro mirac: et continuat cum eo cooperitura deceter.

In parte ista Aui. postquam ostendit qualiter exiens intestinum debet reduci ad suum locum proprium ostendit qualiter tale vulnus sui debet determinari hic de futura vulnere ventris. Et ista pars dividitur in tres partes. In prima parte ponit quedam modum future istorum vulnere quem Gal. ponit. 6. de ingenio. In secunda parte ponit quedam alium modum future quorundam aliorum. In tertia parte ipse inuit alium modum future qui est cuius istis vulnerebus et alijs. et hoc facit comparando secundum modum future ad alium quem ostendit quod et talis modus est melior. 2° ibi. (Et iam consuevit quodam) 3° ibi. (Et iste modus suendi etc.) Prima in duas. primo facit quod dicitur est. 2° addit quodam que debent

De regi. vulnerum

observari in modo suendi. 2° ibi. In mensura autem que est inter duo puncta etc. Quia que dicit Aui. in his partibus plana erunt per ea que dicuntur in quodam notabili. C. Propter quod est non dicitur quod Albucasis ponit quod quattuor sunt modi future vulnere ventris. duo sunt modi cuius istis vulnerebus et alijs. alij autem sunt proprii istis vulnerebus: sive primi duo modi non differunt in modo future: sed solum differunt: quia in primo modo dimittitur acus infixa. in secundo autem non: imo solum coniunguntur labia mediante filo. et ideo quasi ambo possunt reduci ad unum modum. et est talis modus ut suant ambe partes paniculorum ex utraque parte in una punctura ut immittat acus in siphac et mirac ex una parte et penetret simul mirac et siphac ex alia parte ut non fiat ibi aliquid distinctio inter labia vulnerebus sicut non fit in alijs vulnerebus. et iste modus potest habere in se duos modos positos quos ponit Albucasis: quia quam dimittuntur acus infixa. tunc est unus modus. quam autem non: sed solum fit cum filo tunc est alius modus. et istum duplicem modum que potest reduci ad unum modum tangit Aui. in illa parte. et iste modus suendi est melior consuetioe cuius. ubi comparat modum proprium future ad istum modum quem ostendit quod iste est melior. Sic ergo habemus duos modos cuius future istorum vulnerebus quos ponit Albucasis. Modi autem proprii sunt etiam duo. unus modus est capiendum mirac solum ex una parte: et dimittendo siphac. ex alia autem capiendum siphac et mirac. et sic fiat quousque sit completa tota futura: et iste est modus quem primo ponit Aui. Secundus autem modus future proprius quem ponit Albucasis est ut primo suat mirac cum mirac solum et dimittendo ex utraque parte siphac: sed secundo accipiat mirac cum siphac ex utraque parte. et sive istum modum procedat usque ad finem. et istum modum non tangit hic Aui. sed ultra istos quos ponit Albucasis: Aui. ponit modum quedam quorundam aliorum. et est ut suatur solum miracum mirac dimittendo semper siphac. et istum modum tangit ibi. (Et consuevit quod etc.) et in illa parte laudat Aui. istum modum etiam magis quam modum cuius. Et causa huius est: quia cum tali futura cooperit siphac retro mirac cooperitura deceteri sic et prius cooperiebat naturaliter. in futura autem cuius non fit cum accipiantur omnes quattuor margines in una punctura. Ego tamen credo ulterius quod inter omnes modos future tertius modus quem ponit Albucasis: quem ponit Aui. primus est melior. et huius etiam credo quod sit de intentione Aui. Et causa huius est: quia siphac est paniculis nervosus. membra autem nervosa sunt difficilis incarnatiois. mirac autem est paniculus carnosus magis. membra autem carnosus sunt facilis incarnatiois cum siphac sit difficilis solidatiois: mirac autem facilis. debet igitur iungi et iuniscari siphac cum mirac ut melius possint incarnari propter iuniscatioes quam recipiet a mirac. et hoc fit melius per illum modum future quam per alium. ideo ille est melior. et hoc est quod dicit Aui. in illa parte. Inquit. s. Gal. pone intentionem tuam in suendo ventre adheretia siphac cum mirac fortasse adheret et incarnabit. s. siphac si ita facies: quam est nervosus. s. siphac. et ideo op³ ut fiat adheretia ipsi cum mirac ut recipiat facilitatem solidatiois a mirac. Medici hodie tamen non faciunt vix de tali modo future: sive solum suunt ipsum futura cuius. per hec igitur que dicta sunt potes intelligere verba Aui. Tunc sequitur illa pars.

Inquit. Deinde pone super ipsum de medicis incarnatiuis et necitas ad ligandum est vehementior in his vulnerebus: et madefac lanam marabazze cum oleo calido par et intolue super alibrez: et alibrem sicut vadit. Et clisteriza ipsum cum aliquo mollificatioe et sic olea et mucilagines.

In parte ista Aui. ponit que sunt medicamina convenientia istis. Dicit igitur. Inquit. s. Gal. 6. de ingenio. Deinde. i. post reductionem intestini ad proprium locum: et post futuram talis vulnerebus super ipsum pone etc. Et necitas ad ligandum est vehementior in

ratio curadi vntura epigastrii.

his vulneribus supple q̄ in alyis. Et rō huius est ppter su
 itentationē itestinoꝝ ne exeat. ⁊ madefac lanā maroba
 ce. i. lanā succidā cum oleo calido parū. ⁊ iuolue sup alibi
 rem. i. sup illia. ⁊ alchabien. i. sup inguina sicut vadūt. ⁊ hoc
 fit rōne doloris mitigationis: vt phibeaf apa: nā mitiga
 tio doloris ⁊ phibitio apostematis in vulnerib⁹: ⁊ maxie
 in vulnerib⁹ mēbroꝝ vbi sunt lacerti sicut ē hic fit cū vn
 ctioe olei calidi circa partes circūstātes: ⁊ si est in hyeme
 fac cū oleo cōmuni. si aut in estate fac cū oleo ros. sicut di
 cit Albucasis. ⁊ clisteriza. s. i. firmū cuz aliquo mollificati
 uo: vt exitus fecis nō sit violētus: ⁊ cōmoneaf vulnus sic
 sunt olea ⁊ mucillagines: sicut est mucillago malue: ⁊ mal
 uanici ⁊ similiū in qbus distēperet cassia fistula: ⁊ huius
 modi lenitiua solutiua. ¶ Et itellige hic q̄ dicit Auic. q̄
 clisterizet cū aliquo mollitiuo. s. si in itestinis nō sit nocu
 mentū. qz si in itestinis suis sentiat nocumētū sicut dolo
 rem ⁊ putrefactionē. tūc nō dz clisterizari solū cū molliti
 uo. imo dz etiā clisterizari cū stipticis: sicut cū vino nigro
 stiptico pōtico tepido s̄m q̄ dicit Albucasis. ⁊ Auic. etiaz
 dicit hoc in sequēti parte q̄ talia sunt q̄ iuuant vulnera ⁊
 vlcera itestinoꝝ. Tūc sequitur illa pars.

¶ Et si vulnus iā puenerit ad intestina ⁊ fuisse
 ipm: tūc regimen sit illud qd̄ diximus. verūm
 dz vt clisterizet cuz vino nigro stiptico tepido:
 ⁊ pprie si vulnus iam cōsūtū fuerit: aut appro
 pinquauerit minura itestina: qm̄ intestinū ieiū
 num non sanat oino ex vulnere qd̄ in ipso acci
 dit ppter subtilitatē sui corporis: ⁊ multitudi
 nem eius qd̄ est in eo de venis: ⁊ ppinqtatem
 suā ad materiā neruoꝝ: ⁊ multitudinē effusio
 nis colere ad ipsum: ⁊ vehementiā caliditatis
 eius: qm̄ est magis ppinquus epati q̄ itestina
 alta. Inferiora vero ventris propterea q̄ sunt
 de nā carnis sis de medicatione ipoz cōfidēs.
 Inqt Sa. lib. de igenio sanitatis. Et sit itentio
 ma apud disruptiōem mirac vētris cuz siphac
 vt suas eā cōsūtione cōglutināte siphac cū mi
 rac: qm̄ est neruosum tarde icarnationis cum
 alio: ⁊ illud cū mō suitiōis quā diximus: quo
 maz ipsa aggregat ⁊ cōglutinat in punctura si
 phac. Inqt. Et itestina cū egrediunt: tūc pfert
 vniū nigrus forte. ⁊ calefiat ⁊ submergat in eo
 lana ⁊ ponat desup. qm̄ ipsa dispergit iflama
 tionē eoz: ⁊ detumescere ea facit. si aut nō fue
 rit plens. tūc administra quāsdā aqs stipticita
 tis fortis calefactas. q̄ si nō fuerint pntes. tūc
 vapore ea cū aq̄ calida donec detumescāt. si at
 nō egrediunt in illud āplificet loc⁹.

¶ In ista pre Auic. postq̄ determinauit de cura vulnerū
 vētris: qm̄ ex vulnere egredit itestinū. hic determinat de cura
 vulneꝝ vētris qm̄ ex ipsis egredit: zirb⁹. ⁊ vult dīe Auic. q̄
 si zirb⁹ egredit. ⁊ dato q̄ tpe puo moret extra: tūc putrefit
 s̄z q̄ dicit Hypocras. ⁊ hoc cognoscit p viriditatē ⁊ nigre
 dinē ipsius. tūc ḡ medicus dz icidere totū putrefactū. qz
 si reingredere itus illa ps putrefacta: tūc totus zirb⁹ pu
 trefieret. ⁊ iō festinādū ē: vt cito abscindat quod de eo fa
 ctū ē viride vel nigrū. dz tūc pus ligari cuz filo in fine lo
 ci sani s̄m q̄ dicit Albucasis eo q̄ in ipso sunt vene ⁊ arta
 rie ex qbus cōsequere fluxus sanguis si nō ligaret. ⁊ tūc
 icisa tali parte zirbi suat vulnus ⁊ extremitates fili zirbi

q̄ accipiat extremitas fili ex itestino ⁊ excarnēt multū.
 deinde liga in extremitate eius filum subtile inuolutum
 Deinde itromitte id filū in acū ⁊ sue cū eo itestinū. postq̄
 vo tu fuisse itestinū. tūc fac alia q̄ sunt necessaria. s. reduc
 itestinū ad locū suū dissoluēdo ventositatē cū ablutōe vi
 ni nigri stiptici. deide postq̄ reduxisti itestinū sue vulnus
 s̄m modū pdictū: ⁊ dimittant filozū capita itestini extra
 vuln⁹: vt possint extrahi qm̄ facta ē icarnatio. deide ponā
 tur sup vuln⁹ medicine icarnatiue que ad hoc cōueniunt.
 Et pp hoc dico vltari⁹ q̄ nō dz vulnus vētris teneri aper
 tū donec itestinū vltari⁹ icarnēt sicut dnt qdā. ⁊ Brunus
 fuit h⁹ opionis. qz multa pnt ex hoc seq pericula. Primū
 est. qz qm̄ vuln⁹ mutabit aer subintrabit ⁊ faciet in itesti
 no tortiones ⁊ dolores ppter ventositatē quā in eo generat. ex
 hoc aut pnt accntia prana cōseq. Scdm̄ ē. qz vulnere retē
 to apto. Forsitan exhibūt itestia. ⁊ iō vt dictū ē dz sui vuln⁹
 qm̄ futū ē itestinū. ⁊ hoc ē de intētionē Auicē. q̄ dicit q̄
 post suitioneꝝ itestini fiat regimē qd̄ diximus. ¶ Vltari⁹
 itellige q̄ Albucasis ponit quandā suturā itestini q̄ fit cū
 fornicarū capitib⁹ abscisis quā dixerūt qdā experimēta
 tores: s̄z illa sutura nō v̄t mibi bñ tuta. qz adeo breuiter te
 net illa capita post abscisioneꝝ istoz vel ipoz a corporib⁹
 q̄ ex q̄libz cōfricatioe pnt recedere. ⁊ ipse met Albucasis
 dicit q̄ talis modus suture ē s̄m viā fiducie ⁊ spei. ⁊ iō nō
 ē multū in tendū. ¶ Vltari⁹ itellige s̄m q̄ ponit Albuca
 sis q̄ iudiciū medicatiōis istoz vulnerū ē sicut iudiciū
 medicationis alioꝝ vulnerū. qz si tale vulnus ē recēs cuz
 sanguine suo: ⁊ nō mutauit ipm aer. tūc cura ei⁹ ē illa q̄ di
 cta ē. si aut iā mutauit ipm aer: tūc debēt ibi poni quedā
 vnguēta vel emplastra digestiua donec faciāt pus. postea
 curent cū mūdificatiuis ⁊ exiccatiuis sicut curant alia vl
 cera. verū dz vt clisterizent cū vino nigro stiptico ⁊c. hoc
 est id qd̄ dixit supra. qz qm̄ accidit lesio in itestinis: tūc nō
 dz clisterizari eger solū cū mollitiuis nisi inq̄tū leniūt fe
 ces: s̄z dz etiā clisterizari cū stipticis que iuuat vulnera in
 testinoꝝ. ⁊ ideo dixit Auicē. verū denotādo bic aliquam
 differentiam supradictam totū aliud quod dicit hic Auic.
 planum ē. Tūc sequitur illa pars.

¶ Inqt hyp. Cū egredit zirbus ventris in vul
 nere. necē est vt putrefiat qd̄ de eo egredit qz
 uis moret tpe paruo. ⁊ ē in hoc vehementi⁹ qz
 itestina ⁊ epar: qm̄ itestina ⁊ extremitates epa
 tis si nō remanēt exteri⁹ spacio lōgo donec ifri
 gident valde vehemēter. tūc cū igrediunt ven
 trem. ⁊ icarnat vuln⁹ redeūt ad nās suas. zirb⁹
 vero lz moret tpe paruo: tūc necē ē vt qd̄ ex eo
 qd̄ appz igreditur vētrē putrefiat. Et ppter il
 lud pperat medici in icidēdo ipm: ⁊ nō intro
 mittūt qd̄ de ipso apparet in ventrem. q̄ si iue
 niatur in zirbo diuersoz ab hoc illud est valde
 parū. ⁊ fortasse nō inuenitur.

¶ In q̄ parte Auic. postq̄ determinauit de cura vulnerū
 vētris qm̄ ex ipsis egredit itestinū. hic determinat de cura
 vulneꝝ vētris qm̄ ex ipsis egredit: zirb⁹. ⁊ vult dīe Auic. q̄
 si zirb⁹ egredit. ⁊ dato q̄ tpe puo moret extra: tūc putrefit
 s̄z q̄ dicit Hypocras. ⁊ hoc cognoscit p viriditatē ⁊ nigre
 dinē ipsius. tūc ḡ medicus dz icidere totū putrefactū. qz
 si reingredere itus illa ps putrefacta: tūc totus zirb⁹ pu
 trefieret. ⁊ iō festinādū ē: vt cito abscindat quod de eo fa
 ctū ē viride vel nigrū. dz tūc pus ligari cuz filo in fine lo
 ci sani s̄m q̄ dicit Albucasis eo q̄ in ipso sunt vene ⁊ arta
 rie ex qbus cōsequere fluxus sanguis si nō ligaret. ⁊ tūc
 icisa tali parte zirbi suat vulnus ⁊ extremitates fili zirbi

*futura in intestinis con
 capitibus fornicat
 est Albuca.*

*egressio zirbi in
 vntre ventris.*

*quāvis extra mo
 rest zirbo tampo
 re paruo putrefit*

extra vuln^o dependeat: vt postea remota tali pte putrefa
cta extrahat. B e qd itedit h Auic. Tunc seqt illa ps.

Et si egredit aliqd de zirbo tuc necesse est ti
bi vt scias an oporteat icidi an non: z an opoz
teat sui vulnus an no: z qualr suat. Ma si vul
nus cadat in aluourati z e mediuz vetris: tunc
est plaris timoris: qm sunt extremitates lacer
toz cooperte super ventre. Si fuerit in illis z
sunt a duobus laterib^o medij ventris a dextra
z sinistra qsi quatuoz digitis. tunc est saluioz:
qm no est in eo aliqd de extremitatib^o lacerto
rum neruoso. loci vo aluourati sutura iteruz
est difficilis. z illud io quonia itestina eminent
z egrediuntur a disruptione que e in hoc loco:
z reditus eorum in hoc loco est difficilis. z il
lud qz illud qd plicat ea itentione coru est duo
lacerti pntsi in logitudine ventris carnosu qui
descendit ex pectore ad rachaba: z est os pecti
nis. Et ppter illud qn cadit vulnus in hoc lo
co icidunt hos lacertos. z e eminentia intestini
vehemetioz. qm lacerti qui sunt in illo cotinet
ipsum: z no est ei in medio lacertus fortis reti
nens ipsum. Si aut preparat cu hoc vt sit vul
nus magnuz. tuc necesse est vt emineat z egre
diatur ex eo neruus itestinoz: z quare fit itro
missio eorum difficilioz.

In ista parte Auic. repetit quedā supradicta: z patz per
ea que dicta sunt pus.

Capitulu Dini de vulneribus penetratibus in cōcavita
te membrorum spiritualium.

Am dictum fuerit pus q vulneruz
penetratiū quedā sunt
penetrātia in cōcavitātē mēbroz nutritiuozuz
vt que fiūt in partib^o vetris ab ymblico infra:
z parū supra: quedā aut sunt penetrātia in con
cavitātē mēbroz spiritualiū: vt que fiūt in ptib^o pectoris
vel tozaxis aut dozi: cū Auic. nō determinet nisi de pnis
vulnerib^o penetratibus ppter cām pdictam. idcirco nos
qz nō spectet ad ppositū Auic. ad cōpletiozem tñ doctri
nā cirugie de his vulnerib^o z cura ipsoz aliqd capitulum
breue extractū ex dictis Auic. in. 3. z Albucasis z Hal. de
igenio. stituemus. Dico ergo. si accidit tale vuln^o: tunc si
gnū eius e fm q dicit Albucasis cap^o. de curatiōe vulne
rum q ex vulnere egredit v̄tositas qn ifirmus anhelat
vel tussit. imo aliqn egreditur tāta v̄tositas q extinguit
candelaz accēsam. z tuc vt dicit Albucasis qn ex vulnere
egredit v̄tositas scias q tale vulnus e mortale. dicit enī
Dyp. sexta pticula affozilmoz. vesscā h̄re icisam aut cere
brum aut cor: aut dyafragma zc. mortale. nō aut est itelli
gendū qn dicit ipz eē mortale. qz oēs inde moriant: z nul
lus euadat: s; qz plurimū inde moriunt. aliqui tñ possunt
euadere fm q ibidē ponit signa huius Albucasis.

Cura ipsoz vulnerum fm Dinum.

Atentio aut curationis huius vulneris
est duplex. vna est v̄lis. altera
vo particularis. Uniuersalis aut itetio e circa
euacuationē toti^o corporis: z diuersionē totius
fluxus humoz ad locū: vt statim fiat floboto
ria ex vena cōmuni ex parte diuersa nisi aliqd impediāt
z fiat cristeria aut suppositoria q deriuēt māz a pte patie

te ad iferioza: z fiāt fricationes z stricture dolorose in bra
chys z crurib^o. Particularis aut itetio e circa vulnus. si
g tale vulnus e recēs cū sanguine suo. tuc q̄tus e ex parte
vulneris talis vñ e statī p̄teret icarnatio z suitio. s; ip̄o
dit h ex accēti. Dicit. n. Albucasis q nō oz vt ponas in eo
p^o hora puluerē q p̄stringat z sanguinē refrenat vt non re
tineat sanguis in pfūditate corpis: z reuertat ad cor: z cō
gelet z iterciat ifirmū suffocādo ipm. S; si securi eem^o
q sanguis nō remaneret: sueremus ipm p̄ma hora: z p̄oli
darem. qz g de h securi nō sum^o ex q p̄t seg mors ifirmi
idcirco p̄ma hora q venit ad te talis vulnerat^o reclinādū
e p pedes: vt sanguis q in pfūditate iuit. exeat z pone in
ozificio vulneris itus fm q dicit Albucasis. vnguētū attra
ctiuū qd attrahat z mūdificet sāguinē z gelatū iteri^o. tale
aut e sic gluten albotim vel mel qd melius e: z fiāt empla
steri^o vsq; ad aliquos dies mitigātia dolorē: z dissoluen
tia sanguinē z gelatū: vt emplm ex absinthio z calamēto
z farina ordeī z fenugreci coctis in vino cū melle z criba
tura surfuris. z p̄hibeat assiduatio mollificatiuoꝝ ne li
qditas aggreget in pfūdo. qz h^o vulnera sunt difficilia cō
solidatiōis pp pfūditate ipsoz occultā. z io idiget fm q
dicit Hal. medicinis multū exiccatiuis cū medicis exteri
orib^o z iteriorib^o. z si vnguētū nō sit tibi p̄ns: tuc vt dicit
Albucasis pone sup ipm cotū vetustū vel licinia vt sugat
qd egredit ex eo d hūiditatib^o: z hēant licinia q imittunt
in talib^o vulnerib^o suspēsozia vel capita eoz sint grossiora
qz ozificiū. ita q ex p̄ssione ligature in pfūditate ire nos
possint: qm bec e cā putrefactōis. Et p̄cipe ifirmo: vt dicit
Albucasis z Auic. in. 3. vt iaceat sup lat^o ifirmū z tussiat z
p̄moueat aliq motu vt egrediat qd ex eo aggregat de hūi
ditatib^o. Interi^o aut pos dent in p̄n^o medicinē resolūtes
sanguinē cōgelatū in iteriorib^o z solidātes q sciunt ex p̄
p̄rys caplis. Si g tuc vt dicit Albuc. vulnera p̄trāsūt tres
dies aut plures: nec accidit spasm^o nec tremoz cordis ma
lus. nec stricture in ābelitu. z vides reliq̄s ei^o dispōnes bo
nas scias q vuln^o e saluū. Cura g ipm cū licinis z vnguē
tis donec sanet. z h e fm modū que Auic. ponit in 3° ca. d
cura vulnez pectoris. qz qn e ibi putredo z sanies. tuc ini
cian^o in eis medicie lauatiue z abstersiue sic e melliscratū
aut oxizachara. z si vis plus mūdificare z lauare fiat deco
ctio p̄reos aristologie z ysopi in q decoctiōe distēperetur
mel. Et q̄q; vt dicit Auic. in. 3. e ne cium: vt post imissionē
aq mellis fiat egredi sanies cū instrō attrahēdi sanie. scū
camilla p̄ quā sugat sanies: cū aut mūdificat^o est loc^o a sa
nie z speram^o q nō remāsit ibi ex eo aliqd. tuc inyciant me
dicinē solidatiue q̄lia sunt desiccatiua stiptica: vt e deco
ctio balaustiaz: sumac aluminis rosaz z silium: in q deco
ctiōe ponat^o et mel medicie et ex pte iteriori administrē
tur sili mō sicut exteriōres. qz qn tussit z oz mūdificare:
tuc dent electuaria z loc mūdificatiua. vñ tuc bona sunt
dyapenidion dyaicis dyadragatū. dyacalamētū z silia cū
decoctiōe ysopi riglitie passulaz ficū capilli veneris z si
milis. Si at nō tussit z sanies e mūdificata: tuc dent res
stiptice solidantes: vt terra sigillata cū succo citonioz: z
sumac z ypogstidos z balaustia z silia. h^o. n. stiptica oibus
vulnerib^o penetratib^o maximū p̄bet adiutoriu. qz sanat z
solidat ea a pte iteriori. Dicit. n. Hal. 4. de igenio. Que igi
iunāt iteriora vulnera p̄ter nullū nocumtū erūt sic ypogsti
dos balaustia flos maloz granatorū galla. cortex maloz
granatoz: terra sigillata senius. i. lutū stellaz succ^o sumac
aq ros. acatia z silia. bec oia iunatiua sūt vulnez q fiūt in
vetre. i. cōcavitātē iteriori p̄ter vllū nocumētū. oz qz eada
ri cū aq in q cocta sunt stiptica. sicut coctana z rami arbo
ris mastice lupilli extremitates vitis aut mirt^o: aut donē
tur cū potib^o stipticis zc. **Et** scias q in medicinis talia
vulnez. siue ponant^o extra: siue sumant^o itus optimū e po

*Et si possibile est eade
ipsoz qua p̄uariat^o p̄
cupel p̄uariat^o floboto.*

ner mel: qm vt dicit Auic. in. 3. in mudificatiuis et abster
 suis taliu vulnez no e aliqd sic mel. ipm. n. e mudificati
 um et desiccatiuu: et cu hoc e cib dilectus a na. **C** Dieta
 aut istoz vulneratoz sit talis. qz vsq ad septimu die vt a
 tur dieta tenui et caueant vinu et caro. et hoc ppter timore
 apatis. post septimu aut pnt ccedi: et sicut et cibi et pocula
 pinetia cu hoc vtutez medicine: vt. s. qm e tps mudificadi
 tuc vt Hal. dicit dent ea q sunt excolatina. Si aut est tps
 cosolidadi: nece e vt cibaria et pocula sint stiptica. Si aut e
 vt dicit Albucasis tale vuln plogat ad sanadu. et semper
 aperit. tuc scias q ia factu e fistula: et est ex eis q raro reci
 puit solidatoez. Cura g ipsam ex caplo suo. i. ex ags q for
 tins mudificat et forti desiccant. Laue tn ne vt dicit Hal. et
 et Auic. in B. 4. lib. de curaylcey ne mudifices ea cu acu
 to medicamine: vt e flos eris et silia: qm paties pculdubio
 mouret. h. igr d vulnerib rata sunt oca icideter et.

De qualitate ligadi vulnera. CAP. VIII.

Vulnera aut et fissura appareria cu vis
 vt icarnent. tunc fac illud qd dixit sa
 piens de illis qui sunt huius artis. In
 quit. Cu vis vt icarnent huiusmodi fis
 sura. tuc adhere ei ligaturam icipientem ex duob
 capitib no alia de ligaturis. **O**z si fuerit magna
 erit tibi necessariu vt adherere ei facias puluil
 los triangulatos. **E**t si fuerit locus declinis indi
 get futura etia. **E**t puluilli quide triangulati me
 liores sunt in aggregado labia vlcery qz qua
 drati: quonia coartant super fissuram tantum.
Et situs puluilloz triangulatoz est fm hoc
 exemplu. **I**tem linea recta iter duos puluil
 los sit fissura: et duoz puluilloz triangulatoz
 vnus sit b. et alter g. deceter ppositi fm figura
 qua vides. **C**u ergo ligat loc iste et cadit liga
 men duoz capitum est ligame tenes sup locu fis
 sure vehemētis qz si fuerit qdrati. **E**t no lyt n
 sit i applicatoe vlcery ligame n hns duo capita:
 et isti sit puluilli triangulati et figura stringedi.

In isto cap. Auic. qz in vulnerib ad solidatiōez et icar
 nationem e maxie neia ligatura. et aliq pter hoc oz sui: de
 terminat de qlitate et mo ligadi vulnera. et etiaz de futura
 ondedo vbi maxie ppetit. cu hoc et itromiscedo qda alia.
Et vt reducant ad ordinē meliori mo q pnt oca Auic. pos
 sum ore q istud caplm diuidit p in ptes qtuoz. **I**n p^o pte
 determinat Auic. de modis ligature vulnez. **I**n 2° parte
 determinat de futura vulneru ondedo vbi maxie ppetit
 futura: et vbi sufficit sola ligatura. **I**n 3° pte qz sūt qda vul
 nera q idiget vt scindant et discoopiant cu sectoe: et no pnt
 icarnari cu ligatura. ondit q sint talia vulnera in qb opz
 hoc fieri. **I**n q^o pte ipse repetit sub epilogo gnali in qb
 vulnerib sufficit ligatura. et in qb no: s3 vltra h oz admi
 nistrare futurā et puluillos triangulatos. 2° ibi (Et cu cadit
 vuln in logitudine) 3° ibi (Ingt qn fuerit neium nob)
 4° ibi (Et scias q futura et.) **P**rima ps vt mibi vt pot di
 midit in tres ptes. na cum sit modus triplex ligature fm q
 Auic. dixit pus in cap. de vulnerib. **P**rim^o modus fit ad
 icarnadu labia vulneris. **S**cods modus fit ad exprimēdu
 sordiciē et hūiditatez ex vulnere. **T**erti^o modus fit solū cā
 retinēdi medicamina sup vuln. **P**rio g Auic. ponit pmū
 modū ligature ondedo quō fit: et in qb vulnerib. et cuz h
 et facit aliqz mētiōez de futura. 2° Auic. inuit 2^m modū
 ligature. ondedo in qb vulnerib ppetit talis modus. 3°

Inuit tertiu modum cā retinēdi medicamina sup vulnib
 ondedo in qb vulnerib ppetit talis modus: et no illi duo
 modi pmi. 2° ibi (Et dr in li. de igenio) 3° ibi (Ingt ille q
 ia vidit) **D**icit g p. vulnera at et fissura et. q dixit sapiēs. i.
 Ha. de igenio sanitatis. tuc adherere ei ligaturā icipientem
 ex duobus capitib. ligatura duorum capituz dr quando
 vulnus p fissam in media pte stringit: et vnum qd qz duo
 rum capitū fissie siue sit vna siue sint due tendit vsus ex
 tremitatē vnā: altez vsus extremitatē alterā no alia d li
 gaturis. i. n adhereas aliū modū ligature qz istū. **E**t rō b^o
 ē. qz p ceteris ligaturis hec magis valz ad icarnadu. qz qn
 talis ligatio fit icipiēs duob ex capitib: tuc qlibet ps illo
 rum capitū extēdit vnū labiū vsus alteruz. et onectit illi. et
 ista ligatura fm plurimuz in vulnerib pnis ē sufficiēs ad
 icarnadu absq alio. **O**z si fuerit magna. s. scissura nece est
 vt adherere ei facias puluillos. i. pumazolos triangulatos:
 et h ē iō vt ligamē trāsies sup puluillos vtriusqz labij ppi
 mat vehemētē p illos labia: et coerceat in vnum. **O**z si fue
 rit loc declinūs. h est ore q si vna ps vulneris vehemen
 ter declinet et elogē ab alia: tuc vltra h qd dcm ē: indige
 bit et futura. **E**t puluilli qd triangulati et. **E**t sit qd pul
 uilloz triangulatoz ē fm hoc exēpluz. s. qd vides a latere.
 qz ita stat in li. Auic. qz duo anguli taliu puluilloz debēt
 applicari duob labijs vulneris. terti^o aut āgulus dz eē i
 feri. et h iō vt ligamē trāsies sup tales puluillos ipellat
 vnā et aliā ligaturaz ptesam ab vno anguloz ad duos su
 periores. talis aut ipulsio et coartatio labioz vulneris no
 eēt eq bōa nec ita firma si fieret trāsit ligaminis sup pul
 uillos qdratos. et rō ē. qz ipulsio pcedēs ab vno āgulo for
 tior ē qz a duob. qz ē magis iūcta. ois. n. vtus iūcta fortior
 ē qz dispā. h est g qd Auic. dicit de hac ligatura. **S**3 vl
 tra hec debem itelligere de mo stringēdi in tali ligatura
 qz apud vulneris ozificiū dz eē deceter stricta et plicata
 vt bona fiat expssio sanguis supflui et hūiditatez aliaz a
 vulnere vsus alias ptes. qto aut a vulnere talis ligatura
 magis elogat tāto magis relaxet. **I**tey et canendū est vt
 dicit Ha. in de igenio. ne talis ligatura sit ex veteri pāno et
 laxo. aut sit ex aspero et valde pstricta. pma. n. no hū susti
 neret vuln vt solidari possit. 2° at dolore gnāt q ē cā apa
 tis. oz. n. eē media iter illa. **T**uc seq illa ps.

Et dr in lib. d igenio sanitatis. Quidā hō ha
 buit vuln cui pfundū erat primū iguinib: et
 ipsi ozificiuz primū genu et sanauim ipm sine
 pforatiōe penit. ita q posuimus sub genu ei
 puluillos. et pparauim ipm talr q factum est
 ozificiū eius directum cum facilitate. et simi
 liter fecim de vulnere quod fuit in cora et bra
 chio: et sanata sunt omnia.

In q pte Auic. inuit 2^m modū ligature q fit ad exprimē
 dū sordiciē et hūiditatez ex vulnere. **D**ico at q inuit eo q
 ipz expsse no ponit: s3 ponit qdā exēplū vulneris in q co
 petit modus ligadi. recitat. n. de quodaz hoie fm qd dicit
 Ha. de igenio q habuit vuln: cui pfundū erat primū ge
 nu: et ei ozificiū primū iguinib. et dicit q sanauit ipm si
 ne pforatiōe. hoc at fuit pp pparatoez sit mēbri et pp liga
 turā et pp pparatoem sit mēbri. qz posuit sub genu ei pul
 uillos. ita q factū ē ozificiū ei iferi et pfudū supius. cuz
 ligatura at. qz in tali vulnere no ppetit ligatura pdicta. e^o
 strictura ē maior apud ozificiū. **S**i aut h fieret h. tuc reti
 nerent ibi sordes et hūiditatez q cā putrefactōis et cana
 tōis eēt: s3 ppetit ibi modus ligature q ē ad exprimēduz
 hūiditatez et sanie q retinent in vulnere pp pfūditatem
 ipi: et hec ligatura fit 2° mo pdicte: na talis ligatura dz
 eē stricta apud radice vlcery. mollis at apud ozificiū ei:

vt ex vehemētia strictōis ipsi apud pfunditatē vulne-
ris: et ex relaxatiōe in orificio virus et sanies ad exteriora
pfluāt: et hec ligatura nō fit nisi in vulnerib⁹ et vlcēribus
pfundis in qbus timef ne virus et sanies aggregentur in
parte interiori. Deinde cū dicit.

C Ingt ille qui iā puidit in experiētia. Scias q
vulnera idigēt vt fiat sanies si pole ē ei itus ad
hoc vt penetrēt cū ea reliq̄ que sunt illic melio-
ra et velocioris alterationis.

C In ista pte Auic. inuit 3^m modū ligature q cōpetit in vul-
nerib⁹. et hz hec ps qtuor dca s3 q ponit qtuor modos vul-
nerū in qb⁹ nō ppetūt pdicti modi ligature. s3 ppetit in eis
terti⁹ modus. 2° ibi (Vulnera disrupta) 3° ibi (Aut fuerit
lacert⁹) 4° ibi (Ingt. et filr) Dicit ḡ p. Ingt ille rē. scias q
vulnera idigēt vt fiat sanies rē. videte si ista lra itelligat
vt vba ei⁹ supficialr sonare vident sine dubio falsa ē. Di-
cere. n. absolute. scias q vulnera idigēt vt fiat sanies. illō
nō est vey. qz vulnera simplicia idigēt vt in eis nō fiat sa-
nies. qz si in eis fiat sanies. tūc desperam⁹ de icarnatione
eoz: et oz ea ampli⁹ curare vt vlcera. **C** S3 v̄r mibi q pos-
sit sic itelligi. et struat sic lra. Scias q vulnera si pole est
eis itus. i. si neccitas ē eis itus idigēt: vt fiat sanies in eis.
ē at neccē facere sanie in eis nō semp s3 qñ. s. cū eis associa-
tur pusio. aut qñ remanēt ibi hūiores itus. qz sanguis nō
pfecte manauerit ex vulnere eo q caro cōtusa vt dicit Ha.
4°. de ingenio sanitatis. neccē ē vt putrefiat et in sanie puer-
tat. et tūc Auic. dat cām qre neccē ē sanies facere dicēs. Ad
h vt cū ea. i. cū sanie penetrēt reliq̄ q illic sūt meliora et ve-
locioris alteratiōis sūt. hoc ē dīe q opz facere sanie: vt per
sanie ea q sūt ibi. s. tumor et dolor alterent velocius et rece-
dāt citius cū ea. Dicit. n. Hal. 4. de ingenio. S3 si ictus car-
nē ptuserit oz vt sanie festināter faciam⁹. naz si sanies co-
leric⁹ gnāt. timor erit minor. ita ḡ v̄r mibi q itelligat ista
lra ad h vt debeat eē vā salua meliori sentētia. **C** S3 tūc
dico vltēri⁹ q h Auicē. inuit tertiū modū ligature. qz i ta-
li casu nō ppetūt alij modi ligādī pdicti: s3 solū cōpetit li-
gatura q ē ad retinēdū puluillos et medicinaz vsqz ad tps
alteri⁹ mutatiōis. et talis ē terti⁹ modus ligature. et ppterea
dixi in diuidēdo q hic Auic. ponebat vnū modū vulnerū
in qbus cōpetit terti⁹ modus ligature. et in h inuebat
tertiū modū ligature. Deinde cū dicit.

C Similr vulnera disrupta elōgatorum labio-
rū egēt vt aggregent cū ligamēto aggregāte la-
bia eoz nisi fuerit sup ea ex illo dolor: aut fue-
rit apostemosa: quoniaz dolent ppter illud qz
nis sit cum facilitate.

C Auic. ponit aliū modū vulnez in qb⁹ nō ppetūt alij duo
modi pdicti ligature: s3 ppetit pdictis terti⁹ modus dicēs.
vulnera disrupta rē. nisi fuerit dolor aut fuerit apōsa: qñ
doler p illud. i. pp ligaturā: qñuis ē fit cū facilitate. s. liga-
tura. qñ velit dicere Auic. q qñ vulnera sūt dolorosa aut
apōsa nō debem⁹ ea ligare fortiter sicut fit i p et scdo mō li-
gature: s3 solū debem⁹ ligare ad retētiōem medicaminuz
cū maiori facilitate q̄ possum⁹. **C** Deinde cū dicit.

C Aut fuerit lacert⁹ q sit disruptus in latitudine.
quoniaz tūc nō aggregat: imo ponat in medio
liciniuz timēdo ne icarnetur cutis: et remaneat
lacertus non incarnatus.

C Dic Auic. ponit aliū modū vulnez in qb⁹ nō ppetūt p-
dicti modi ligature: sed terti⁹ modus. et dicit. aut fuerit la-
cert⁹ q sit disrupt⁹ in latitudine sup. tūc nō cōpetit ligatu-
ra q ē ad icarnādū: qñ nō aggregat. s. in sui pte interiori. i.

De ligatura vulnerū

mō oz vt ponat in medio. i. vulneris liciniū timēdo. s. q
carnef cutis: et remaneat lacert⁹ nō icarnatus. qre fiat in-
tus sanies nō hns respiraculū. et oz iterū postea disrupti. in
tali ḡ casu nō ppetit ligatura ad icarnādū: s3 soluz ligatura
q ē potēs tñ retiere medicinā sup vuln⁹. Deīn cū dicit.

C Ingt. Et similr qñ fundim⁹ cutē capitis poni-
mus iter labia aliqd qd ipleat ea. fortasse enī
contrahitur cutis labioz ad iteriora vulneris.
quare neccē est tūc vt coneris cuz ligamētis: vt
trabas eam ad exteriora.

C Auic. ponit aliū modū vulnez in qb⁹ nō ppetit ligatura
q ē ad icarnādū: s3 solū illa q ad retinēdū ē medicina sup
per vuln⁹. et dicit q filr qñ scindimus cutem capitis nō po-
nim⁹ ibi ligaturā ad icarnādū: nec suim⁹: sicut fit in alijs
vulnerib⁹. s3 ponim⁹ inter labia vulneris liciniū qd ipleat
ea. et dat cām huius Auic. qz in tali vulnere capitis hnt cu-
tis labioz ad iteriora. qz replicant labia vulneris iterius.
et iō neccē ē vt trabamus ea ad exteriora cū ligamētis. et h
fit ponēdo licinia iter labia q eleuet ea ad exteriora. et po-
nēdo ligaturā q retieat illa licinia et nō aliā ligaturā. Sic
ḡ videte in isto casu: et in pdictis casibus vt. s. qñ ē vuln⁹ cō-
tusuz aut dolorosum aut apōsuz: aut qñ ē disrupt⁹ lacert⁹
in latitudine. aut qñ ē vuln⁹ in capite nō ppetit ligatura q ē
ad icarnādū: s3 solū ppetit in eis terti⁹ mod⁹ ligature. s. li-
gatura q sit sufficiēs et potēs retiere medicamīa sup vuln⁹
C S3 intellige vltēri⁹ de vulnere capitis q in vulnere
capitis nō oz pcedere cū ligatura icarnādo et suēdo maxi-
me si vulnus capitis attingat os vel sit fractura in osse q
oporteat radi aut eradicari. s3 tūc ēt maxime fit illa repli-
catio labioz ad iteriora quā dicit Auic. s3 si vuln⁹ capitis
nō ptingat ad os. tūc nil phibz qñ icarnemus et suamus vt
alia vulnera fm q Albuc. ponit in ca. d. vulneribus. et h
ē Auic. dicit in ca. de fractura cranei s3 q ibi appebit: qñ
id caplz deo dāte exponemus. et pp h Auic. dixit. fortasse
.n. hnt rē. et nō dixit absolute s3 fortasse. Uey ē tñ q me-
dici hodie cōiter in vulnere capitis quocūqz sit: sicut pū
sue magnū: siue pūgat os siue nō: nūqz sūt nec curāt ea:
vt vulnera simplicia timēdo de ifamia vulgariuz si aliqd
inde accideret. Tūc seq̄ illa pars.

C Et cū cadit vulnus in lōgitudine. tūc ligamē-
sufficit et aggregat ipsam decēter. et cuz fuerit
in latitudine idiget vt suat: et fm mēsuram p-
funditatis vulneris erit profunditas suture di-
gnior ex additiōe anatomic.

C In q pte Auicē. postq̄ determinauit de modis ligature
vulnez. h deteriat de futura. oñdit. n. vbi sufficit sola liga-
tura. et vbi pter ligaturā oz facere futurā. et pz qd dicit. Et
cā qre vulnera q sūt in latitudine idigēt vt suant plus q
illa q sūt in lōgitudine: ē. qz in vulnerib⁹ q fiūt in latitudi-
ne vna ps declinat et sepaē magis ab alia eo q ē fm hūi-
tate situs villoz et rugarū et fm mēsurā pfūdītatis vulne-
ris erit pfunditas suture dignior ex additiōe anatomic
.i. addito h q scias anatomicā loci: vt. s. si eēt ibi nerū ca-
ue qñ pfūdas futurā: vt nō suas ipm et facias pūcturā. qz
gnaret morb⁹ peior pōze. d. distātia at q oz eē iter duo pu-
cta: et de filo qle oz eē. et de h q regunt ad futurā. dca ē
in cap: pdicto de vulneribus vētris. qz idē est iudiciū q
tū ad h ibi et in alijs vulnerib⁹. Deīn cū dicit.

C Ingt. Quā fuerit nobis necessariuz: vt adda-
mus in amplitudine vulneris cū est strictuz: et
timuerim⁹ q ppter pfunditatē eius icarnetur
ei⁹ supi⁹. et nō icarnet ei⁹ pfundū: aut sicut me-

omnis cōfusio e2 c.

buū vulneratū in hora vulneris sūm figurā: qđ cū redit ad eq̄litate suā n̄ ē posse vt currat ex eo sanies: neq; vt igrediat̄ ip̄m medicina: 7 vt redeat ad suā figurā qñ egredit̄ 7 cōmonet dolo rē aliū: tūc nece ē vt scindat̄ sectōe pueniēti.

In pre ista Auicē. ostēdit qđ in aliqb̄ vulnerib̄ idigemus aliqñ sectōe sicut sunt vulnera p̄funda: quoz orificiuz ē sup̄ 7 fundū inferi: 7 p̄ qđ dicit. Deide cū dicit.

Et scias sūm sūmā qđ vulnera q̄ sunt in latitudine lacerti sūt digniora: vt labia eoz sunt vehe mēius elōgata: q̄ p̄pter sunt faciētia maiorē necessitate ad p̄scrutādūz subtilr̄ in aggregādo labia. 7 fortasse nō erit excusatio a futura 7 ad ministratiōe puluilloz triāgulatorū: 7 p̄prie si ceciderit in carne diminutio: nam cadens in lō gitudine minus eget illo.

In pre ista repetit sub qđaz epilogo gñali vbi magis cō petit ligatura. 7 vbi p̄ter ligaturā p̄petit futura ē. 7 p̄ qđ dicit nisi qđ itelligas in illo v̄bo qđ dicit. Et p̄prie si ceciderit in carne diminutio qđ nō intelligit Auic. qđ sit diminuta caro diminutōe multa 7 māifesta. qz tale vuln̄ qđ sic amittit carnē nō h̄z talē cañ. de futura: s̄z itelligit Auic. qđ tanta sit scā diminutio carnis qđ nō p̄p̄ h̄ ipediaf̄ futura: sic qñ scā est pauca diminutio carnis. mō in tali vulnere in qđ sic scā ē diminutio carnis maxime p̄petit futura ad aggregādo labia ei. qz sunt magis remota q̄ nō est ibi aliqđ diminutio alicui carnis. 7 h̄ itelligit Auic. rē.

Medicine incarnātes vulnera. CAP. IX

MArū medicinarū virtutes iaz narraui mus 7 cōtinuatiōis eaz locū. 7 nō dubitam⁹ qñ sit necessariū vt puluis earum sit minoris virtutis q̄ illud qđ de eis sit cū oleis 7 ceratis. Et neitas qđem pdu cēs ad olea 7 cerata ē p̄pterea qđ medicine sicce: 7 p̄prie que sunt sic merdasengi 7 reliq̄ minerales nō submergunť vsq; ad p̄fundū: 7 nō penetrant in poros: cū ergo ex eis sit ceratū ad vltimū puenire facit eas cursus olei ad locum que volum⁹. Et iste medicine icarnatiue sūt ex micalib⁹: 7 s̄t ex plātis: 7 aialib⁹: 7 ex oī spē. 7 s̄t ex micalib⁹ sic cerusa 7 oleū myrtinū 7 cera. Et ex plātis folia sic folia q̄re⁹ mascule ēplata 7 folia salicis 7 folia caul̄ 7 folia arboz malorū 7 cortex palme. 7 folia arnoglosse 7 sprū i fūsum in aceto: aut aliq̄stulovini: 7 p̄prie quādo miscenť folia arboris pini mascule 7 femine ligata cū corticib⁹ suis: 7 folia cup̄ssi 7 rami eius. 7 folia p̄taphilon cuz melle: 7 ex gūmis glutinū albotim p̄prie p̄prie mēbra magna. Et ex fructib⁹ 7 granis nux recēs p̄trita cum aq̄ 7 sale aut vino bulita cū folijs acetose aut folijs ficile aut lactuce 7 piroz siluestriū cū eo qđ est in eis de p̄hibitione fluxus 7 nux cup̄ssi 7 allia cōbusta: 7 puluis molēdini 7 ordeū adustū p̄prie semib⁹ cū cera 7 oī ro. 7 de illis q̄ silantur

flozib⁹ flos sorbe. 7 herba caude eqne. 7 p̄prie in vicinitate ipletiois membri aut carnis: 7 ad vulnera q̄ sunt p̄p̄inqua lacertoz capitib⁹. Et ex aialib⁹ lac acetosuz valde p̄glutinat vulnera magna. Et de cōpositis medicamē ruffi 7 aureum 7 esculens: 7 medicamē de salicib⁹ 7 pul legio 7 emplastrū de lino.

Quia sup̄ius Auic. fecit qđdā capl̄m de medicina sicar nātib⁹ vulnera: 7 de medicina cicatrizatib⁹: 7 de medicina faciētib⁹ nasci carnē: 7 fuit locut⁹ de eis soluz in gñali nō ponēdo aliq̄ illarū medicinaruz in sp̄ali. idcirco Auic. determinat de ipsis in sp̄ali ponēdo medicinas sp̄ales in vnaq; eaz spē. 7 in h̄ cap⁹ determinat de medicina icarnatibus vulnera. Et diuidit̄ ps ista in p̄tes tres. in p̄ima p̄te p̄tinuat dca dicens. in 2⁹ p̄te p̄pat istas medicinas inter se sūm qđ sunt in puluere. 7 in suba sicca: 7 sūm qđ sunt in vnguēto cū oleo 7 in suba molli ostēdo qđ minoris virtutis sunt in puluere q̄ in ceroto vel in vnguento. 7 3⁹ ipse ponit istas medicinas in sp̄ali. 2⁹ ibi (Et nō dubitam⁹ qñ) 3⁹ ibi (Et iste medicine icarnatiue rē.) Qđ dicit in p̄imis duab⁹ p̄tibus planū est. 3⁹ ps diuidit̄ in p̄tes duas. qz p̄ ponit medicinas icarnatiuas simplices. 2⁹ cōpositas narrat. 2⁹ ibi (Et de cōpositis) p̄tima in duas. qz p̄ ostēdit ex quot reb⁹ p̄nt sumi iste medicine icarnatiue. 2⁹ narrat illas sūm illū modū que posuit. 2⁹ ibi (Et sunt ex micalib⁹ sicut cerusa rē.) Planū est qđ dicit in oib⁹. folia quercus masculo idest folia cerri: folia arboris pini masculi 7 femine. pinus mascula credo qđ sit illa qđ p̄ducit fructuz. femina aut qđ nō p̄ducit. folia pentafilon. i. qñq; foliū a penta qđ ē gñ: qz. Et intelligo qđ Auic. ponit diuersas medicinas diuersa rū p̄plonū: quarū vna est magis sicca q̄ alia. hoc aut facit p̄ resp̄cū ad diuersa corpa 7 mēbra i qb⁹ administrant. qz i vno corpe 7 i vno mēbro p̄petit medicina magis sicca q̄ in alio. tu at̄ h̄ respicias p̄ te vidēdo q̄nes istarum medicinarū q̄s ponit ex libris q̄ tractat de simplicib⁹ medicina.

Medicine solidatiue 7 sigillatiue. CAP. X.

MArū medicinarū nās iā sciisti. 7 scis itez qđ oz ne puluis eaz sit i virtute ei⁹ qđ ponit̄ in emplastris.

In bocca Auicē. determinat de medicina solidatiuis vel sigillatiuis vel cicatrizatiuis qđ idē est in sp̄ali. Sup̄ius aut̄ determinauit de ipsis soluz in gñali nō descēdendo ad aliq̄ sp̄alē. 7 diuidit̄ h̄ capl̄z in p̄tes duas. In p̄ p̄te determinat de his medicina in gñali p̄ resp̄cū ad ea que sequunt̄. 7 2⁹ narrat has medicinas in sp̄ali. 2⁹ ibi (Et medicine qđ iste) p̄tima in duas. p̄ p̄tinuat dca dicens ostēdo qđ p̄us dcm̄ est in gñali de his medicina. 2⁹ ostēdit qđ adhuc oz sciri in generali de ipsis. 2⁹ ibi (Et oz nūc vt scias) Dicit ḡ p̄. harum medicinaruz nās. i. cōplexiōes iam sciisti ex his q̄ dicta sunt in illo ca⁹. medicamē faciēs nasci carnē rē. Et scis iterū. s. ex p̄dictis: quoniam oz ne puluis earum sit in virtute eius qđ sumit̄ in emplis. hoc est d̄re qđ ex p̄dictis etiā scis qđ he medicine sunt maioris virtutis in vnguētis 7 i cerotis q̄ in puluere 7 substatia sicca. Et rō hui⁹ est. qz medicine sicce 7 p̄prie minerales nō submergunť in p̄fundum nisi p̄ olea 7 cerota. Et vñ scitū est hoc. certe hoc scitū ē ex p̄cedenti cap⁹. imediate. Quāq; n. dixerit hoc dcm̄ in cap⁹. medicinarū icarnatiuarū. nihilominus tñ hoc dcm̄ est de oibus his medicina. 7 iō Auic. dixit. 7 scis itez rē. Et p̄p̄ h̄ Auic. illud dcm̄ n̄ repetet̄ inferi⁹ in cap⁹ de medicina faciētib⁹ nasci carnē in qbus h̄ dcm̄ maxime est veruz. qz supponit̄ h̄ ex dicitis cū idē iudiciū sit q̄stū ad h̄ in oib⁹. Deinde cū dicit.

Et tunc o3 vt scias qd nō est necium vt medici ne iste administrent cuz iam eq̄ta est sup̄ficies carnis dure cuz cute vltima eq̄litate. verū caro hūida iam equat̄ z addit̄: s3 ē spissa talr q̄ cum exiccat̄ descēdit: imo nō o3 vt administres eas nisi cū hoc qd ē ita qd qñ exiccat̄ equat̄. Et hec res cognoscit̄ ex estimatione. **S**portet ergo vt admistret̄ medicina p̄solidatiua anteq̄ carnis nascētia in vulnere in quo caro nascit̄ ad hunc finē pueniat. qm̄ cōsolidatiua etiā addit̄ i quātitate carnis vsq̄quo p̄solidat̄: etiā addit̄ cū ea virtus nālis. Ergo addit̄ fm̄ hāc vltimatione3: imo o3 vt sit talr qd qñ exiccat̄ z facit̄ opatiōez suā iā nā fecerit nasci cū quātitate ei necia cū vltimatione cōsolidatiue vltime in cōsolidādo q̄ cōpleat̄ duas opatiōez cōtinuādo inter carnē z cutē p̄dictas mēsurā qua equet̄ sup̄ficies vlcērata. **Q**d si nō auferat̄ istud p̄culdubio fiet vestigiū vulneris sup̄ius in cute.

Auic. oñdit qd ad hoc o3 sciri de his medicinis in gñali. Et diuidit̄ hec ps in duas fm̄ qd duo gñalia ponit̄ q̄ ad b o3 sciri. Primus ē de tpe in q̄ iste medicine debēt administari. scōs ē de mō administratiōis ipsaz̄ in puluere vel vnguēto. s. qñ cōpetit̄ administratiō ipsaz̄ i puluere: z qñ in vnguēto. z^o ibi (Et o3 vt administres zc.) In p̄ma pte vult dicere: qd medicina cicatrizatiua nō o3 administrari qñ caro iā ē eq̄ta oīno cū cauterio: p̄petit̄ tūc medicīa dimiutiua carnis. qz cū medicīa cicatrizatiua cū b qd faciat̄ cutē: addit̄ ē in gñatiōe carnis: tūc si admistret̄ carne oīno eq̄ta cū cute fieret̄ vestigiū vulneris sup̄i^o cute. **B** aut̄ ē turpe valde. o3 ḡ administrari anteq̄ nascētia carnis oīno sit adeq̄ta cū cute: vt sil̄ adqueat̄ caro cū cute z exicceat̄. z fiat cut̄. **B** est qd Auic. vult d̄re. s3 qz aliq̄ vba ponit̄ obscura. iō textū ei^o exponemus. Dicit̄ ḡ. z o3 nūc zc. vey. s. p qz. qz caro hūmida equat̄ oīno cū cute. tūc p̄ medicīaz̄ cicatrizatiuam addit̄. z sic fieret̄ vestigiū eleuatus: s3 ē spissa talr. s. ista caro qd cū exiccat̄ descēdit. qz ista caro sup̄as cutē ē mollis. z iō p̄ exiccatiōem fortē descēdit inferi^o. z pp̄ hoc qñ caro equat̄ oīno cū cute nō debes administrare medicamē sigillatū: s3 pus debes eaz̄ facere descēdere i ferius vsq̄ ad talē teriuz̄ in q̄ p̄petit̄ medicamē sigillatū. z qd est iste termin^o. Auic. ponit̄ cū dicit̄. iō nō o3 vt administres. s. medicīnā cicatrizatiuā. s. nisi in eo qd ē ita qd qñ exiccat̄ equat̄. i. nisi in tali termino gñatiōis qd. s. sit scā tāta gñatiō carnis: vt qñ admistret̄ medicamē cicatrizatiuū nō supaddat̄ caro vltra terminū nālē cutis: s3 sil̄ adqueat̄ cū termino nālī cutis. z exicceat̄ z fiat cutis. z hec res. i. iste talis termin^o i q̄ carnē o3 eē gñatā qñ admistret̄ medicīa p̄solidatiua coḡscit̄ extimatiōe. qz **B** nō pōt̄ oīno certe cognosci cū nō sciamus certe qd. n̄ deat̄ addere ēt in carne medicamē cicatrizatiū. s3 **B** cognoscit̄ estimatiōe p̄ria v̄itati: z fm̄ qd medic^o ē melioris īgeny: z pluris experiētie sic meli^o extimat̄ talē teriuz̄. Tūc aut̄. adhuc magl̄ specificat̄ qd dcm̄ ē dicēs. o3 ḡ zc. Ad hūc pueniat̄ finē. s. vt sit caro eq̄ta cū sup̄ficie cut̄: qm̄ ēt̄ p̄solidatiuū addit̄ zc. z addit̄ cū eo v̄t̄ nāl. n̄ itelligas qd v̄t̄ nāl i se addat̄ p̄ istā medicīnā: s3 addit̄ q̄tū ad effc̄m ei^o. qz mediāte ipsa virtus nutritiua nālīs mēbri addit̄ i generatiōe carnis. ḡ addit̄. s. caro fm̄ vltimatiōem hāc. i. vltra terminū equatiōis cū cute. qz si tu administras medicīnā cicatrizatiuā qñ ē equata caro cū cute. tūc caro additur sup̄ cutē: vt dcm̄ ē pus. iō o3 vt sit talr administrata me

dicina cicatrizatiua qd qñ exiccat̄ z facit̄ opatiōem suā. s. cicatricē. puta de carne cuti iā nā fecerit nasci cum q̄titate. s. carnis q̄ ē ei necessaria aut cū vltima p̄solidatiōe. s. medicīne in consolidādo vltime carnis cuz cute: vt scilz. cicatrix equata sit cum cute. que scilz medicina cōpleat̄ duas opatiōes p̄dictas. s. vt sil̄ addat̄ in carne vsq̄ ad terminū cutis: z cicatrizet̄ in illo termino p̄tinuādo iter carnē z cutēz mēsurā q̄ equat̄ sup̄ficies vlcērata. su. cū cute. z nō addat̄ qd si nō auferet̄ istud. i. si tu nō remoueas hoc. s. qd medicīna cicatrizatiua admistret̄ qñ caro est eq̄ta cuz cute. iō **B** facias z nō diminuas p̄tus de carne p̄culdubio fiet vestigiū vulneris sup̄i^o cute. z hoc ē p̄pter cām q̄ dca est. **B** est ergo qd Auicē. dicit̄ in hac parte.

Sed hic est dubitatio de dictis sup̄i^o. dicit̄. n. Auic. qd medicamē p̄solidatiuū n̄ o3 admistari qñ caro ē oīno eq̄ta cū cute. qz medicamē cicatrizatiuū ēt̄ addit̄ in carne: s3 vtrūq̄ istoz̄ dictoz̄ ē falsissimū.

qz dcm̄ fuit̄ p^o qd gñatiō carnis fit a medicīa q̄ siccitatē i p̄ gradu nō multū trāscēdit. si at̄ sit multū sicca plus q̄ in p̄ gradu. tūc dimiuit̄ carnē: s3 medicina cicatrizatiua ē multū plus sicca q̄ in p̄ gradu. qz desiccet̄ q̄si in 3°: vt dcm̄ fuit̄ pus. ḡ nō addet̄ in carne. imo diminuet̄ ipaz̄. s3 ē ḡ qd dicit̄ Auic. qd medicīa cicatrizatiua addit̄ i carne. vlteri^o si diminuerat̄ carnē: tūc ēt̄ nō evez̄ qd dicit̄ Auic. qd nō o3 admistari qñ n̄ ē eq̄ta caro cū cute. qz si tu admistrabis qñ caro n̄ ē eq̄ta cū cute: cū talis medicīa diminuat̄ carnē: vt p̄batū ē. fiet̄ ḡ cicatrix p̄cana: qd turpe ē. **C** dcm̄ ē qd medicīna sigillatiua nō o3 administrari qñ oīno ē eq̄ta caro cū cute p̄pterea qd ēt̄ medicīa sigillatiua ēt̄ addit̄ in carne: vt Auic. dicit̄. **S** ē intelligēdū ad dissolutiōez dubitatiōis qd medicīa sigillatiua d̄r̄ gñare z addere in carne in casu z fm̄ gd. nō tū d̄r̄ ex toto z simplr̄ gñatiua carnis. **D** ē at̄ gñatiua i casu. qz solū gñat̄ i vlnere z vlcere vbi p̄petit̄ cicatrizatiō **D** ēt̄ gñatiua s3 gd. qz gñat̄ solū q̄tū ad aliq̄ p̄te sue actionis: z n̄ s3 totū: nā s3 qd dcm̄ fuit̄ p^o me^o cicatrizatiua d̄siccet̄ hūiditatē extraneā: z hūiditatē radicalēz vebemētē. qñ ergo admistret̄ talis medicīna in vlcere qd debz̄ cicatrizari: cum talis medicīna pus desiccet̄ humiditatē extraneā. tūc in tali termino desiccatiōis nā nō h̄ns ipedimētū. s. hūiditatē extraneā q̄ ē desiccata z h̄ns mām ex q̄ sit caro. puta sanguinē qd p̄tue d̄fluit ad vlc^o gñat̄ carnē. s3 cū ista medicīa vlteri^o agit̄ d̄siccādo hūiditatē radicalē ēt̄ nō ampli^o d̄r̄ gñatiua. imo tūc ē cicatrizatiua. qz desiccet̄ carnē z idurat̄ q̄ nata ē ex p̄ma actiōe: sic qd p̄uertit̄ eā in cutē. z iō si tu admistres talē medicīnā in vulnere vbi p̄petit̄ solū gñatiō carnis talis medicīna nūq̄ gñaret̄ carnēz. imo diminueret̄ z desiccaret̄ hūiditatē extraneā z radicalē: s3 in vulnere vbi p̄petit̄ cicatrizatiō gñat̄ carnē q̄tū ad aliq̄ suā actiōez: z q̄tū ad finalē ei^o actiōez facit̄ cutē. z iō o3 admistari an̄ oimodā eq̄litatez carnis: vt qñ addet̄ caro p̄ medicīnā nō fiat̄ vestigiū sup̄ cutis. imo sil̄ equat̄ cuti. z cicatrizet̄. **C** Qd aut̄ tu arguis nil valet. qz dicis tu. medicīna gñatiua o3 desiccare in p̄ gradu. z nō multū plus. **D** o3 ē qd vey ē d̄ medicīa q̄ simplr̄ z ex toto d̄r̄ gñatiua. d̄ tali at̄ nō ē hic p̄mo. **I**te3 ēt̄ possem^o d̄re qd talis medicīna in q̄tū gñat̄ carnē. d̄siccet̄ solū in p̄ gradu vel p̄z plus. si at̄ d̄siccatiua in 3°. vel 4°. sit **B** nō in q̄tū gñatiua: s3 in q̄tū cicatrizatiua. z q̄tū ad ei^o vltimā actiōez: vt dcm̄ ē pus. z qz a fine o3 res d̄noīari. idcirco talis medicīna d̄noīat̄ simplr̄ cicatrizatiua. fm̄ gd at̄ pōt̄ dici gñatiua. Deinde cū dicit̄.

Et o3 vt admistres sigillatiuū i primis cū ipz̄ administras humidū: deide admistra ipz̄ siccū tūc cum appropinquat̄ sigillatio faciēs ipz̄ trāsire sup̄ ipm̄ cū extremitate radij.

Oñdit qñ maxime p̄petit̄ administratiō medicīnaz̄ sigil

latius in puluere et suba sicca: et quoniam in unguento vel ceroto: et per quod dicitur. Rō autem quare orz in principio cum admistrat medicamē sigillatiuū admistrare ipsum humidum. i. in unguento. in fine autem admistrare ipsum siccū. i. in puluere est. quia in principio caro non est adepta cum cute. et ideo vlcus magis cauitus et plus hūidū hūiditate extranea. et sic medicina desiccatiua est magis penetratiua ut attingat melius fundum et plus. B autem faciūt unguenta plus quā plures: ut dicitur. et ideo in principio orz admistrari medicina sigillatiua in unguento: sed in fine cum sit caro magis epta cuti indigemus magis idurare carnē et exiccare ut puertat in cutē. hoc autem faciūt melius pulueres. indurāt. n. plus quā unguenta per subas ipsorum sicca. et ideo orz admistrari in fine medicamē sigillatiuum in puluere et suba sicca. Tūc sequitur illa ps.

Et medicine quod iste sunt sic cortices arboris pini cum cerato de oleo ro. aut myrtino et resina sicca et abrotanti assati et cortices eris et puluis olibani et merdasengi et cetaurea minor. et vene si bōe et ossa cōbusta itez et aristo. adusta est vebemētis cōsolidationis et alumē iteruz et galle imature et folia fici. Et Hyp. quod est inquit de pede albaneas sicut dixerūt: et est sile quod itellerit per eū berbā que noiat pes corui. et stercus canis comedētis ossa et stercus lacerti. verūm est acuti primo quare opz ut frāgas ipsum cum stipticis: et radice lili celestis et cortices oppoponaci et tutia. Et de faciētib⁹ nasci carnē mirabilib⁹ in vulneribus calide oplōnis apōsis sicut sandali et nenufar et aloes et pprie in pti b⁹ ani et testiculoz. et medicina aristologie si fiat unguētū aut idiges eo quod est forti⁹ de illis que sunt inter solidantia sicut climia et pprie pbusta et colcotar pbustū et libargyrium et cerusa. et quicquid cadunt in medicinis eius dragagantum et colcotar: quāuis sint de sūma corrodentiū diminuentiū carne. Verum ipsa fortasse consolidant in vebementi humiditate et pprie quando aduruntur sunt minoris consolidationis: et non minuitur de corrosione eorum et precipue si abluantur sicut ad consolidationē decliniora. Flos vero eris et medicine que sunt vebementioris corrosio nis non sunt recte ad illud nisi cum regimine forti: et in quibusdam vulneribus et vlcibus vebementis hūiditatis. Es vero adustum quoniam abluatur est bonum in consolidatione.

In quā parte postquam posuit aliquā in generali quod orz scire circa medicas sigillatiuas. h. narrat in spali. et ista ps diuidit in duas. quia per ponit medicinas sigillatiuas quod vltimum sunt simplices. et ponit ppositas. et ibi (Et cum volūtas est ut fiat emplastrū etc.) Quod per dicit Auic. per nisi quod intelligas quod ponit diuersas medicas in oplone: quoniam vna est magis sicca quā alia. hoc autem facit hūido respectū ad diuersa corpora diuersaruz oplonū sicut quod vnu corpus est siccius alio. et ad diuersa vlcera aut sicut quod vnu vlcus est magis hūidū alio: aut minus. quia in corpore sicco. et vlcere hūido petit medicina magis desiccatiua. in corpore aut hūido et vlcere par hūido petit medicina parū desiccatiua. et ideo vna et eadē medicina per respectū ad di-

uersa corpora potest esse putrefactiua et gñatiua carnis et cicatrizatiua. oplones autem cuiuslibet medicine quod ponit. respicias in libris quod tractat de simplicibus medicinis. venere. als. et vene. vñ absolute accipiunt. i. radices celidonie: sed vene tinctoruz radices rubee: sed vene terre sigillate sicut lubrici terre/ stes. venere autem sunt cocule marine quod apozant de scō Jacobo. radix lili celestis. i. yreos. Et de faciētib⁹ nasci. sicut cutem. Deinde cum dicit.

Et cum volūtas est ut fiat emplastrum sunt neccia que sunt fortiora de illis que sunt iter cōsolidatiua sicut climia: et pprie adusta et colcotar adustū et litar gyriū et cerusa. Qualitas vero faciēdi illud est ut dissoluatur cerusa et merdasengi cum aceto. dñi admistret et climia terat. Et melius quod est ut adurat de ideo misceat illud cum colcotar: et ibibat oleo ro. cum aceto et vino stiptico. et fortasse addunt super ipsum dragagatū adustuz et balaustie et galle quoniam vln⁹ et vlcus sunt vebemētis hūiditatis. Emplastrū de lino: et est mirabile: sume panū de lino ablutuz nitidū: et tere donec fiat sicut alcohol: deinde sume oleū fortis stipticitatis aut oleuz myrtinū: et pone in ipso par galbani: et dissolve in oleo: et pone in ipso panū ptritū: et fac de eo emplastrum: quoniam est mirabile. et unguētū niguz magis facit nasci carnē. Quod si volueris ut forti⁹ faciat nasci: tūc pone in ipso de ture et oppoponaco et aristologia adusta equeles partes ut sit sicut pōdus medicinarū quatuor. Adodus pulueris alii. .i. ceruse et merdasengi amboz. añ. pte vna. scozie plūbi et myrrhe et gallarū. oīuz. añ. pte. 5. Puluis alii: ostracoz cōbustoz. 3. iij. granati pui quod cadit ab arbore et exiccatū est: calcadis amboz. añ. 3. xvi. cornu ceruini pbusti abrotanini climie refine radicū lili oīum añ. 3. iij. minuti turis corticū arboris pini aboz añ. 3. vi. corticū granatoz ceruse aluminis oīum añ. 3. viij. gallaz. 3. i. Puluis rubes. .i. rubee ossiū pbustoz merdasengi. oīum añ. 3. ij. turis. aloes amboz añ. 3. iij. sarcocolle memithe aboz añ. 3. i. fiat puluis. Puluis alii. .i. rosaruz ceruse plūbi balaustie oīum añ. 3. viij. gallarū et seis rosarū et alumis equi: alr aristolo. añ. ij. minuti turis aur. i. Adodus emplā ad vulnera corporuz sentū: pburat ordeū et fiat ex eo ceratū cum oleo ro. aut oleo myrtino cum cerusa plūbi.

Auic. ponit medicinas sigillatas ppositas. et dicit. Et cum volūtas est ut fiat emplastrum. vel unguētū sunt neccia de illis que sunt fortiora iter solidatiua. Et rō b⁹ est. quia eozū fortitudo remittit per olei hūiditate quod eis admisceat. vñ in unguento debet poni medicine sicciore quā in puluere per hūiditate olei. et unguētū niguz facit nasci. sicut cutē. itellige de unguento nigro quod vocat tetrafarmacō: quod dicit tetrafarmacō. quia pponit ex quatuor reb⁹ pter oleū. nā oleū non pputat ut medicina. quia est sic instrū oīuz unguentoz. pponit. n. ex resina pini cera et pice nigra et sepo vaccino. et olo. añ. pti b⁹ eque lib⁹. et intellige quod facit nasci curē in corpib⁹ valde hūidis. quod si vo-

lueris vt forti fiat nasci in corpe sicco: tuc pōe in ipō de
tūre rē. eāles pres vt sit sicut pōdus medicinaꝝ q̄tuor. i.
pone de istis medicinis quatuor ex qb̄ cōponit vnguētuz
nigꝝ. oīa aut que Auic. dicit plana sunt.

De medicinis facientibus nasci carnez in vulneribus r
vulneribus. CAPI. XI

Am sciuisi pprietatē medicinarum
facientiu nasci carnē: r quo mō opoz
tet vt sint in p̄lonib̄ suis.

Postq̄ Auic. determinauit de medicis incarnatib̄ r ci
catrizatib̄ in sp̄ali. h̄ determinat de medicis facietib̄ na
sci carnē in sp̄ali. dēteriat tñ alio h̄ Auic. de medicis facie
tib̄ nasci carnē in sp̄ali q̄ dēteriauē supra d̄ medicā in
carnatib̄ r sigillatib̄ in sp̄ali. eo q̄ h̄ Auic. valde paucas
medicinas gñantes carnē pōit. in alyz at̄ narrauit mltas:
sz dēteriat h̄ de medicis facietib̄ nasci carnē in sp̄ali hoc
mō. qz specificat r dēteriat magis illud qd̄ dixit de eis in
gñali in illo ca°. medicam̄ facies nasci carnē rē. vñ q̄si istd̄
caplm̄ est expō illi qd̄ dixit de gñantib̄ carnē in illo ca°. r
diuidit̄ hec ps̄ in pres duas. p̄ p̄tinuat̄ dēca dēcedis. r osten
dit qd̄ dēca ē de istis medicis pus̄ in gñali. z̄ exegit̄ d̄ ipis̄
in sp̄ali magis. z̄ ibi (Et oz vt admistrent̄ rē) dicit̄ ḡ p̄. iā
sciuisi. s̄. in ca° p̄dē in q̄ dēteriat de medicis istis in gñali
pprietatē medicinarū facietiu nasci carnē. qz sciuisi q̄ p̄
prietas eaz̄ ē coagulare sanguinē in carnez. r quo opz vt
sint in p̄lonib̄ suis. qz sciuisi q̄ debēt eē exiccatiue n̄ ve
hementer: sz vsq̄ ad terminū p̄mi gradus. in calitate at̄ r
friditate debēt eē p̄portioate p̄loni mēbz̄. r totum hoc
sciuisi in gñali. Deinde cū dicit.

Et oz vt admistrent̄ medicine facietes nasci
carnē cū iaz̄ mūdificat̄ ē loc⁹ a sordib̄ r silib̄:
r nō fuerit basis vulneruz nisi os. tuc mūdifica
illud os: r exicca in vltimo. Et nō dimittas in
eo obfuscatōem aut corruptōez. neqz corticē r
hūiditatē q̄ nō exiccet̄ r pprie in capite. nā leni
tas ossis r ei⁹ humiditas est vna causaru p̄bi
betium natiuitatē carnis sup̄ ipm̄: r cū exicca
tur r exasp̄at̄ est illud sup̄ qd̄ fit mā ex q̄ gñat̄
caro in eo magis facies nasci.

Dic̄ Auic. exegit̄ de medicis facientib̄ nasci carnē in sp̄a
li exponēdo r specificādo magis id qd̄ dēca ē d̄ eis in gñali.
r diuidit̄ ista ps̄ in ptes tres. In p̄ pte specificat q̄ tpe d̄
bēt iste medicie admistrari. in z̄ pte specificat de p̄lone
istaz̄ medicinaꝝ: r q̄tuz ad q̄litates actiuas r passiuas. 3̄
pōit duos can̄. obseruādos. vñ ū circa medicinā gñatiuaꝝ.
r aliū circa vuln⁹ vel vlc⁹ in q̄ admistrat̄ hec medicina. z̄
ibi (Et scias q̄ ē medicina qd̄) 3̄ ibi (Et qñ p̄hibet̄ me
dicina a iuuāto rē.) Qd̄ p̄ auic. dicit̄ p̄z ex his q̄ dēca fuerūt
pus̄. C̄ Nihilomin⁹ tñ dubitabit̄ aliqz d̄ h̄ q̄ dicit̄. r medi
cine facietes nasci n̄ debēt admistrari nisi post p̄fectā mū
dificatōez a sordib̄ r silib̄. dicit̄. n. aliqz quō vuln⁹ cōca
uū in q̄ admistrat̄ medicina gñatiua pōt eē oīno mūdifica
tū a sordib̄ r silibus cū dēca fuerit pus̄ p̄ mētez̄ h̄. q̄ ad
dē vuln⁹ r̄cauū r̄currūt due supfluitates. vna grossa r alte
ra subtil̄. r q̄ pp̄ h̄ medicina gñatiua d̄z eē exiccatiua r mū
dificatiua. n̄ ḡ ē v̄z q̄ qñ admistrat̄ tal̄ medicina sit oīno
loc⁹ mūdificat̄ a sordib̄ r silib̄. C̄ D̄z ē ad h̄ q̄ qñ Auic.
dicit̄ q̄ medicie facietes nasci carnē admistrent̄ qñ mūdifi
cat̄ ē loc⁹ a sordib̄ r silib̄ itelligit̄ d̄ sordib̄ r hūiditatib̄ q̄
gñant̄ i vlcere v̄l vlcere v̄ltra eas q̄ gñant̄ ibi i q̄tū r̄cauū
ē sic dēca fuit pus̄. nā tal̄ putredo. r tal̄ hūiditas virulēta q̄
ē gñata ibi ē p̄ segdā morbz̄ distinct⁹ ab vlcere que oz p̄

curari q̄ creare carnē i vlcere. r h̄ māifeste dicit̄ h̄. 3̄. b̄
inge°. sanitatis. Si qd̄ vlcera s̄ r̄caua nimiu q̄ putredis
h̄ntia tria ex̄ nāz̄ i m̄bro vlcere h̄nt vuln⁹. v̄z. r̄cauitas
r putredo: q̄rū curatōes s̄m t̄pis ordinē s̄ faciedē. p̄. n. pu
tredinez mūdificam⁹ rē. mō talis mūdificatio putredis r
exiccatio hūiditatis virulēte v̄ltra eas q̄ gñant̄ rōne vlc
ris. vñ r̄cauū ē n̄ fit p̄fecte a medicina gñatiua carnis: eo q̄
nō ē tā absterfiua nec tā exiccatiua. r iō si tu admistrares
medicinā gñatiua qñ n̄ p̄fē eēt mūdificat⁹ locus a sordib̄
bus r silib̄: r nasceret̄ ibi caro mala r supflua: quā postea
oz auferre cū medicis corrosiuis. h̄ at̄ ē malū. Si q̄ i vlcere
r̄cauo sint tales hūiditates v̄l sordes r filia. tuc pus̄ oz
illa remoueri. deīn admistrare medicinā gñatiua. si at̄ nō
sint ibi hec sic s̄ vlcera recētia q̄ sūt ex ferro icidēti. r h̄
tuc statim admistram⁹ ibi medicinā gñatiua. qz i eis n̄ ē nisi
tal̄ duplex hūiditas: q̄ gñat̄ rōne vlcere: vñ r̄cauū ē: quā
sufficiēter abstergit̄ r exiccāt̄ medicina facies nasci carnē.
hec at̄ v̄ba fuerūt p̄ lōgi d̄clarata s̄z q̄ appz subtil̄ itueti.

Si at̄ tu q̄ras. qz dēca ē q̄ tal̄ putredo ē qd̄ morbz̄ p̄ se
distinct⁹ r̄posit⁹ cū vlcere r̄cauo que pus̄ oz curare q̄ vlc⁹.
Quis morbz̄ ē tal̄ putredo. D̄z est sine aliq̄ oppōnib̄ q̄
vt mibi v̄l tal̄ putredo ē morbz̄ in nūero: r itelligo p̄ putre
dinē n̄ motū hūoris in corruptōez sz sanie iā aggregatā ex
tali alteratōe. h̄ at̄ ē mōbz̄ cū ibi ex̄ns p̄ se r̄ immediate ledit̄
opatōez nāe. qz cū talis sanies s̄ter in facie poroz vlcere
ipedit̄ aduētū nutrimenti ad vlc⁹: r coagulātōez ipi⁹ i carne
ē ēt morbz̄ i nūero. sic qd̄ res ibi ex̄ns cū p̄tib̄ m̄bz̄ nūe
rata que ad modū v̄mis ī intestinis: r lapis i renib̄: r lacrima
i oculo d̄nt̄ mōbz̄ i nūero. Absterfio at̄ r̄ exiccatio erit
cura ipi⁹ supra ab eēntia mōbz̄. qz ḡ tal̄ putredo ē qd̄ mor
bus q̄ qñ p̄pōit̄ cū vlcere ipedit̄ curatōez ei⁹. idcirco sic qñ
p̄pōit̄ apa cū vlcere oz p̄ curare putredinē. h̄ ḡ dixit̄ Auic.
Et oz vt admistrent̄ medicie facietes nasci carnē cū iā mū
dificat⁹ ē locus a sordib̄ r silibus. Tuc seq̄ illa ps̄.

Et scias q̄ est medicina facies nasci carnē in
corpe aut mēbro: r nō est facies nasci in alio r
illud iō: qm̄ fortasse exiccat in corpe: r nō exic
cat in corpe pp̄ p̄lonez duoz corpoz. r p̄m q̄
sciuisi fortasse supfluit in corpe: r nō supfluit
in corpe: neqz ē absterfio oīno: cū hec medicina
idigeat̄ exiccatiōe qd̄ r̄ extēsiōe qd̄ mēsurā
tis p̄m corpe nō absolutis r̄ res mēsurata est di
uersa cū imp̄siōe sua in reb̄ q̄ nō sunt p̄ueniē
tis q̄tū r̄tatis in passiōe. Et oē exiccatiuū qd̄ cū
ius siccitas ē mior siccitate corpis qd̄ cū eo cu
rat̄ est itez̄ ab̄reniatū ab h̄ vt faciat nasci car
nē ei⁹. imo oz vt sit sicci⁹ eo. r pp̄ illud fit q̄ oī
banū nō fac̄ nasci carnē in corpib̄ donec p̄tran
seant equalr̄ in siccitate.

In q̄ pte Auic. specificat̄ d̄ medicinis facietib̄ nasci q̄tū
ad p̄lones istaz̄. Dixit̄. n. Auic. pus̄ i ca° i q̄ d̄teriauē i gñali
d̄ istis medicis q̄ medicina gñatiua d̄z eē exiccatio n̄ m̄
tū: sz vsq̄ ad terminū. mō h̄ Auic. itēdit̄ specificare magis
q̄l̄r medicina gñatiua d̄z eē exiccatiua r p̄ resp̄cū ad p̄lone
nē corpis: r p̄ resp̄cū ad vlc⁹ r p̄ resp̄cū ad etatē. r itermi
scet̄ ēt cū his qd̄ alia. Possum⁹ ḡ d̄re q̄ ista ps̄ didit̄ i p̄
tes q̄tuor. In p̄ pte oñdit̄ q̄ exiccatio medicie gñatiue d̄z
ē i resp̄cū ad p̄lone corpis. z̄ oñdit̄ q̄l̄r d̄z eē i eis fridiv
tas r calitas. 3̄ oñdit̄ q̄ exiccatio medicie gñatiue d̄z eē in
resp̄cū ad vlc⁹. 4̄ oñdit̄ q̄les medicie gñatiue p̄petūt i cor
pib̄ senū. r p̄ h̄ oñdit̄ quō ēt ei⁹ p̄lo d̄z attēdi i resp̄cū ad
etatē. z̄ ibi (Et oz vt n̄ sis p̄ter̄ medicina sup̄ exiccatiōez r̄

curatio ossis
preservatio est
sine sit corruptio
sine no eius exic
tio in ultimo
nota etia quod le
nitat ossis pro
vibot securis pe
deratione r
ne soliditatis ossis

hūectatōez) 3° ibi (Neq; sup exiccatiōez) 4° ibi (Genes
 egent medicis rē.) P^oria diuidit in pres gnq; in p^o pte fac
 qd dcm ē. in 2° pte docet cognosce p qdā signū vtz me
 dicina q admistrari o; ad faciēdū nasci carne; vel nimis
 vl paz d ficer ad b vt ueniēter d ficer p admixtiōez al
 ter^o rei cū ea: r in 4° pte addit qdā. i 5° pte excusat se d
 rōne cuiusdā dicti remittendo nos ad aliū locū. 2° ibi (Et
 expimētū qdē ē id) 3° ibi (q; si fortasse videris excusatōz)
 4° ibi (Et qn; ē itez qbusdā corpib^o) 5° ibi (At vō qre sē
 scā ep̄la) Qd p dīc h̄ aui. māifestū ē ex his q p dca fuerūt.
 duo. n. itēdit d̄re Aui. Unū ē q qn dīcīm^o q; medicina gnā
 tina d; eē tm̄ d ficitia r tm̄ absterfua. vt. s. n̄ ml̄tū: s; in p
 gradu. B n̄ d; itelligi absolute: s; r̄spcū p̄plonis corpis cui
 admistrat. r iō qdā medicina fac nasci i vno corpe q n̄ fac
 nasci in alio. r bec ē rō. q; i vno corpe exiccat sufficiēter. in
 alio at n̄. vl̄ supfluit pp diuerfas p̄plones corpoz i siccita
 te. vl̄ forte supfluit absterfio ei^o i corpe vno. i alio at n̄ sup
 fluit. aut n̄ ē absterfio oīo. r iō i vno gnāt carnē sic i illo i q
 exiccat r abstergit sufficiēter. i alio at nō sic i illo in q aut
 abstergit aut exiccat supflue aut paz. Tūc Aui. dat cām
 ei^o qd dcm ē dīcēs. cū bec medicina idigeat exiccatiōe qdā
 r absterfioe qdā. dicit qdā. q; idiget pauca exiccatiōe. q; n̄
 nisi in p gradu m̄suratis supra corp^o. B ē d̄re q; idiget exic
 catōe r absterfioe i r̄spcū ad cōpus i q admistrat: r n̄ ab
 solutis. i. nō idiget exiccatiōe r absterfioe absolutis. Qd g
 dīc q; medicina d; eē sicca r absterfua in p gradu n̄ itellit
 B absolute: s; r̄spcū corpis in q admistrat d; eē sicca in p
 gradu. r res m̄surata ē diuerfa cū imp̄fioe sua i reb^o q n̄
 si ueniētis q̄titatis in passiōe. B ē d̄re res q; h; suā actōz
 m̄suratā B ē p̄portioatā ad aliō: vt q; n̄ faciat suū effc̄m
 nū admistret in patiēre sic disposito diuersificat suū effe
 ctū r suā imp̄fioez si admistrat i reb^o q n̄ sūt ueniētis q̄
 titatis in passiōe. r iō accidit q; effect^o medicie gnātine di
 uersificat si admistret in corpe qd n̄ ē ueniētis q̄titatis
 passiōis ab ipsa. r iō si medicina gnātina carnis admistret i
 corpe i q exiccat r abstergit sufficiēter. tūc gnābit carnē si
 admistret i corpe siccoz n̄ ē ueniētis q̄titatis in passiōe
 vt q; paz patit ab ipa. tūc exiccat paz. r iō gnāt pus. si at
 admistret in corpe paz sicco qd nō ē ueniētis q̄titatis i
 passiōe: vt q; patiat nimis ab ipa. tūc exiccat nimis. r iō
 corrodit. sic g; medicina gnātina diuersū fac effc̄m s; q; ad
 mistrat in corpe ueniētis passiōis aut n̄ ueniētis passio
 nis. r iō vna r eadē medicina in vno corpe gnāt carnē. i alio
 autēz nō. B ē vnu qd intēdit d̄re Aui. B. (Aliō at qd itē
 dit d̄re Aui. ē q; ois medicina gnātina d; eē siccoz siccita
 te corpis. q; si siccitas ei^o sit minor siccitate corpis: tūc n̄ fa
 cit nasci carnē. r rō h^o ē. q; in medicina gnātina d; eē sicci
 tas sufficiēs p quā p̄seruet siccitatez corpis: r exiccat hūi
 ditatē vlceris s; q; d̄claratū fuit pus. B at n̄ h̄ret nisi exce
 deret siccitatē corpis. si g; ē minor siccitate ipius. tūc p̄cul
 dubio n̄ fac nasci. (Sic g; duo sūt q; Aui. pōit in hac pte
 circa siccitatē medicie gnātine. vnu ē qd aui. pōit. s. q; me
 dicina gnātina d; h̄re siccitatē vl̄tra siccitatez corpis in p
 gradu s; q; dcm̄ fuit pus. r B pōit ibi i 2° pte. Et oē exicca
 tiū rē. Aliō ē qd Aui. pōit p̄mū q; qn dīcīm^o q; medicina
 gnātina d; eē sicca in p gradu d; B itelligi nō absolute: s; r̄
 spcū corpis in q admistrat. bec at vba lōgius r meli^o fue
 rit pus declarata in ca^o. gnāli. Est at itelligenduz h; p pte
 illō vbu qd dicit Aui. r oē exiccatiū qdēz cui^o siccitas est
 minor siccitate corpis rē. q; illō dcm̄. s. d̄re q; ista medicina
 sit siccoz corpe vel min^o sicca n̄ ē p̄pe dcm̄. sicut dicit aui.
 in p. sen p^o. ca^o. de p̄plonibus. s. n. B eēt p̄pe dcm̄. tūc seq̄
 ret q; medicina tēpata in siccitate h̄ret p̄plonē hūanā qd
 est ipole. d̄re g; q; ista medicina sit siccoz vel min^o sicca cor
 pore ē dictū iproprie r p̄patio abusua. r iō qn dicit q; me
 dicina ista ē siccoz corpe d; B itelligi effectiue. vt q; p ipaz

In corpe bois pueniet siccitas maior q̄ illa quā pus habe
 bat. r qn dicit q; est minus sicca d; itelligi. q; p ipsam nō
 alterat corpus ad siccitatez maiorez: nec etiā in illa quaz
 pus habebat p̄seruat. Deinde cū dicit.

Et experimētū qdē ē illud qd scit qd ē ex eric
 catib^o r stātib^o aut ex nascētia carnis p̄m p̄ces
 sionē vel p̄tinuitatē aut ex sordidatōe.

In pte ista Aui. pōit qdā signū expimētale p qd cogno
 scit vtz medicina gnātina nimis vl̄ paz desiccet: vel p̄ue
 nienter. r dicit. Expimētū qdē ē illud q; scit q; ex ericcati
 bus r stātib^o supra an nascat caro: vt q; ueniēter desic
 cet an nō. vel q; nimis vel paz desiccet. r tūc ponit B ex
 perimētū cū dicit. aut ex nascētia carnis rē. hoc est dicere
 si caro nascatur continue p̄m p̄cessionem talis medicine.
 tūc ipsa conuenienter desiccet aut ex sordidatōe hoc est
 dicere si nō nascitur caro r vlcus est puruz r quasi siccoz.
 Et est ibi quedaz inflāmatio r ifirmus sentit mordicatio
 nez manifestam: r aliquando est ibi quedā humiditas ad
 moduz virulētie propter liquefactiōem humiditatis que
 coagulatur in carne: vt dicit Aui. postea in capitulo de vl
 ceribus virulentis. tūc hoc est. quia medicina nimis desic
 cat. Deinde cum dicit.

Q; si videris ericcatōez cū q; fortasse nō nasci
 tur caro: tūc humecta parūp medicina sicca: r
 dimitte illud qd vadit p̄m v̄tutē suā.

Aui. docet corrigere medicinā q; nimis vel paruz desic
 cat. Et dicit q; si fortasse videris ericcatōem. s. supflūā rē.
 hūecta parūper. i. addat ibi de medicina hūida: sicut ad iū
 ge ibi plus oleū r cerā que humectat r fluxū faciūt mem
 brū. r dimitte illud qd vadit p̄m v̄tutem suā. i. dimitte il
 lā medicinā que vadit p̄m v̄tutē suā q; est v̄tus illius me
 dicine nimis desiccatiue. vñ si medicina nimis desiccet nō
 debes ei adiūgere medicinā eiusdē v̄tutis: sed medicinaz
 q; ipsam hūectet intantū q; ipsaz reducat ad desiccatiōem
 tēperatā. Et p oppositū huius qd hic ponit Aui. itelligas
 aliā regulā. Quia si oppositū in opposito r p̄positū in pro
 posito. s. q; medicamē parū exiccat. tūc est exiccāda. q; m̄
 nuēdū est de oleo r de v̄nctuositate. r addendū ē d̄ rebus
 ericcatibus magis. Deinde cū dicit.

Et qn; iterū est qbusdā corpib^o p̄portioali
 tas cum qbusdā medicinis absq; aspectu opa
 tionis eaz. p̄pter illud ergo o; vt misceant me
 dicine plēs debiles r fortes.

Dic Aui. addit qdā. in hoc ostendit iterū bonitatē cō
 positionis medicinarū. r vult dicere Aui. q; medicina ge
 neratiua nō solū est ueniens aliquādo vt q; desiccet p̄m
 q; cōperit. vel q; humectet aliā medicinaz que nimis de
 siccet. vel q; desiccet aliāz medicinā si nō tantū desiccet.
 vel etiā aliquādo est ueniēs. q; est p̄portio inter ipsam r
 corpus absq; aspectu operatiōis earū. i. absq; tali ueniē
 tia r proportiōe que est in desiccatione p̄pter quā tu eas
 admistras. est. n. alia. s. p̄portio ab illa que nobis est igno
 ra. r ista talis p̄portio est a forma specifica que iest ei a cō
 stellatione celesti. videmus. n. ad sensum q; vna medicī
 na r vnus cibus proportionant vni corpoz. alteri autem
 disproportionatur nō qdem propter causam cōplexiona
 lem: sed p̄pter aliā causam occultā que nō comprehendit
 tur. maxime. n. videmus quosdā diligere aquā r abhorre
 re vinum. quosdā autem ecōtrario. r quosdam videmus
 diligere acrestā. quosdam aut ecōtrario. hoc autem non
 est p̄pter cōuenientiam vel discōuenientiam in complexio
 ne: s; hoc est p̄pter proportiōem r disproportionem a for
 ma specifica que est a causa celesti. r hoc Auienna dixit

exp̄sse in 2° lib. ca. de lacte. dicit. n. Amp. lac cū corporib⁹
ppor̄tionalitates hz: quaz cāe nō p̄bēdunt rē. r. s̄l̄r etiaz
ē in medicis tā in illis q̄ ponunt̄ exteri⁹ q̄ i illis q̄ assumū-
tur iterius. disputare tñ p̄lixē ad hūc locū nō p̄inet. qz ḡ
est talis ppor̄tionalitas medicinarū ad corpus. r. medicina
simplex v̄ plurimū v̄ nimis desiccāt vel paz. idcirco bo-
nū ē vt misceant̄ medicine p̄les insil̄ debiles r. fortes. tuz
qz vna p̄tēperat aliā: r. reducit eā ad p̄ueniētē d̄siccātōez.
tū qz aliqñ est talis ppor̄tio inter medicinas r. corp⁹. hoc
est ḡ qd̄ vult d̄re hic Aui. Deide cum dicit.

C At vero quare facta sunt emplastra r. que sit
eorum necessitas iā sciūsti.

C Aui. se excusat de rōne cuiusdā dicti. qz mō posite sunt
due cāe mixtiōis. medicinarū posset aliqs q̄rere vtrū eēt
p̄les cāe q̄re medicine insil̄ misceant̄. Aui. excusat se d̄ B
dicēs qz q̄re fiūt empla. i. medicine p̄posite: r. q̄ sit necessi-
tas eaz iā sciūsti. i. scies supple in li. 5. in ca. p. ibi. n. Aui.
ponit multas cās pp̄ p̄dictas necessitates medicinarū cō-
positarū. narrare aut̄ illas nō spectat ad p̄sens p̄positum.
cum etiā manifeste sint legēti id caplm.

Dubicitur ēt ^{circa dca Aui. in his ptib⁹. v̄ enī}
^{pōere qz mixtio pluriū medicina-}
rū sil̄ sit bonū. r. qz ē v̄ti ea debeam⁹: s̄z B nō v̄r v̄ez aucte
r. rōne. aucte p̄ Aui. in. 5. li. ca. p. Dicit. n. qd̄ paz medicina-
rū meli⁹ ē plima eaz. ḡ q̄ruz possum⁹ v̄ti pauciorib⁹ r. sim-
plicib⁹ medicinis tāto ē meli⁹. nō ḡ debem⁹ miscere ea insil̄
p̄les. Itē Joh. damascen⁹ ait. medicaminū pauca tenēda
sūt nūero: q̄rū iuuam̄to sepi⁹ exptos p̄fidere possis. nō ḡ ē
bonuz miscere ml̄ta medicamina. **C** P. B. arḡ rōne. qz si
tu dicis qz ibi pōt eē ppor̄tio. ita ēt pōt eē d̄spropor̄tio q̄ i-
pediet r. nocebit. ḡ nō debem⁹ v̄ti plurib⁹ medicis insil̄: s̄z
paucis r. maxie exptis. **C** Ad istā qōnē sic nota. nā pauci-
tas medicaminū r. ml̄tudo ipoz pōt dupl̄r itelligi. vno⁹
q̄tū ad nūez r. subaz ipoz. alio⁹ q̄tū ad v̄tutes. Si intel-
ligat̄ p̄ mō: tūc v̄ti paucis medicaminib⁹ p̄m intētōem ta-
lis egritudinis est laudabile. r. v̄ti multis ē poti⁹ vitupabi-
le. Et rō h⁹ pōt assignari duplex. vna ē. qz Aui. ponit in li.
p. fen 4. qz nos debem⁹ p̄mutare medicinas in eadē egrit-
tudine in eadē itētōe. r. B ē ne ista medicina peior fiat cō-
suetā. nec qz nō ita bñ opet̄. Si ḡ tūc v̄teremur ml̄tis me-
dicaminib⁹ p̄m nūez. tūc oīa fierēt ei. c̄suetā. r. nō hērem⁹
ampli⁹ ad qd̄ possem⁹ nos p̄mutare. B aut̄ ē malū. q̄re rē.
C Alia rō ē. qz p̄petas vel p̄petates rez r. aspect⁹ sūt oc-
culti sicut dcm̄ ē pus. nā vna medicina in qdā corpe iuua-
bit r. altera medicina eiusdē p̄lonis nocebit. r. B ē pp̄ p̄-
petates occultas. r. iō si tu ml̄tā medicinā admistras. tūc
citi⁹ veniet ipedim̄tū ex talib⁹ p̄petatib⁹ occultis. Si aut̄
intelligat̄ paucitas r. ml̄tudo medicaminū q̄tū ad v̄tu-
tes. tūc v̄ti multis medicaminib⁹ est bonū multotiēs p̄m
qz exigit talis egritudis dispōvel tal. qz cū multa sit diuer-
sitas medicinarū q̄ aliqñ deficiūt r. supfluūt oz ea miscere
nō cū suis sil̄ib⁹: s̄z cū alijs q̄ sūt p̄posite q̄ ipas p̄tēpent: r. ēt
ml̄te sūt alie cāe pp̄ q̄s oz miscere multas medicinas: q̄s
cās Aui. ponit in. 5. li. r. cū ēt aliqñ cū tali opatione quaz
fecit medicina mixta cū alia ē ibi ppor̄tio inter ipsaz r. cor-
pus. vñ auget̄ tūc ei⁹ opatio. r. pp̄ B miscere sic medicinas
insil̄ ē bonū. Et pp̄ B appz r̄nsio ad argum̄ta ī r̄ziū. qz Joh.
r. Aui. in. 5. itelligat̄ de paucitate r. ml̄titudine q̄ ad nūez.
B Aui. itelligit q̄ ad v̄rutē. **C** Ad rōnē at̄ qñ tu dicis qz si
cut poterit B eē ppor̄tio. ita r. d̄spropor̄tio. tunc dcm̄ ē qz
Aui. nō vult ex toto assignare cām talis mixtiōis ex ppor̄-
tione. iō q̄tū ē ex B solo ita cito nō fieret mixtio sicut fierz
vt dcm̄ ē pus. s̄z Aui. pōit B sicut cōcausaz cū alio. Dicit. n.
qz aliqñ medicina mixta cū alia pp̄ iuuam̄tū qd̄ facit ipaz
p̄tēperado. hz ēt ppor̄tionez ad corp⁹: q̄si dicat qz supposito

qz deat fieri mixtio medicinarū pp̄ cās q̄ dca ē nō solū aliqñ
ē bōa rōne illi⁹: s̄z ēt qz aliqñ accit eē ibi talē ppor̄tione: s̄z
si tu misceas multa medicamina solū q̄tū ad nūez: tūc si
equet̄ tal ppor̄tio nō erit ad B sic iuuatiua vt ibi. r. si equet̄
d̄spropor̄tio erit maius malū. Tūc seq̄ illa ps.

C Et oz vt nō sis p̄tētus medicina sup̄ exiccatio-
nē r. humectatōez: imo obserua ābas q̄litates
agētes p̄m qz p̄misim⁹ eaz narratiōez.

C In q̄ pte postq̄ ondit qz siccitas medicine ḡnatiue oz at-
tēdi ī r̄spcū ad p̄lonē corpis. ondit B q̄r̄ iesse oz ei calidi-
tas r. friditas. r. qz B dcm̄ fuit supra sufficienter idcirco re-
mittit nos ad p̄dcā. r. p̄z qd̄ dicit. imo obserua ābas q̄lita-
tes. i. actiuas. i. calitātē r. frigiditātē. Tūc seq̄ illa ps.

C Neqz itez sup̄ exiccatiōem r. hūectatōez: imo
cū p̄suetudine p̄sideratōis iter dispōnē vlc̄eris:
r. dispōnez p̄lonis corpis. Qñqz. n. corpus ē
hūidū r. vlc⁹ siccū. r. qñqz ē corp⁹ siccū: r. vlcus
hūidū: r. qñqz sunt ābo hūida: r. qñqz sūt ābo
sicca. Et admistrent̄ in primis q̄ sūt debilioza:
sic olibanū r. fariā fabaz r. farina ordeī. r. silia.
Oz si corp⁹ fuerit siccū: r. vlc⁹ hūidū valde. tūc
nece sunt medicine vehemētis exiccatiōis cū cō-
paratiōe ad medicinas faciētes nasci carnez: sic
aristolo. r. radix oppopōaci r. dragatū adustū
Et in residuo sūt nece medicine sic ireos r. fa-
rina lupinoz. r. qñqz accidit vt sint qdā medici-
ne in qb⁹ sit aliqd̄ p̄prietatis q̄ egēt medicine fa-
ciētes nasci carnē de exiccatiōe r. absterfioe: s̄z
supfluit: sūt ergo. vbi grā. p̄pter exiccatiōem
suā vehemētē retinētes sorditiē r. phibētes māz
r. supfluit absterfio r. corrosio. S̄z qñ p̄misce-
tur cū ea aliqd̄ de illis q̄ sunt illi r̄ria frangit ex
eo: r. tēperat ipm̄: r. fit faciēs nasci sic flos eris.
Lū. n. cū ipso associant̄ oleū r. cera: r. q̄ hūectāt
mēbz r. fixū faciūt: tūc ipm̄ pp̄ exiccatiōez r. ve-
hemētā absterfiois sit p̄solidatiuū: q̄re oz vt sit
flos eris vna decē p̄tiuz cerati qñ admistrat̄ in
corpib⁹ q̄ sūt sicciora: r. vna duodeci p̄tiuz qñ
admistrat̄ i corpib⁹ q̄ sūt hūidiora: r. oz vt ob-
seruet̄ in istis qñ expiunt̄ p̄dicta.

C In q̄ pte postq̄ ondit qz exiccatio medicine oz attēdi in
r̄spcū ad p̄lonē corpis. ondit B qz ēt oz attēdi exiccatio i
ī r̄spcū ad vlc⁹. vñ exiccatio medicine oz accipi in r̄spcū ad
p̄lonē corpis s̄z qz p̄pat̄ ad vlc⁹: vt dcm̄ fuit pus. Et hec
ps diuidit̄ in ptes duas. p̄ facit B. r. 2° pōit qdā igeniuz p̄
qd̄ medicinā dimiutiua potes reducere ad B vt faciat na-
sci carnē. r. ibi (Qñz accidit rē.) Dicit p̄. nec itez sup̄ exic-
catōez r. hūectatōez supple absolutā. vel p̄m qz accipiunt̄
solū ī r̄spcū ad corp⁹ sis p̄tēt⁹. iō p̄suetudie rē. i. imo acci-
piat̄ siccitas medicine in r̄spcū ad dispōnem corpis. r. ad
dispōnez vlc̄eris: qd̄ ē in corpe illo: r. tūc Aui. ponit q̄tuor
diuersas dispōnes corpis r. vlc̄eris. r. ondit q̄les medicine
r. q̄ p̄petūt in vnaqzqz illaz. r. dicit. qñqz ē corp⁹ hūidū: r. vl-
cus siccū. hec ē vna dispō. r. qñqz ē corp⁹ siccū r. vlc⁹ hūidū.
hec ē alia dispō opposita p̄oz. Et qñz s̄t ābo hūida. i. corp⁹
r. vlcus. r. hec ē tertia dispō: r. qñqz sunt ambo sicca. r. hec
est 4° dispō opposita 3°. **C** Intellige tamē hic qz qñ dicit
Aui. vlcus esse siccum qz id dcm̄ nō oz intelligi absolute

absolute loquedo: tuc oevlcus est huidu pp cas supius
 dicitur: s3 hoc dcm itellr respectue vt id vlc' d' siccu qd e
 parum humidu respectu alioz. et admistrentur i pms. i.
 i pma dispone. s. qn corpus est huidu 7 vlc' siccu q snt d'bi
 lora supple i siccitate. Et ro h' est: qz medicina gnatiua: vt
 dicitu est pluries admistrat in respcti ad duo. s. ad p'plone:
 vt ipsam a pte silitudinis p'seruet: 7 in r' ad h'uectat'ez vl
 ceris: vt ipaz a pte sui p'rietatis ea destruat. cu g in tali dis
 pone corp' sit huidu: qd idiget ad sui p'seruat'ez paz exic
 cat'ois: 7 vlc' sit parū huidu q huiditas destruit ex pauca
 siccitate. id in tali dispone admistrant q sunt debilioza sic
 olibanu 7 farina fabaz 7c. eo q ista sunt puissime siccita
 tis 7 qst tepamentu calozis hnt vt d' 3. d' igenio sanitatis
 Et si corp' fuerit siccu: 7 vlc' humiduz valde: tuc ne'arie
 sunt medicine vehemetissime exiccatois. 7 ro h' e. qz tuc
 pueniut rone p'plonis nalis. 7 rone vlc'is cu p'patioe ad
 medicinas facietes nasci carne. qz medicine facietes nasci
 carne desiccant in p gradu. iste at desiccant in. 3. 7. 4. Et pp
 h' qd bic d' appz. qz talis medicina p'pe 7 simplr no d' me
 dicina facies nasci: s3 solu s3 qd. quo at hec fit d'claratio ei'
 qrat in his q dca s' supra: sic aristologia oppoponacu. 7c. qz
 ista s' vehemētis exiccatois s3 q' ha. ponit. 3. de ingenio. 7 i
 residuo. i. i vltimis duab' dispōnib': vt. s. vl' qn snt abo hui
 da vl' qn s' abo sicca. s. corp' 7 vlcus sunt ne'arie medicine
 medie. sic yreos 7c. Et ro h' e. qz in talib' duabus dispōni
 bus ppetut medicine mediocriter exiccatiue. ppetut eniz
 medicine magis desiccatiue q' i dispone pma. qz ibi ex pte
 corp'is 7 vlc'is ppetut paz desiccatiua. h' at ex pte corpo
 ris sic qn sunt ambo sicca. vel ex pte vlc'is sicut qn sunt
 abo huida ppetut forti' desiccatiua: s3 ppetut in eis medi
 cine min' desiccatiue q' in scda dispone: qz ibi ta ex pte cor
 poris q' ex pte vlc'is ppetut fortiter desiccatiua. hic aut
 ppetut solu rone vni'. puta corp'is vel vlc'is. 7 id in tali
 bus dispōnib' ppetut medicine: vt qz magis desiccet q' il
 le q admistrant in dispone pma. min' aut q' medicine ille
 q admistrant in 2. nūc at yreos 7 farina lupinoz 7 orobi
 sunt medie in desiccatoe inter aristologia 7 plata oppopo
 nacis ex pte vna q admistrant in dispone 2. q min' desic
 cat q' ipsa 7 farina ordeu 7 fabaruz 7 thus ex alia pte q ad
 ministrant in pma dispone. qz 7 magis desiccant q' ista: sic
 hal. ponit. 3. de igenio. 7 id in talib' dispōnibus 7 residuis
 snt ne'ie medicine: sicut yreos 7 farina lupinoz 7 similia.
 Tūc seqt illa ps (Et qnq' accidit 7c.) In q pte Aui. ponit
 qdā ingenius p qd docet reducere medicinas diminuti
 uas carnis: sic viride es 7 filia ad h' vt faciant nasci carne:
 7 h' p admistratoem rez p'iaz adinuicē 7c. Dicit g. 7 qnq'
 accidit 7c. fiut g' medicine pp exiccatoem sui vehemētē re
 tinētes sordicie. qz pp vehemētē exiccatoez gnaf ibi cru
 sta. sub crusta at retinētes sordicie 7 phibētes mām. i. san
 guine venire ad vuln' siue ad vlcus. sanguis. n. e mā ex q
 caro d3 gnari: qre oz vt sit flos eris. s. qn admistrat i corpe
 ad faciēdu nasci vna decē partiu ceroti qn admistrat in
 corpib' q sunt siccoza. qz siccozib' cozpozib' coueniūt sic
 cioza: vt dcm ē pus. tuc pōt sic pponi cerotuz. B. cere olei
 ana. 3. iij. 7. 5. flozis eris. 3. i. 7 vna. iz. ptiū qn admistrat in
 corpib' q sunt huidioza. qz humidis ppetut min' sicca: vt
 dcm fuit pus. Et pōt tuc sic pponi cerotum. B. cere 7 olei.
 ana. 3. v. 7. 5. 7 flozis eris. 3. i. Et opz vt seruet in istis qn pdi
 eta expiunt. hoc ē serua in istis medicinis ad cognoscēdu
 vtz desiccāt nimis vel parū pdictū experimētū pus possi
 tum. 7 si tale cerotū desiccāt nimis de floze eris. minue 7
 adde aliqd de cera 7 oleo. Tūc seqt illa ps.

Senes egent medicinis in qbus est caliditas
 maior: 7 attractio fortior. Et cadit in eis que
 sunt sicut piz 7 thus 7 farina ordeu 7 farina faba

rum 7 farina herbi 7 radix lilij: 7 aristologia 7
 climia: 7 herba oppoponaci.

In q pte Aui. ostēdit quales medicine ppetut senib'. 7
 in h' Aui. ostēdit q' ē exiccatio medicine accipit in respe
 ctu ad etatē: eo q' senes indigēt alyz medicinis gnatis q'
 pueri 7 iuuenes ppter cām que dicit. Dicit g. senes egēt
 medicis 7c. in qb' caliditas ē maior supple q' me' q' admi
 nistrant in corpib' pueroz 7 iuuenū. S3 tu dices. h' v'
 eē flm. qz dcm fuit supra q' caliditas 7 friditas medicine
 gnatiue debēt esse siles oino p'ploni nali mēbri. Et assimi
 let calm valde calido. 7 frido valde frz valde. Lū g' p'plo
 nalis senū sit frida 7 frigidior p'plone nali pueri 7 iuueis.
 g' medicine gnatiue i eis debēt eē fride 7 fridiores q' medi
 cine pueri 7 iuuenis. Ad h' est dcm q' illud arg' optie
 arguit q' q' tū ē p se 7 rone p'plonis nalis medicine gnati
 ue senum debēt eē fridiores: s3 h' impedit p accis. vñ ex
 accnti d3 eē in medicis eoz maior calitas. 7 ro hui'. qz ge
 neratio carnis fit ex inuiscatoe nutrimenti. puta sanguis
 cū nutrimento. nunc at caro senū ē dura 7 dēsa. 7 ideo diffi
 culter fit in eis inuiscatio. Lū g' calm sit aperiens poros: 7
 rarificās carnē idcirco medicine senum debēt eē calidio
 res: vt in eis melior possit fieri inuiscatio nutriētis cū nu
 trimēto. 7 p' p'ns carnis gnatio. Itēz in eis d3 esse attritio
 fortior vl' exiccatio fortior. vtraq' lra pōt eē va. nā 7 in eis
 d3 eē attractio fortis. 7 ro qz gnatio carnis fit ex sanguine
 sicut ex mā. nūc aut in senib' ē pauc' sanguis. 7 id indigēt
 medicis attrahētib' sanguinē ad vlc' plus q' in alyz etati
 bus. Itēz ē in eis d3 eē exiccatio fortis. qz p'plo eozū na
 turalr sicca ē. 7 cadūt in eis q' sunt sic piz 7c. Dein cū dicit.

Et quando phibet medicina a iuuamēto de
 clina ad aliā. cum ergo fit difficilis curet cum
 eo qd est p'prium vlc'eribus.

Aui. ponit duos can. obseruādos. vñū ponit circa medi
 cinā generatiuā aliū circa vuln'. 2. ponit ibi (Lū g' sit dif
 ficilis) Dicit g. Et qn phibet medicina a iuuamēto decli
 na ad aliā. illud pōt duplr exponi. vno' vt referat ad
 medicinas diuersoz graduū: vt dicit sic. Et qn phibet me
 dicina a iuuamēto. s. qz nimis desiccāt vel parū desiccāt. dclī
 na tūc ad aliā alteri' gnis q' plus vel min' desiccet. Alio'
 pōt exponi h' referēdo ad medicinā eiusdē gnis: vt intelli
 gat sic. Et qn phibet medicina a iuuamēto. non qz sit ni
 mis vel paruz desiccatiua: s3 forte qz fuiti vsus ea nimio
 tpe. Dicit. n. Aui. in p. fen 4. q' in medicatoe vni' egritu
 dinis debem' pmutare medicinas: eo q' ab assuetis non fit
 passio declina tūcad aliā. s. isuetā: s3 nō alteri' generis. im
 mo eiusdē gnis. qz vtraq' d3 eē tm desiccatiua. Tūc Aui.
 ponit aliū canonē q' est circa vuln' dices. Lū g' sit difficilis
 supple curatio isti' vulneris. tūc curet cū eo qd est p'prium
 vlc'erib'. qz tale vuln' forsitan iā trāsuiit ad vlcus malū.
 difficile ppter aliquā cām extrancam. Et id tūc pro cura
 eius recurrendū est ad curam vlc'erum de qbus postea lo
 quef. 7 nos exponemus si de' voluerit.

De curatione vulnerum allebigi. id est que sunt in capi
 te. CAPI. XII.

Regimen quidem ossis in eis 7 qd ac
 cidat ex accidentibus eorum timidis
 iam dcm est in ca. ossiū 7 algebra.

In hoc caplo Aui. dcm dicit de curatoe vulnez
 capitis que sunt absq' lesioe ossis fm q' lra dicit. Dicit. n.
 caplz d' curatoe vulnez allebigi. i. vulnez q' fiut in capite.
 Lā aut quare Aui. in hoc tractatu descēdit spāl'r ad vul
 nera capitis magis q' ad vulnera aliozūz membrōzū pōt
 esse hec: vt mihi v' ad presens. qz vulnus capitis quod est
 cū lesioe ossis 7 fractura diuersificat a vulnere aliozūz mē

broz que sunt sine lesioe ossis fm q̄ appebit in ca°. de fractura cranei. ne ḡ aliqs crederet q̄ eodez mō diuersificaret cura vulneruz capitis q̄ sūt sine lesioe ossis a cura vulnerū alioz mēbroz q̄ sunt et sine lesioe ossis sicut diuersificatur cura vulnerū capitis cum lesioe ossis a cura vulnerū alioz mēbroz. Idcirco Auic. hic in isto tractatu introduxit istud caplm̄ qd̄ est de curatione vulnerum capitis sine lesioe ossis. et dato q̄ os discooperiat vt̄ ondat q̄ eadē est cura istoz sicut et reliquoz. et diuidit istud cap. in tres partes. In p̄ma parte ondit qd̄ dcm̄ est de vulnerib⁹ capitis in alio loco. 2º ipse exegitur de cura vulneruz capitis fm̄ q̄ de eis intēdit. s. vt̄ sunt absq̄ lesione ossis. et 3º repetit qd̄ p̄mo dixerat. 2º ibi (Verū in curatioe) 3º ibi (Et reliquū regimē rē.) Dicit p̄mo. Et regimen qdem ossis. i. vulnerū q̄ sunt cū lesioe ossis qd̄ accidit rē. iam dcm̄ ē. i. iā dicit in cap°. ossium et algebra. i. et restorationis. qz̄ dictū est de istis talib⁹ vulnerib⁹. et de accūribus ipsoz in ca°. de fractura cranei sufficiēter. Deīn cū dicit.

Uerū incarnatiuis vlceruz eoz: et q̄ sunt extra ea sufficiūt q̄libz̄ medicine exiccatiue leues puluerizate sup̄ ea ex medicina. Et medicina q̄ est scā ex aloe. et myrrha et olibano et sanguie draconis. et similit̄ medicine leues p̄dicte i vulneribus. Qz̄ si fuerit illic cursus sanguis. tūc curet cū eo qd̄ diximus in cap. fluxus sanguinis. Et oz̄ vt̄ cibet h̄ns eā cerebellis gallinaruz assatis q̄strū pole est. ipsa. n. fm̄ q̄ testificant qdā confortāt cerebz̄ et retinēt sanguinis fluxū: lz̄ sit in eis sn̄ia alia. Et similit̄ aq̄ granati muzi. et emplastrat cū virga pastoris. Et d̄ medicis bōis ad vuln⁹ et sanguinē ē vt̄ sumat feritū puz sic cū. et terat et puluerizet desup̄ et nō hūectet.

Uerū in curatioe. i. in cura vulnerū capitis fm̄ q̄ de eis hic intēdit. Et ista ps̄ diuidit̄ in duas. qz̄ talia vulnera aut sunt sine cōtusione aut cū cōtusione. p̄ ponit curā ipsoz: vt̄ sunt sine cōtusione. 2º vt̄ sunt cū cōtusione. 2º ibi (Qd̄ autēz p̄hibet egritudine) p̄ma ps̄ posset diuidi in plures particulas: s; nō est vis. Dicit ḡ. verū incarnatiua vlceꝝ. i. vulnerū eoz̄ supple nō cōtuforuz: et que sunt extra ea. i. extra ossa b̄ est q̄ sunt sine lesioe ossis sufficiūt quelibz̄ medicine leues. dicit leues p̄ cōparatiōem ad medicinas q̄ competūt vulnerib⁹ capitis que sunt cū lesioe ossis. qz̄ ibi p̄petunt medicine fortiores eo q̄ os est mēbz̄ sicci⁹ q̄ caro. et silr̄ medicine leues. i. nō multū desiccatiue p̄dicte in vulnerib⁹. i. in p̄dictis caplis̄ de vulnerib⁹ supple. sufficiūt et in istis vulnerib⁹. Et ex hoc appz̄ q̄ cura istoz vulnerum eadē est cum cura p̄dictoz. qz̄ sicut ibi p̄petit desiccatio et p̄glutinatio p̄ medicinas incarnatiuas exiccatiuas etiam ita hic: s; curatio vulnerū capitis cū lesioe ossis multū diuersificat̄ a curatioe vulnerū alioz mēbroz fm̄ qd̄ apparebit in suo cap°. Qd̄ si fuerit illic fluxus sanguis curet cū eo qd̄ dixim⁹. i. dicemus. et oz̄ vt̄ cibet lz̄ in eis sit sūma alia. i. lz̄ in talib⁹ restrictio fluxus sanguis habeatur ex sūma alia. qz̄ ex sūma que dcā est in cap°. fluxus sanguis. Et silr̄ aqua granati muzi. dicit muzi qz̄ granatū ē triplex. qd̄ daz̄ est dulce. qd̄ dā acre. et qd̄ dā nō dulce nec acre. istud vocatur muzi. et emplastrat̄ cum v̄ga pastoris. est cardus siluester. et de medicis bonis ad vuln⁹ cū sanguine. i. ad exiccandum vulnus. et ad restringēdū sanguinez̄ ē vt̄ accipiat̄ rē. et nō hūectet. s. cūz̄ oleo vel aliquo ligdo. imo ponat̄ sicut frumentū puz sic cū. Deinde cū dicit.

Qd̄ aut̄ p̄hibz̄ egritudine ē emplatio cū farī-

na oz̄. et silr̄ p̄fectis cū isopo hūida: et silr̄ cum sauc̄ ordeī cū calamto: et p̄fert attritioni ei⁹. et reliquū regimē sumat̄ ex cap. ossiū.

Auic. ponit curā vulnerū istoz vt̄ sunt cum p̄tusione. et dicit. qd̄ aut̄ p̄hibet egritudine. i. a p̄a qd̄ supple fit ex contusione est emplatio cum farina ordeī et silr̄. et vtrūq̄ est verum. si dicat silr̄. tūc planum est. et dicit. Et cōfectis cum yfopo hūida. qd̄ sit yfopus humida dictuz̄ est p̄us. et similit̄ supple emplastrū cū sauc̄ ordeī. i. farina ordeī: et cum calamto. i. cū nepita et cōfert rē. Et videte signanter exposui. Qd̄ aut̄ p̄hibz̄ egritudine. i. a p̄a factum aut futurū fieri ex cōtusione. qz̄ si vellemus prohibere a p̄a qd̄ fit in vulnere simplici nō fieret cū ista. imo fit cum redoleon et alijs re percussiuis: s; in p̄tusione fit cū resolutiuis et mollitiuis lenibus. qz̄ sic curat̄ p̄tusio et a p̄a factū vel futurū fieri ex cōtusione fm̄ q̄ appz̄ ex sequēti tractatu. Et intellige et cūz̄ dicit. qd̄ aut̄ p̄hibz̄ rē. i. factis vlib⁹. s. flōmia et farmacia: et vti dieta tenui vsq̄ ad dies aliquot. Tūc Auic. repetit qd̄ p̄mo dixit dices. et reliquū regimē. i. regimē alioz vulneruz̄ puta eoz̄ que sunt cū lesioe ossis sumat̄ ex ca° ossiuz. i. ex cap°. fracture cranei. et hoc est qd̄ dicit.

Tractatus scōs de excoziatione et attritione et contusione et torsioe et casu et offensione et disruptioe et fluxu sanguinis et silibus illis. **De s̄monib⁹ vlib⁹. CAP. I.**

Nam sciuiti in lib. p̄rio q̄ sit intentio p̄tusionis et attritionis. Cōtorsio aut̄ est vt̄ sit mēbz̄ sepatū a iunctura sua sepatioe nō p̄pleta: neq̄z̄ apparetē manifesta: q̄re est dislocatio. et eguamē qd̄ ē ifra torsioem

et ē q̄si aliq̄tūlū tēsiōis cōmouēs ligamētū i iūctura: et qd̄ p̄tinet̄ d̄ eo in carne. et si cū eo fuerit aliq̄tūlū sepatōis erit torsio.

In p̄cedēti tractatu determinauit Auic. de solone continuitatis que d̄r̄ vuln⁹. et in isto tractatu determinat de solutione p̄tunitatis que d̄r̄ attritio vel p̄tusio et cōtorsio et excozatio et silr̄. Circa hoc aut̄ Auicē. sic p̄cedit. qz̄ ponit p̄mo qd̄ dā caplm̄ in quo. qz̄ torsio et contusio et attritio et eguamē multū p̄ueniūt. ponit d̄riam iter ista et ondit etiā a quo p̄dictoz̄ morboz̄ est icipiēdum. 2º exegitur de p̄dictis et cura ipsoz. 2º ibi (Nō accidit lacerto) In p̄ capitulo Auic. duo facit. qz̄ p̄ ponit d̄riam iter illa onddēdo qd̄ est vnū qd̄q̄ ipsoz. 2º ondit a quo d̄z̄ icipere in p̄sequēdo de ipsis. 2º ibi (Illud aut̄ qd̄ volumus) p̄ma ps̄ h̄z̄ q̄tuor dicta. In p̄ dicto remittit nos ad ea q̄ dcā sunt in lib. p̄ de p̄tusione et attritioe. 2º ondit qd̄ est cōtorsio. 3º ondit quid ē eguamen. 4º ponit opionem quoz̄ūdam medicoz̄ circa vnū illoz̄ noium. 2º ibi (Cōtorsio at̄) 3º ibi (Et eguamē) 4º ibi (De hoibus sunt) Dicit ḡ p̄. iaz̄ sciuiti in lib. p̄. s. sen 2º. cap°. de egritudine solonis p̄tunitatis. in illo. n. cap°. ponit omnes spēs solonis cōtinuitatis. et iponit et eis noia q̄ sit itentio cōtusionis et attritōis. qz̄ ibi sciuiti q̄ contusio siue attritio et solo p̄tunitatis accis lacerto fm̄ numeruz̄ multū. et hoc siue talis solo p̄tunitatis sit manifesta: sicut est in attritioe cum vulnere. siue illa fit solo cōtinuitatis imanifesta. et sit soluz̄ iterius inter partes lacerti sicut cōtusio simplex sine vulnere. Dico aut̄ fm̄ numerū multū. nā in hoc d̄r̄ p̄tusio vel attritio a vulnere. qz̄ vulnus qd̄libet est vnica solo cōtinuitatis. Et causa huius est. qz̄ vulnus fit a re icidente acuta: sed quelibet contusio est solutio cōtinuitatis multi numeri. Et causa huius est. quia fit a re obtusa. res autem obtusa soluit continuum. quia dilacerat. et ideo facit multuz̄ numerum solonis cōtinuitatis.

differt etiā contusio a vulnere in alio sicut quod videbitur in sequenti capitulo. Tunc Avicenna ostendit quod est contusio, et dicit (Contusio autem est etc.) Quare est dislocatio supple quedam, quod est dislocatio incompleta et sicut quod dicitur tunc ostendit quod est eadem, dicens eadem quod dicitur est infra torsiones, quod est minor remotio quam sit torsio, unde eadem est quod dicitur extensus ligamenti, et si cum eo fuerit aliquis tunc separatio erit contusio, sicut est dicitur quod si ultra tale torsionem ligamenti sit separatio aliqua a iunctura, tunc per eadem completio torsionis, quod eadem est via ad torsiones quod est infra ipsas. Sic ergo dicitur apparet quod sit contusio vel attritio et torsio et eadem, et per hoc apparet et dicitur istorum ad invicem, cum gradus res sunt eadem dicitur ipsarum, Deinde cum dicitur.

Et de hominibus sunt quod noiant intentionem quam noiamus torsionem nomine communi, et de hominibus sunt quod noiant torsionem separationem unius duorum laterum lacerti: sicut unius duorum laterum lacerti vole manus: et nascete cum adheretia lateris alteri, quod separatio sit apparet.

Avicenna ponit opinionem medicorum circa hoc nomen torsio vel torsio, et vult dicitur quod dicitur appellat torsionem nomine communi, sicut ad extensionem, sicut vocat eadem: et ad dislocationem non integrā, alii autem sunt quod appellat torsiones solum tale separationem iuncture non integrā, unde primi appellat torsiones sicut gradus, sicut autem sicut spiritum distinctam ad eadem, sicut intendit dicitur Avicenna, nec apparet nec improbat aliquid istarum opinionum, quod nota sunt significatione ad placitum, unde de nomine non est curandum dicitur intentiones res habent sicut dicitur Avicenna, alibi, et haec in multis locis, dicitur autem ad advertendum unum, sicut quod quatuor sunt dispositiones egritudinales sicut quod iuncture potest accidere: ut Avicenna, ponit in tractatu de dislocatione capitulo primo, Una est dislocatio: et est quod unum os separat ab alio separationem integrā, alia est torsio: et est quod est separatio non integrā, 3^a est eadem: et est extensus ligamenti iuncture, 4^a est elongatio ligamenti iuncture quod, sicut addit super longitudines nales, et hoc fit magis ab humiditatibus viscosis facietibus lubricare iuncturas: et ab aliis causis quod Avicenna, ibi ponit, modo Avicenna, in hoc tractatu intendit solum ad curam contusionis et eadem: et in primo capitulo, ponit postea curam ipsorum: quod eadem est quasi cura utriusque, sicut de aliis duabus egritudinibus et curis ipsarum determinat in tractatu de dislocatione, Deinde cum dicitur.

Illud autem quod volumus promittere et loqui de eo in primis est contusio quod accidit lacertis in medio eorum et attritio in extremitatibus ipsorum.

Avicenna ostendit a quod predictorum morborum est incipiendum persequi: et per quod dicitur, Et videte per hoc quod dicitur, Est contusio quod accidit lacertis in medio eorum: et attractio in extremitatibus ipsorum, Unde dicitur Avicenna, notare aliquid dicitur inter contusionem et attritionem, quod contusio videtur quod accidit in medio lacerti, attritio autem quod accidit in extremitate ipsi: non tamen est magna vis, quod attritio potest appellari et illud quod accidit in medio lacerti, sicut Avicenna, et dicitur in primo libro, fenestra, 2^a capitulo, de egritudinibus solonis continui, et siue ita sit siue non tamen eadem est cura utriusque, et ideo ambo sub eodem capitulo, determinantur, Et sicut est ulterius intelligendum quod attritio siue contusio quod accidit lacerto potest accidere ei aut magis ex parte carnosa: aut magis ex parte nervosa, modo haec Avicenna, intendit persequi de contusione quod accidit lacerto a parte carnosa, quod de contusione et attritione nervorum determinat Avicenna, in tractatu sequenti de solone continui nervorum etc.

De contusione et attritione. CAP. II.

Quando accidit lacerto: ut contingat accidit ex hoc iter partes eius noster solonis continuitatis, et multoties effundit ad ipsos sanguis plimus ex quo apparet.

In precedenti capitulo, Avicenna ostendit dicitur iter quosdam predictorum morborum, et ostendit et a quod erat incipiendum, Nunc Avicenna, exegit de curis ipsorum morborum, et incipit per a contusione et attritione sicut quod plus dixit se incipitur, et ista pars potest dividi in partes duas, quod contusio et attritio autem sunt, sicut solum cum lesione membrorum exteriorum quod obuiat causa contusionis, aut sunt cum lesione et membrorum interiorum, Primum ergo determinat de contusione et cura ipsi sicut quod ei lesio pertinet solum ad membra exteriora, 2° determinat de contusione et cura ipsi sicut quod ei lesio pertinet et ad interiora, 3° ibi (Casus et offensio ledunt etc.) Primum pars dividit in partes duas, in prima parte ut mihi videtur ostendit effectus contusionis: et necessitate festinationis ad curandum contusionem et attritionem, in 2^a parte ponit curam ipsi, 3^a ibi (Non repit in primo etc.) Primum pars dividit in partes tres, in prima parte ostendit effectus contusionis, in 2^a parte ostendit necessitate festinationis ad curandum ipsas, in 3^a parte tangit dicitur aliquid de cura ipsi, 2^a ibi (Et pauciores eius dispositiones) 3^a ibi (Et non oportet etc.) Dicitur ergo, quod accidit lacerto etc., sicut n. declaratum fuit plus, et hoc est unum effectus accens ex contusione, et tunc potest aliud: quod est accidit ex contusione dicitur, et multoties effundit ad ipsos, sicut ad membra contusus sanguis plimus ex quo apparet.

Intellige autem hoc quod ista effusio sanguinis potest esse et ex membris aliis: et ex ruptura vene in membro illo effundit sanguis ex membris aliis ad membra contusum plus quam ad membra vulneratum, quod in contusione accidit exiguum dolor: et satis maior quam in vulnere eo quod in ipsa sit maior dilaceratio carnis: quam in vulnere, nunc autem dolor est maxima causa attractionis sanguinis et spiritus ad locum dolentem quod ad locum dolentem concurrunt spiritus et humores: ut dicitur Galenus, de ingenio sani, in multis locis, et per hoc citius ex hoc potest accidere appatio in contusione quam in vulnere, Potest et esse ista effusio sanguinis ex quo accidit appatio ex ruptura vene in membro illo, quod quod accidit contusio: tunc rupit vena in illo membro, ex vena aut rupta exit sanguis, sanguis autem ille retinetur ibi cum non sit facta ibi solum continui exitus, sicut in vulnere aut licet rupta vena: tamen ille sanguis non retinetur ibi sicut plimus, quod exit potest fieri vulneris, Iterum est dato quod in contusione rupta caro exteri adhuc tamen sanguis ibi retinetur, quod per contusionem contulcat et stringit caro et sanguis, in vulnere autem factum cum re incidere non contulcat, et ideo non sic restringit ibi sanguis sicut in contusione, talis autem retentio est causa appationis, et per hoc bene dixit Avicenna, in contusione, Et multoties effundit ad ipsum sanguis etc., quod hoc accidit magis ibi quam in vulnere, sicut et aliquid hoc accidere potest in vulnere sicut quod dicitur fuit plus, Deinde cum dicitur.

Et pauciores sunt eius dispositiones in quibus non aggregat ad ipsum sanguis et putrefiat: quoniam plimus sperat eius resolo per poros, et proprie per poros qui sunt stricti constrictione impellere ab illo quod facit contusionem exteri: et a constrictione accente ex apparte iterius, Et per illud si non succurat rei in ea perducit ad corruptionem membri.

Avicenna ponit necessitate festinationis ad curandum attritionem et contusionem, et cum hoc est inuit a quali cura est incipiendum in ipsis, Et potest dividi hec pars in duas sicut quod duo ponit per quod opus festinare incipere a cura ipsi, et per quod est inuit a quali cura est incipiendum, 2^a ibi (Et fortasse etc.) In prima parte Avicenna, vult dicitur quod in pluribus dispositionibus in contusione aggregat sanguis, et huius ratio prius dicta est, talis autem sanguis aggregatus putrescit si non resolvit per poros, quod quando sanguis effundit extra venas non secundum naturam necesse est putrescere et in sanie verti: ut dicitur Hippocrates, et hoc dicitur si non resolvit per poros, nunc autem in contusione talis sanguis difficulter resolvit, et ratio huius est propter constrictionem non porosorum, Nam pori sunt ibi stricti dupliciter, primo quidem ab illo quod facit contusionem exteri, quod impellit et con-

culcat poros carnis. 2° est ibi constructio ex apate qd acci-
dit iter carne. na oe apa opilat poros pp repletōez quā fa-
cit. vt dcm̄ fuit pus in cap^o. de cācrenis. qz ḡ ē ibi talis con-
strictio poroz idcirco difficulter resoluit tal sanguis. 7 B
vlt d̄re aui. ibi. Qm̄ plm̄ sepať ei^o resolo. 7 ppe p poros 7c.
qz ergo ē difficilis in ea talis resolo sanguis ppter B si nō
succurat in 2tusiōe tali sanguini cū medicinis resoluenti-
bus q̄ postea dicent̄ pducet ad corruptiōez mēbri. 7 talis
sanguis hic 2culcabit̄ 7 putrefiet. putrefact^o aut̄ putrefa-
ciet mēbz. Sic ḡ p hoc appz necessitas festinatiois ad cu-
randū talē 2tusiōē. 7 ē a q̄li cura icipe debem^o q̄tuz ad
medicinas locales. qz dbem^o icipe vtplimū a resolone ta-
lis sanguinis ibi 2gregati. Deide cū dicit.

Et fortasse excoziatio sequitur casum 7 offen-
sionem. quare oz vt ppareť ad curatōem eius:
vt non canceretur.

Auic. addit qdā aliud qd ē necessitat festinare curam
cōtusiōis. i. resoluere. 7 dicit. Et fortasse excoziatio seq̄ ca-
sum 7 offensionē. i. 2tusiōē 7 attractiōē. vñ B Auic. pōit
spēs p gñe. qz casus 7 offēsiō s̄t spēs 2tusiōis 7 attractiōis.
qz ppe d̄r casus 7 offēsiō qñ ē attractiō i exteriorib^o cū le-
siōe ē mēbroz iterioz. **E**t itellige ab aui. h̄ p excozia-
tōez n̄ solū excoziatōz cutis: s̄z ēt solonē 2tusiōis q̄ fit i carne:
sicut qñ fit 2tusiō cū vulnere. mō tūc qñ talis solo 2tinui-
tatis associat̄ cū 2tusiōe. tūc oz vt ppareť ad curatōez ei^o
i. ad resolone talis sanguinis 2gelati vt nō cāceret. i. ne ta-
lis excoziatio vel vuln^o fiat cācrena. qz vulnera vel exco-
riatōes statī putrefiūt 7 cācerant̄ qñ in eis sanguis cōcul-
cat̄ si nō cito resoluit̄. Tūc seq̄ illa ps.

Et oportet vt administratio fiat in attritione
cum reditiōe continuitatis villoz incisoruz. im-
mo ad sedandum dolorem.

In q̄ pte Auic. tāgit icidenter aliqd de cura 2tusiōis. oñ
dit. n. in gñali qd oz fieri 7 qd nō. 7 in B ēt oñdit̄ d̄ria 2tu-
siōis 7 vln̄eris. Dic̄ ḡ. Et nō oz vt administratio fiat in attra-
ctōe cū reditiōe solonis cōtinuitatis villoz incisoruz 7c. **A**d
evidentiā cui^o ē itelligendū q̄ in 2tusiōe ē solo cōtinuita-
tis: vt dcm̄ ē pus. mō cura p̄ 7 p se solonis cōtinuitatis est
vnitio. qz B sumit̄ ab accñtia morbi. 7 iō cura 2tusiōis q̄
tūc ēt ex pte huius ēt cū reditiōe 2tinuitatis: s̄z ibi est ali-
qd ipediēs. i. sanguis 7 hūoz 2strictus: 7 pp B nō oz vt ad-
ministratio cure fiat in attractōe cū reditiōe solonis cōti-
nuitatis: sicut fit in vulnere. qz in vulnere nō 2culcat̄ san-
guis sic B: 7 si aliqñ 2strigat̄ 7 2culcet̄ ibi sanguis: sicut fit
qñ cū vulnere associat̄ 2tusiō. tūc statī ipediť cura vulne-
ris: sicut dcm̄ fuit pus. 7 pp B bñ dicit Auic. 7 nō oz vt ad-
ministratio fiat in attractōe cū reditiōe solonis 2tinui vil-
loz incisoruz: nō itelligas icisoruz vulneratoz: s̄z itelligas in-
cisoruz. i. cōquassatoz. qz qñ caro 2tūdit̄. tūc villi q̄ sunt in
ea 2q̄stant̄ 7 dilacerant̄. Vel si tu velles itelligere icisoruz
i. vulneratoz. tūc itelligeret̄ h̄ d̄ vulnere cū q̄ ēt 2tusiō.
7 ēt i tali vln̄ere n̄ pcedim^o suēdo 7 icarnādo vt dcm̄ fuit
p̄: s̄z p̄ expō credo q̄ sit meliō. qz ē gñal ad B. i. siue sit ibi
vulnus siue nō. imo ad sedādū dolozē. **S**z tu dices. nō
ne ēt in vulnere debem^o ēt sedare dolozē cum doloz sit cā-
apatis qd̄ phibet curā vulneris. Dico q̄ in 2tusiōe idige-
mus magis sedatōe dolozis q̄ in vulnere. qz maior doloz
accidit i ea q̄ in vulnere: vt dcm̄ est pus. 7 ēt qz vt plus ac-
cidit in ea apa pp retētōez sanguis: vt dcm̄ ē pus. Itēz ēt
alio mō idigemus mitigare dolozes in vulnere. 7 alio mō
in 2tusiōe. qz in vulnere simplici mitigamus dolozē cum
eis q̄ phibēt 7 repellūt 7 stipticat̄. ita q̄ sil phibent apa 7
dolozē. 7 cōsolidāt: s̄z in 2tusiōe debem^o mitigare dolozes
cū his q̄ molliūt 7 resoluūt tepide q̄ sūt 2ria curatiōi solo

nis 2tinuitatis. qz in 2tusiōe sumit̄ cura a resolone sangui-
nis q̄ fit cuz talib^o medicinis: 7 ēt a curatiōe apatis facit a
cāis p̄mitiuis: q̄ etiā fit cū mollitiuis fm̄ q̄ appuit pus in
ca^o. de cura flegmonis. qz ḡ magis idigemus mitigare do-
lozē in cōtusiōe q̄ in vulnere. 7 alio ēt mō mitigamus do-
lozē cū eis q̄ sūt 2ria solonis 2tinuitatis. In vulnere aut̄
cū eis que 2ueniūt cure solonis 2tinuitatis nisi esset vul-
nus 2positū sicut declaratū fuit pus in cap^o. de vulnerib^o
idcirco dixit Auic. 7 nō opz vt administratio fiat 7c. imo ad
sedādū dolozē 7c. **De cura. CAP. III.**

Non reperit̄ in pluribus harū disposi-
tionū in hac accñtia excusatio a flogo-
tomia. imo opifices artis ppant ad il-
lud q̄uis sit corp^o mundū.

In isto ca^o Auic. ponit curas 2tusiōis 7 attractiōis. 7 ista
ps diuidit̄ in ptes duas. p̄ facit B. 2°. qz aliqñ glandule
sequunt̄ 2tusiōez ponit curā taliū glādularuz. 2° ibi (Glan-
dularuz at̄ curatiō) 2ria ps diuidit̄ in ptes tres. p̄ ponit
curā 2tusiōis 7 attractiōis q̄tū ad vlia. i. q̄tū ad euatiōez
torius corpis. 2° ponit curā ipsaz q̄tū ad localia. 3° ostē-
dit̄ q̄lis ligatura 7 q̄lis p̄paratio mēbri 2perat in cōtusiōe
7 attractiōe. 2° ibi (Et qñ fit flōmia) 3° ibi (Ligatura at̄ q̄
administrat̄ 7c.) Qd̄ p̄ dicit Auic. p̄ nisi q̄ ē dubiuz de il-
lo vbo qd̄ Aui. dicit h̄. ēt si sit corpus mūdū. dices tu. si cor-
pus ē mūdū ad qd̄ ḡ idigemus flōmia vel alia eūone cor-
poris. Ad hoc ē dōm q̄ euatio corpis fit duplr. qdā fit vt
euēret̄ supfluus hūoz in corpe. 7 talis euatio fit in corpe
repletōico vel cachochimo. Alia euatio ē q̄ fit nō p̄ncipa-
liter rōne eūonis: s̄z potius rōne deriuatiōis 7 attractiōis
ad 2ria p̄tē. 7 talis pōt fieri in corpe mūdū: vt si in eo acci-
dat 2tusiō. tūc qz pp dolozes mēbri 2currūt ibi spūs 7 hu-
mores q̄ sunt postea ibi cā apatis. idcirco fit in eo flōmia:
vt attrahant̄ hūozes ad 2ria p̄tē. dato q̄ corpus sit mūdū
7 B ē qd̄ dicit Gal. 13° p̄tula de igenio sanitatis. 7 nō solū
in plenitudine corpis: veyz ēt eo tempato exiite purgatio
2fert. ppter magnitudinē morbi. naz doloz 7 calor mēbri
tumefacti sunt cā trabendi mām ad apa lz corpi supflui-
tas humoz nō sit. Deinde cū dicit.

Et qñ fit flobotomia 7 festinat̄ ad empla-
hibētia oppilātia n̄ accit̄ ex eis illd̄ qd̄ ē neciuz
ad curatōez q̄ multū 2uenit. Et ē eoz phibitio
cū ifridatōe 7 stipticitate: aut cū vno eoz.

Auic. ponit curā 2tusiōis 7 attractiōis q̄tū ad medicinas
locales. Et ista ps diuidit̄ in ptes duas. p̄ oñdit̄ q̄ cura sit
erronea. 2° pōit curā rectā. 2° ibi (Cū at̄ tardat̄ id 7c.) Di-
cit ḡ p̄. Et qñ fit flōmia 7c. nō accidit ex eis id qd̄ ē necessa-
riū ad curatōez q̄ multū 2uenit. i. nō ē recta cura q̄ 2petit̄
i. repellere 7 phibere cū ifridatiōe 7 stipticitate: aut cū
ifridatiōe solū aut cū stipticitate solū. Rō at̄ h̄ q̄re bec
nō est cura recta ē habita ex p̄dictis: eo q̄ i 2tusiōe sumit̄
cura a resolone talis sanguis ibi 2stricti. Illa at̄ q̄ frigida
sūt vel stiptica cōculcat̄ ibi plus sanguinē. talis at̄ sanguis
ibi 2strictus putrefit. putrefact^o aut̄ corrūpit 7 putrefacit
mēbz. 7 iō talis cura nō est cura recta. Deim̄ cū dicit.

Cū aut̄ tardat̄ illud. 7 ppat sanguis ad dispo-
sitiōez solonis. 7 times nocumita p̄dcā neciū ē
i curatōe ei^o extrahere sanguinē illū vt n̄ redeat
apud 2tinuatōem ad dispōnē ei^o.

Auic. ponit curā rectā 2tusiōis. 7 ista pars diuidit̄ in par-
tes duas. qz p̄mo ponit que est cura recta cōtusiōis. ponit
enī q̄ cura recta est resolutio 7 extractio talis sanguis cō-
gelati. scōo qz talis resolutio 7 extractio potest fieri pluri-
bus modis. ponit duplicēz modū resolonis talis sanguis.

ibi (Quod si fuerit talis etc.) Dicitur g' p'mo. Cum autem tardat id
 .i. qd' puenit ad curam rectam: et pperat sanguis. f. g' est ibi con-
 strictus ad disponendum solonis. i. ad hoc ut soluat continuum qz
 qm sanguis ibi aggregat' et no' resoluit: et plus ibi cōstringi-
 tur. tūc putrefit: et ex putrefactione putrefit mēbrū et cāce-
 rat. et per oīs soluit cōtinuitas mēbrū. Et times nocumē-
 ta p'dicta. f. q' putrefiat mēbrū: vel cāceret: tūc necium ē
 in curatiōe ei' extrahere sanguines illū: et B vel p' medici-
 nas vel p' aliū modū resolōnis f'm q' dicit' postea ut nō re-
 deat apud p'nuatōez ad disponē ei'. B est dicere. bñ dicit'
 ē q' necesse ē extrahere illū sanguinē. et B id' ut talis sanguis
 nō redeat ad disponē ei'. i. ad disponē putrefactiōis apud
 p'nuatōez. C Id' pōt exponi dupl'r ut mibi v'r. vno' apud
 p'nuatōez. i. p' p'nuatōez. f. appōnis taliū medicaminū
 frigidōz vel stipticōz q' sanguinem ibi sculcāt. Alio' pōt
 exponi apud p'nuatōez. i. apud vnitōez solonis p'nuita-
 tis q' fit in carne ex p'nuatōe. si. n. nō extraheret p' talis san-
 guis: s' solū ponerent' ibi medicine p'strictiue ut solo cōti-
 nuitatis vniēt: tūc apud talē cōstrictiōez sanguis ille re-
 uertetur ad putrefactiōez. et nō ad icarnatiōez sic fit i' vul-
 nerib' p' cas' p'dictas. ut g' talis sanguis nō putrefiat: ne-
 cesse ē extrahere ipm. Deinde cū dicit.

Quod si fuerit talis q' sit pole ut resoluat ppter
 raritatem poroz cū embrocis aquarū calidarū et
 similit' eis fiat. Et fortasse administratur sup
 verberatos de illis q' dixim'. Et iterū cum me-
 dicinis carminatib' sanguinē mortuū et oleis
 resoluētibus laxitudinē: et ut dent' in potu dei-
 nus res adiuuantes ad resolutionez fiat illud: et
 sis cōtentus illo. et ista mūdificatiua adiuuan-
 tia ad illud sunt sic bdellū iudaicū et cost' et cē-
 taurea maior cū syrupo acetoso: et ut adiuuet
 syrūp' acetosus itez ad illud cū icisione.

Dicitur Auic. postq' ostendit q' ē cura recta p'nuatōis. qz ē resol-
 uere et aperire ostendit modū resolōnis. et diuidit' bec pars i'
 ptes duas f'm q' duplicē ponit modū resolūōis: quozum
 vterq' ppetit in p'nuatōe f'm diuersas disponē ipsi'. nā vn'
 modus resolōnis est p' medicinas tepidas et lenis calidita-
 tis. et iste ppetit qm p'nuatō et solutio p'nuatū q' ē in ipa nō est
 p'funda: s' ē superficialis et sanguis ibi coadunat' nō ē mul-
 tus nec in p'fūdo p'strict'. Alio' ē modus resolōnis p' scarifi-
 cationez et aperitionē et resolutiua fortia. et iste ppetit qm cō-
 tussio ē p'funda et multa et sanguis ē et p'nuat' ē mult' et gros-
 sus et in p'fūdo p'strict'. 2^m modū resolōnis Auic. ponit cū
 dicit' (Quod si nō fuerit ita et fuerint resolutiōes etc.) p'ima
 p' diuidit' in tres. In p' pte ponit talē modū resolōnis. et
 in 2^a pte cōnumerat aliq's medicinas f'm illū modū. et vlti-
 mat' ē cui' p'plōnis debēt eē. Et in 3^a pte ostendit vbi sufficit
 talis modus resolōnis. 2° ibi (Medicine v'o) 3° ibi (Et h'
 fortasse mensura) Dicit g' p' q' si fuerit etc. et fortasse admini-
 strat'. f. sup' p'nuatōez de illis. f. medicaminib' q' dixim' sup'
 verberatos. Dixit at' fortasse. qz nō oēs medicine q' cōpetūt
 ibi et h' nec ē ille q' ppetūt: et p'nt aliqñ administrari ppetūt i'
 oī p'nuatōe: s' ppetūt maxie i' p'nuatōe q' assilat' p'nuatōi scē a
 vberib' et flagell' oleis resoluētib' laxitudinē. et olea resol-
 uētia laxitudinēz s' olea cala: s' n' mltū tēpate resolōnis:
 sic ē oleū d' aneto et oleū d' camōilla et filia. Et ut de' etc. id
 addit' icidētalr. qz d' B magis loquet' i' seqnti cap'.

Medicines v'o carminantes sanguines mortuū
 sūt sic faria ordeī et isop' hūida et filia pfecta cū
 aq'. Et forte est sic calamētū mōtanū et sauic et
 p'prie qm cadit in capite, et ad vltimū illud cui ē

mollificatio cū calitate subtili resoluēte resolo-
 ne subtili: et ex eis que exiccant exiccatiōe subtri-
 li: nā ea que sunt vebemētis resolōnis et exicca-
 tionis cū administrant' in ipressione eius resol-
 uūt subtile et ispissant spissūz cū exiccatiōe sua et
 opilat' poros itez cū exiccatiōe sua.

Dicit Auic. cōnumerat aliq's medicinas in spāli resoluētes
 sanguinē. et ostendit et g'nalr cui' p'plōnis debēt eē. et p' qd' di-
 cit. Et videte qz Auic. nō ponit aliq'd emplm ppositū in cō-
 tussioe. C Nos possum' ponere vnū emplm valde cōe in
 p'nuatōe f'm casū. que Auic. ponit in l'ra. et id. B. folioz mal-
 uaz et paz absinthij: et elixent' in aq'. deide p'p'isa terant': et
 postea cū sua decoctōe cū farina ordeī: et puluere semis li-
 ni: et fenugreci et folioz camōille ad spissitudinē coq' in ol-
 la et ytere calefacto. et si pōis ibi paz furfuris subtil' erit et
 bonū. et ad similitudinē isti' epl'i potes et mltā alia p'p'ere et
 facer' ea magi v'l min' resolutiua. B nō ē nisi f'z discretōz me-
 dici f'z necitatē quā videt sanguis resoluēdi. Deim' cū dicit.

Et bec fortasse mēsurā excusat sollicitudinēz
 in eo cuius cōtinuitas soluit' p'p'e cutes: et in eo
 qd' apparet non p'funda.

Ostendit Auic. vbi sufficit talis modus resolōnis dicit'. Et
 bec fortasse mēsurā. f. resolōnis q' fit p' cala tēperate: excu-
 sat sollicitudinē etc. planū ē qd' dicit. Deim' cū dicit.

Quod si nō fuerit ita. et fuerint solutiōes multe et
 p'funde et longinque ab eo qd' apparet nō erit
 excusatio a scalpellatiōe et resoluat' qd' resolui-
 tur in ap'atibus et vlc'erib' malis: et eius qdem
 dispō nō est dispositio vberati. in vberato enī
 trahit' materia ad cutes. et cutis ē in via vlcera-
 tionis. Et in hoc si soluitur cōtinuitas p'funde
 submersē: tūc illud nō sperat': q' p'p'pter neces-
 sariū est administrare attrahētia cuz fortitudi-
 ne et ventosas et scalpellationez: et fortasse erit
 res maxima: et fiet ad ap'ationē magnā exteri'
 et aggregabit. et tūc oportebit ut festiet ad ape-
 riendū et resoluendū illud qd' aggregat' in eo sa-
 niē ut sedet' dolor cuz eo qd' facit pus: et resol-
 uat' materia cū ap'ertione. illud. n. ē f'm disposi-
 tionē aperientē: et ut aperiat' velocius cū adiu-
 torio curationis est saluus: et fortasse resoluūt
 eaz medicine aperientes absq' saniositate p'p'rie
 quando adiuuant eas caliditas innata et pori.
 Amplius obserua medicinas p'dictas in ca-
 casus et offensionis.

In ista pte Auic. ponit 2^m modū resolōnis q' aliqñ ppetit
 in p'nuatōe. Dicit g' q' si nō fuerit ita. f. q' in cōtussioe sit scā
 solo p'nuatōis p'p'e cuti: et in eo qd' appz et p' f'z fuerint so-
 lutiōes multe: ut qz sit scā magna p'p'atio et p'fūde et lon-
 ginque ab eo qd' appz nō erit excusatio a scalpellatiōe. et B
 id' ut egrediat' sanguis ibi p'strict' q' nō posset resolui soluz
 p' medicinas p'dictas p' multitudinē et p'fūditatē ipsi'. et
 resoluat' qd' resoluit'. i. et fiat resolo hūoris ibi p'stricti post
 scalpellatiōem f'm modū f'm que fit resolo in ap'atib' et vl-
 cerib' malis. ut. f. ponant' v'tose: f'z et q' ipse bñ dicit. et em-
 plastra resolutiua pferūt et aperitiua. Et ei' qd' dispō non
 ē dispō vberati. et dat cam q're ista nō similat' illi dicens. in
 vberato. n. trahit' materia ad cutim: et cutis ē in via vlcē-

rationis. et in hoc. i. in contusione vel in membro ubi fit contusio si soluitur contusio profunde submersa: tunc id non sperat id est tunc non sperat quod trahat materia ad cutem solam: et vlcere sit in verberato. et sicut fit quando contusio est per percussionem quam assimilantur dispositioni verberati. imo attrahit materiam: et contulcat in profundo: quod propter necium est hic administrare attrahentia cum fortitudine: et hoc ut trahat materiam ad exteriora: et non contulcatur iterius: et putrefaciat membra et vetositas cum scalpellatide: sed in contusione in qua soluitur contusio per percussionem non est hoc necium. quia sanguis ibi resoluitur per resolutionem temperate cum attrahat ibi sanguis ad cutem solam: sicut fit in verberato. et propter hoc dicebat Avicenna supra in contusione tali quod fortasse administrantur supra eam medicinas quas diximus supra verberatos. et hoc est ideo. quia talis contusio assimilatur dispositioni verberati: sed in contusione de qua loquitur hic non sufficeret hoc propter causam dictam. Sic est alius modus est resolutionis et extractionis sanguinis in contusione supra dicta: et in contusione de qua hic loquitur. Et fortasse erit res maxima. scilicet illa quam attrahit ad istam contusionem. et fiet supple materia ad apostematationem magnam externam: et aggregabit. i. colliget et fiet exitura et dubilet: non tamen aggregabit saniam veram et bonam: sed aggregabit materiam malam que erit causa ad putrefactionem membri nisi cito succurrat: et propter hoc subdit vltimus dicens. Et tunc oportebit ut festinet ad aperiendum. scilicet ante maturacionem. quia in tali casu. scilicet quando materia est multa oportet aperire apostematationem ante maturacionem secundum quod declaratum fuit prius in capitulo de curacione exiturarum apparentium. quia si tu velles expectare maturacionem: tunc prius fieret putrefactio membri ut dictum fuit ibi. et resoluedum id quod aggregat in eo sanies. quia aliquando posse est: ut resoluat talis materia: et hoc cum fortiter resolutionis et aperiuntis. unde si posse est quod talis materia resoluitur: oportet festinare ad resoluedum eam antequam membra putrefaciant: eo quod talis materia non convertitur ad saniam bonam. unde si tu expectares maturacionem. tunc membra putreficeret. Et ideo quando dicit Avicenna id quod aggregat in eo saniam. sanies non sumit. hic stricte et proprie pro sanie bona et laudabili: sed large ad bonam et malam: ut sedet dolor cum eo quod facit pus. ¶ Dices tu id non videtur velle quod dolor sedet cum medicina faciente pus. quia dictum est modo immediate quod debet festinater aperiiri et non expectare maturacionem: quoniam membrum putreficeret. ¶ Ad soluitur per expositionem lre. quia quando Avicenna dicit ut sedet dolor cum eo quod facit pus: non refertur id ad medicinas: ut intelligat auctor quod dolor debeat sedari in tali apostemate cum medicina faciente saniam. quia contrarium huius dictum est supra. Sed debet lra sic intelligi. et construi sic. bene dictum est quod oportet festinet in tali apostemate ad resoluedum illud quod aggregat sanie: ut sedet dolor. supple qui est cum eo in omni tali apostemate quod facit pus. i. quod aggregat saniam talem. scilicet illa laudabile: dolor. n. in tali apostemate non debet sedari per maturacionem: sed per aperiuntionem et resolutionem si potest fieri cum medicinis fortibus. ¶ Possent etiam exponi alio modo ita quod referatur ad medicinas: ut intelligat quod dolor sedet cum medicina faciente saniam: sed non sub ista intentione. scilicet in quantum res soluit temperate. quia cum in tali contusione et apostemate sit magnus dolor: oportet prius incipere a debiliter resolutionibus. deinde procedere ad fortia: nunc autem ea que sunt maturatiua cum hoc quod sunt maturatiua sunt debilia resolutioniua. quia sunt calida temperate. eadem. n. medicina potest habere plures virtutes et effectus. et ideo in principio dolor sedet cum talibus medicinis: non tamen sub ista intentione qua maturant: sed sub illa. et propter hoc non oportet ea continuare: sed apponere ea in principio. deinde procedere ad fortiora. non ergo contradicit ei quod dictum est supra quod eadem medicina potest apponi sub pluribus intentionibus propter diuersas intentiones quas habet. et resoluat materia. scilicet in tali contusione cum aperiuntione. vel. scilicet cum ferro: vel cum medicinis. cui pro quod istud. i. curatio istius contusionis est secundum dispositionem

tionem aperiuntem. i. secundum dispositionem aperiuntionis et resolutionis: vel cum ferro vel cum medicinis: et tunc comparat Avicenna aperiuntionem quam fit cum ferro ad aperiuntionem cum medicinis dicens: et ut aperiatur velocius cum adiutorio curationis. scilicet quam fit cum ferro est saluarius. i. est tutior quam cum adiutorio curationis quam fit cum medicinis. Et ratio huius est. quia in tali materia multa cum medicina non aperiatur nisi in longo tempore posset membra pus putrefieri. Aliquam tamen bene potest resolui cum medicinis. et maxime in casu quem Avicenna subdit in lra dicens. Et fortasse resoluit eam medicinas aperiuntes absque saniositate: et proprie quando adiuvat caliditas inata: quia fit fortis: et potius: ut quod sint amplius. Et videte per ceteris emplastris que debeant resolueri sanguinem multum ut quando membrum est quasi totum denigratum. Ego fui expertus illud emplastrum. B. parum croci: et misce cum aqua calida: ut virtus egrediatur in hac aqua: et misce farina ordei et parum mellis: et coque ad spissitudinem. deinde misce ibi parum pulueris arsenici. Potes etiam proponere alia emplastra ex alijs resolutionis fortibus. hoc autem dimittatur bono ingenio et artificio medici scientifici. Amplius obserua medicinas predictas. i. dicendas in capitulo casus et offensionis. id dictum potest referri ad medicinas locales que ponuntur in illo capitulo. quia ibi ponuntur medicinas resolutionis. que valent etiam in contusione. Et potest etiam referri ad medicinas que bibuntur: ut. scilicet obserua medicinas illas que ibi dicitur si cum tali contusione magis accidit lesio in membris interioribus. quia cum tali contusione multoties accidere potest. Tunc sequitur illa pars.

¶ Ligatura autem que administratur supra contusionem iam dictam est in modo suo: quod quando accidit attritio aut contusio. tunc liga ipsam: et fit in stricte in tuum supra locum ipsum stricte valde: et vadat cum ligatura ad superiora processione plurima. scilicet ad pres epatis: et ad inferiora parum et non addas astellas neque puluillos. lini ergo desuper astellas plurimas: quoniam est necessarium resolueri illum sanguinem mortuum: et est necessarium multum intendere ut vadat ligatura ad superiora ne effundat ad ipsam aliquid: et est processio desuper sit mollior. et sit panus durus subtilis ut sufferat stricture et festinet continuitas embrocaturum cum ea: et preparet membra ad superiora: sicut fit in fluxu sanguinis. Et hec cura. scilicet ligatura oportet sit antequam aperit membra: quoniam membra quando aperta non suffert nisi ligaturam equalitatem neque a vehementia compressiois: et propter illud medicetur tunc cum emplastris et continuitate effusiois aque calide desuper. Glandularum autem curatio que sequuntur contusionem est cum plumbo desuper posito ne addantur et magnificentur et fortasse euacuentur: et fit in eis contusio.

¶ In qua parte postquam posuit curam contusionis quantum ad vicia quantum ad medicinas locales ostendit qualis ligatura et qualis preparatio fit in ea. Dicit ergo ligatura autem etc. Ita dictum est. scilicet in principibus ad partes capitis. id est ad partes principum membri: et non addas astellas. scilicet nec puluillos: et hoc est ut non restringant sanguinem itus: nec etiam faciant dolorem qui est causa maioris attractionis. line ergo supra astellas plurimas hoc est dicitur. et dato quod sit nece ponere ibi astellas: ut quod sit ibi facta aliqua dislocatio vel fractura: tunc line. i. inunge plures talium astellarum. scilicet cum oleo aliquo resolutionis: quoniam est necium etc. Et festinet. i. continuet vel multiplicet continuitas embrocaturum. scilicet resoluetur sicut est embroca ex camomilla et semine lini et fenugre-

cor filib⁹. et cura rē. Et pp id medicē. s. qñ est a⁹ cum
emplastris. s. resolutiuis: et cū quātitate effusionis aq̄ cale
delap. aqua. n. cala est optia i mitigatōe doloris tal' a⁹ pati.
hoc dicit Gal. i. de igenio. Dic. n. aq̄ vo cala que mitigat do
lorē ois a⁹ patis fugiēda est rē. Tūc sup est illa ps. Glādula
rū at curatio. In ista pte Aui. ponit curā glādulaz q̄ aliqui
accidūt post cōtusionē. et pz qd dicit.

De casu et offensione ad lapidem aut parietem
aut aliud.

CAP. III.

Ausus et offensio ledit et impediunt curam
cōtusione et attritione. Et est in eis timor
propter solonem cōtinuitatis acci
dentē in viscerib⁹. s. in pāniculis suis et
nervis eoz et venis magnis que sunt in eis. et ē
in eis timor iterū propter vehemētiā doloris.

In pcedēti ca⁹ Aui. determinauit de cōtusione et attritiōe
fm q̄ lesio ipsa p̄tinet solū ad mēbra exteriora. In B cap⁹
Aui. determinat de cōtusione et attritiōe fm q̄ lesio ipsa p̄tinet
et ad mēbra interiora. et vocat Aui. cōtusionē in hac itētiōe B
noie. s. casuz et offensionē. et iō Aui. ititulat B caplm de casu
et offensiōe. et ad lapidē rē. qd qdē nō ē aliō nisi cōtussio vel
attritio fm q̄ ei⁹ lesio p̄tinet vsq̄ ad interiora. et ista ps diui
dit in ptes duas. p̄ determinat qdā de casu et offensiōe theo
rice. et p̄ practice ponēdo curā ipsaz. et ibi (Si fuerit fractu
ra) p̄tia ps diuidit i ptes sex. in p̄ma pte ponit nocumēta
in gñali q̄ accidūt ex casu et offensiōe. i. 2ª pte oñdit in q̄ cor
pore fac̄ maius nocumētū et i q̄ min⁹. in 3ª pte oñdit q̄ glā
dula p̄tinet et accidere ex casu et offensiōe. et remittit nos pro
cura ipsaz ad ea q̄ deā sūt pus. i. 4ª pte ponit qdā nocumē
ta i spāli q̄ p̄tinet accidere ex casu et offensiōe. i. 5ª pte pōit qdā
signa p̄nostica mortis i casu et offensiōe. in 6ª pte addit qd
dā in q̄ docet distiguere locū q̄ recipit casū an sit neruozus
vel carnosum. et ibi. (Et q̄to plus corp⁹ ē mai⁹). 3ª ibi. (Et
glādula itez). 4ª ibi. (Et accit qñq̄). 5ª ibi. (Et ille q̄ adue
nit). 6ª ibi. (Et cū loc⁹ illi⁹ q̄ rē). Dic. ḡ p̄. Casus et offensio le
dit et impediūt cū cōtusione et attritiōe. s. q̄ fit exteri⁹. et ē i eis
timor pp resolonē. i. pp dislocationē cōtinuitatis accitē in
viscerib⁹. i. in mēbris interiorib⁹. et est in eis timor pp vehe
mentia doloris. in casu. n. et offensiōe fit vehemēs dolor: qz
fit lesio in mēbris exteriorib⁹ et interiorib⁹. magn⁹. n. dolor
timozosus est pp dissolutionem vtutis quam facit ex qua
aliquādo sequitur mors.

**Et quanto plus corpus est maius est timor
vehementior. Et propter illud fit qd non accidit
infantibus in casibus eoz de lesione quod ac
cidit puberibus.**

In ista 2ª pte Aui. ostēdit in quo corpe est timor maioris
nocumēti: et in q̄ minoris. et pz qd dicit. qz q̄to corp⁹ est maius
tūto magis ledit. qz est magis ponderosuz: vñ maiorē casū
recipit. et silr ēt itellige qz q̄to corp⁹ est maius et grauius in
motu tāto maiorē recipit lesionē pp eādē cām. Sed tu
dices vñ qz maior lesio debeat accidere infantib⁹ in casib⁹ et
in offensionib⁹ ipsoz q̄ iuuenib⁹. qz sunt corpa debilioza et
hūt ossa et alia mēbra magis tenera. vñ citius quassant q̄
mēbra iuuenū que sunt dicta. ḡ maiorē recipiūt lesionē q̄
iuuenes. Et hoc signū vñ eē. qz nō sustinet ita pcussiones et
vbera sic iuniores. Ad hoc dicēdū qz offensio q̄ accidit
corpi pōt esse duplex. vna est q̄ accidit ex obuiatōe corpis
ad rē cōtudentē: sicut est qñ corp⁹ cadit ex alto loco et cadit
supra lapidē vel aliqd aliud. Alia est q̄ accidit ex obuiatōe
rei cōtudentis ad corp⁹. et hoc est sic qñ corp⁹ pcutit cū bacca
lo ligneo vl ferro vl cū lapide vl cū aliq̄ tali. Nō dico qz i
p̄ma offensione magis ledit corp⁹ iuuenū q̄ infantū. Et rō

huius est. qz sūt grauiora: et iō fortius cadūt. et p̄ p̄ns magis
imp̄mit in eis cōtussio. et B mō itelligit Aui. sed 2ª offensiōe
magis ledunt corpa pueroz q̄ iuuenū. et B mō p̄cedit ar
gumētum: et ē signum. hoc autem non itelligit Aui cēna.
Deinde cum dicit.

**Et glādule iterū multiplicant in casib⁹ et of
fensionibus et verberationibus: et est necessa
riū vt succurrat cuz eo qd narrauim⁹ loco suo.**

Aui. ostendit qz glādula ēt p̄tinet accidere ex casu et offen
sione. et pz qd dicit. Deinde cum dicit.

**Et accidunt qñq̄ ex casu et offensione nocu
mēta magna ex icisione lateris in corde: aut sto
maco et moritur statim. et accidit quādoqz vt
retineant vrina et egestio: et egrediunt iuolun
tarie. Et qñq̄ accidit vomitus sanguis et flu
xus sanguinis nariū vehemēs propter icisionem
vene i capite aut epē: aut splene et aptio vētris
et strictura anbelit⁹ et abscissio vocis et locutiōis.**

In pte ista Aui. ponit quedā nocumēta in spāli q̄ p̄tinet ac
cidere ex casu et offensiōe. et pz qd dicit. Deinde cuz dicit.

**Et iste cui aduenit offensio: aut casus aut aliō
et abscindit p̄mo ei⁹ et iclinat caput eius et are
scit anbelitus eius: et sudat frons ipsi⁹ moritur
statim. Et qñ accidit ei aut p̄ctio: aut verbera
tio pcussione clamosa vomitus sanguis in bo
ra et lenitas nāe morit⁹. et facilius est ei vt euo
mat ipm permixtū cuz cibo pprie. et si illud qd
apparet iā a⁹ patū fuerit: deinde occultatur a⁹
et quiescit a⁹: deinde euomit post ipm sanies
moritur statim. et ille q̄ cadit sup plantiā: dein
de currit ex eo sanguis plurimus tunc necessa
riū est vt a⁹ petur et moriat⁹. et ille q̄ cadit super
caput suū multoties nō loq̄tur. et cuz remanet
vsq̄ ad tertiu⁹ et nō minuit: nec addit. tūc lau
dat in tertio et expectat vsq̄ ad septimū et non
mouetur ante illud cū aliquo.**

In pte ista Aui. ponit quedā signa p̄nostica mortis in ca
su. et offensione. et dicit. Et ille cui aduenit rē. et arefcit anbeli
tus eius. i. et deficit anbelit⁹ ei⁹. et facili⁹ est ei. s. minus malū
est ei vt euomat ipm. s. sanguinē pmixtū cū cibo pprie. et si
id qd appet. i. loc⁹ exteri⁹ iam a⁹ patū fuerit deide. s. qñ su
bito occultat a⁹ et gescit: qz vñ qñ delituisse. deñ. s. paruz
post euomit post illud sanie morit⁹ statim. Et rō hui⁹ est. qz
qñ fit a⁹ exteri⁹: et postea sub eo occultat et vñ delitescere:
deñ eger postea euomit sanie. tūc B est. qz mā que fec̄ a⁹
exteri⁹ est tāta qz redit ad interiora pp debilitatē nature
que non pōt resistere. et iō delitescit a⁹ exteri⁹ et fit iterius
a⁹ magnuz et exituravi sint homatis erūpit: vñ eger euo
mit sanie. et ex tali eruptōe seq̄ defectio spiritūū et suffoca
tio: vñ eger morit⁹ statim. Et ille q̄ cadit sup caput suū mul
toties nō loq̄. et causa huius est: qz tūc cerebz ledit et ptur
bat. ex lesione aut cerebz seq̄ lesio in motu volūtario: et i
sensu et in toto corpe pp cōpassionē neruoz qui sunt instra
sensus et volūtary mot⁹. et iō tales sine voce et sine motu to
tius corpis esse vident sic est in apoplecticis. et B dicit Dy.
in illo affo: 7. pticule. Quibuscūqz cerebz motū fuerit ab
aliq̄ occasione necesse est statim sine voce fieri. Et cū rema
net vsq̄ ad tertiu⁹: et nō minuit nec addit: tūc laudat in 3°: et
expectet vsq̄ ad septimū et nō moueat an id cū aliq̄. hoc ē

Sicere q̄ qñ apparet tale accidens supradictū: tūc non debemus aliqd agere añ septimū die: sed dimittere naturas opari: tūc si vsq̄ ad tertiu die nō minuit: nec addit est signu bonu. Deinde o3 expectare vsq̄ ad septimū. qz aut saluat. vt. i. si minuit: aut morit si addit. Et rō hui⁹ est. qz cuz talis morb⁹ sit pacit⁹ nā nō pōt ipm portare vltra septimū die. qz septim⁹ dies est termin⁹ egritudinū pacitay: et isto aut saluat aut morit. i. septimo. ¶ Alteri⁹ aut intellige q̄ cu Aui. dicit qz nō moueat añ septimū die cū aliq̄ credo q̄ stelligit maxime de medicis que assumunt pos. qz cū natura sit valde pugnās cū morbo ne distrabat nā a tali pugnā nīl o3 vari añ septimū: nisi forte daret cibus subtilissimus ad sustentationē vtutis: sed circa locū p̄uisionis bene possum⁹ aliqd apponere: sic maxie redoleon tepidū qd est bonu: qz confortat cerebz vtutes ipsi⁹. Fm q̄ ponit Aui. et p̄hibet apostema calidum. Deinde cum dicit.

¶ Et cum locus casus illius qui cadit non rubet: tunc locus est nervosus.

¶ Docet Aui. distinguere locū casus: et p̄uisionis qñ ē nervosus: et qñ carnosus dicēs. et cū loc⁹ illi⁹ q̄ cadit nō rubet. s. casus: tūc locus est nervosus. i. tunc p̄uisionis et offensio facte sunt maxime in neruo. Et rō hui⁹ ē: qz rubor causat ex sanguine exite in mēbro. nūc aut ī neruis est pax sanguis. qz sunt creati ex humiditate quā congelauit frigus. et iō cū loc⁹ q̄ p̄uisionis nō rubet. tūc h̄ est: qz facta est lesio in neruo.

¶ De cura. CAPITVLVM. V.

S non fuerit fractura et dislocatio et fluxus sanguis o3 vt succurrat mēbro offenso: aut leso per casus. quare ponat sup ipm quod stringat ipsum.

Et cum hoc necesse est curati hoc caplm vt re firmet donec videat ei q̄ interius non est causa p̄perans ad p̄ditionē. Et si est necessarius vt festinet plus et fecerit necessarius dispositio illd: oportet tūc vt properet et flobotomet et ministret clistere lene subtile: deinde si possibile est ei vt stringat locum et oppilet fissurā si accidit cum eis que diximus p̄peret ad illud.

¶ In p̄cedēti pte determinat Aui. de casu et offensione theorice. hic determinat de eis practice. et diuidit hec ps in ptes duas. In p̄ma pte oñdit que sunt fiēda ī cura casus et offensionis. in 2ª pte oñdit q̄les medicie tā iteriores q̄ exteriores p̄petāt ī ipsis. et ibi. (Et medicie que necie sunt) Dic̄ q̄ p̄. si n̄ fuerit fractura. s. et ossis dislocatio et fluxus sanguis: eo q̄ ista hnt p̄pria curā et p̄pria capitula in q̄b⁹ determinat de eis fm q̄ post appebit. et iō tāgere curā ipsoy: hic nō p̄tinet ad p̄positū. sed ad p̄positū p̄tinet tāgere curā p̄uisionis et dislocatōis que fit a casu et offensione. et iō subdit Aui. o3 vt succurrat mēbro offenso: aut leso: q̄re ponat sup ipsum qd stringat ipm. i. qd p̄glutinet et icarnet. sed cū h̄ sit resoluēs et mollificās: vt dicit in seq̄nti p̄ticular. et cū h̄. i. vltra hāc itētionē necē est curati hoc caplm. i. curati fm hoc caplm casus et offensionis. et re firmet. i. vt respiciat p̄ accitua dicta ī pte p̄ori donec videat ei q̄ interius nō est causa p̄perans ad p̄ditionē. Et si est. s. talis lesio in iteriorib⁹ neciū est vt festinet plus. s. q̄ prius eo q̄ est maior timor: et fecerit dispō necessariū illud. s. festinare o3: tūc vt p̄peret et flōmet rē. Deinde si pole est ei vt stringat. i. p̄solidet locū et oppilet fixurā si accidat supra in mēbris iteriorib⁹ p̄peret ad id cū eis q̄ dicem⁹ statī post. Et videte ex hac pte Aui. nō vult plus habere nisi quot itērōes in cura istoꝝ regrunt. qz duas itērōes o3 nos h̄re. ynā ad lesionē mēbroꝝ interiorꝝ: sic ad

porē: eo q̄ de ipsa est maior timor: aliā ad lesionē mēbroꝝ exteriorꝝ. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et medicie que sunt necessarie sunt oppilantes conglutinantes etiam et resoluētes materiā cum facilitate et mollificantes sicut in cōfusione et incarnatione annexe deforis et itus. Et melior cibus eius est mes et cicer.

¶ In pte ista Aui. oñdit q̄les medicie p̄petūt in vtrisq̄ itērōib⁹. s. tā ille q̄ sumunt iteri⁹ q̄ ille que sumunt exteri⁹. Et ista ps diuidit in ptes duas. In p̄ma pte ostendit cuius opationis debēt esse tales medicie. et in 2ª pte ponit tales medicias in sp̄ali. et ibi. (De medicis aut q̄s o3 rē). In p̄ma pte vult dicere Aui. q̄ medicie que sunt necie in casu et offensione siue sumant per os siue ponant exteri⁹ debēt h̄re has opationes. qz debēt esse opilatiue et p̄glutinatiue. et cum hoc mollificātes et resoluētes sic sunt in p̄uisionis: debēt etiā esse icarnatiue. Et videte. in hoc est d̄ria iter medicinas que regrunt hic: et iter medicias que regrunt ī cōfusione et attritione: qz medicie que ponunt in p̄uisionis et attritione debēt esse solū mollitiue et resolutiue sine opilatōe et stipticitate p̄pter cās ibi dictas. s. ī casu et offensione debēt eē mollitiue et resolutiue. et cū h̄ debēt eē p̄solidatiue et p̄glutinatiue. et iō sunt cū aliq̄ stipticitate et opilatōe. et h̄ siue oēs iste vtutes repiant in vna medicina siue cōponat emplastrū ex medicis plib⁹ in q̄b⁹ sunt iste diuerse vtutes. Rō aut q̄re in casu et offensione debēt h̄re medicie vtutes opilonis et icarnatōis est p̄ fissurā que iteri⁹ accidit que indiget p̄solidatōe. et p̄ fluxū sanguis ex illa ruptura etueniētem vt restrigat. Sed nō o3 eē illa opilatio cū friditate. s. cū resoluēte et mollificatione vt resoluat sanguis: et mā ibi p̄gelata. et iō si ponerent solū medicie resolutiue et mollitiue augeret nocumētū in mēbris iteriorib⁹: qz augeret fissurā et fluxus sanguis. et si ponerent solū opilatiue et cōglutinatiue augeret nocumētū iteri⁹ et exteri⁹ et congelaret ibi mā. et ideo debēt h̄re vtrasq̄ vtutes. ¶ Et addit Aui. Et melior cibus eius est mesos. i. faxioli rubei et citrini: quia ista nutriūt et constringūt et p̄solidat et mūdificat itestina. ¶ Deinde cum dicit.

¶ De medicinis aut quas oportet sumere illuz qui patitur contusionem aut offensionē aut casum melior: et antecedēs est mumia pura cum oleo nominato sambacino et vino: et quādoq̄ fiat cōsecu riuocum aliquo clisterioꝝ. Et de in potu renfimi cum aureo vno rubeo tinctoꝝ in vino et bolumar. et post ipsum allemu et armenum et sumac: et sarcocolla confert valde cum incarnatione sua et alumen annexum est iuuatium constrictiū et est de eis quoz iuuamentum fit vebemēs: et arsenico est virtus mirabilis in omnib⁹ que sunt necessaria de incarnatione et resolutione sanguinis et prohibitione nocumenti cum in potu sumit: et succus centauree maioris et aristologia et bdellii et cost⁹ ebybita cum sirupo acetoso iuuatina sunt oia. Et de illis que in potu dant ad leniendū et soluendū sunt cassia fistu. et oleū amigdal. Trociscus bonus. r. renfimi. viij. lacce rubeae añ. iij. terre sigillate. iij. fiant trocisci: sumatur in potu cum aqua ciceris.

In pte ista Aui. ponit istas medicinas in spali que sunt ad casum 7 offensionē. 7 ista ps diuidit in ptes duas. In pma pte ponit medicinas que assumunt iterius. in 2ª ponit medicinas que ponunt exteri^o. 2ª ibi. (Et de medicis q̄ destruunt in terra vbi corpa mortuoz aloē adiunt a qb^o humor mortui cū aloē mixt^o resoluit: oleo noiato sambacino. oleo illi^o arboris que dī arbor gariofoloz. alemen armē. Lauripimētū vel arsenicū citrinū: qd̄ idē est: 7 alumē anne gum. i. alumen scissum. Deinde cum dicit.

Et de medicinis que desup ponuntur sunt altea 7 myrrba 7 mastix 7 almugat quādo cum ea fit emplastrum aut bibif. naz ei est pprietas bona in fractura 7 dislocatione 7 in torsione 7 prozisione 7 verberatōe 7 casu 7 offensione: ipm. n. sanat 7 incarnat velociter: 7 sedat dolorem: 7 si fuerit habēs vebemētē fracturā indurat eam 7 fortes facit: 7 de medicinis oppilantib^o est acatia. est enim mirabilis in algebra iterū sic aloes 7 bolus ar. 7 alleū 7 sumach 7 almes 7 gypsus 7 calx ambo extincta 7 rizi contritum: 7 de glutinantibus est sarcocolla: 7 de vaporatōibus bonis sunt folia cupressi decocta cum sansuco: 7 similiter folia alberil. 7 similiter si ponatur i eis lac acetosum.

Aui. ponit medicinas spales que ponunt exteri^o. 7 pōt diuidi ps illa in ptes ples. qz in pma pte videt ponere magis medicinas resolutiuas. lz et beant de alyis pprietatib^o. i. scda pte ponit medicinas opilatiuas. in 3ª pte ponit medicinas que vtutē hnt icarnadi. in q̄rta pte ponit medicinas cōgelantes. in gnta pte ponit medicinas q̄sdā cum qb^o pōt fieri euaporatio si volum^o eā facere. 2ª ibi. (De medicis) 3ª ibi. (In algebra sunt). 4ª ibi. (Et de p̄gelatib^o). 5ª ibi. (Et de euaporatib^o). oēs tñ iste ptes exponant sī vbi idiget fieri expō. Dicit ḡ. Et de medicis que desup ponunt. i. sup locū offēnsiōis exteri^o sūt altererea. als. altea. vtracq̄ lra pōt saluari: sed credo q̄ debeat pot^o dicere altea. si dicat altererea: tūc itellexit per altererea spēs aromaticas: sicut sūt muscus 7 yillo aloes 7 gallia 7 calam^o aromatic^o. ista. n. bona sunt in casu 7 offensione: qz resoluūt: 7 et stipticāt 7 confortāt locū ne recipiat 7 p̄solidāt. 7 hoc p̄firmat. qz Almanfor ponit has medicinas in p lib^o: ca^o de casu 7 p̄cussione que fiūt in capite: aut in alia pte corpis. Si aut dicat altea: tūc per altea itelligit maluauiscū qui gdez maluauisc^o optim^o est in p̄cussione: 7 p̄cussione 7 casu 7 silib^o. fm q̄ ponit Aui. in 2^a libro. ca^o de altea. eo q̄ est resolutiuus cū mollificatio ne. 7 almugat. i. bdelliū. in algebra. i. i fractura. 7 si iste medicine icarnāt fracturā: incarnatq̄ et alias fixuras. alemu. i. fordes vasoz apum. alemis. i. faxioli. Et de euaporatib^o bonis sunt folia cypssi decocta cuz sambuco: qz folia cypssi stipticant 7 resoluūt. 7 silr etiā sambucus resolutiuus. 7 est arbor garifoll. folia aletbil. i. tamarisci masculi.

De offensione sup ventrem 7 vlcera. CAP. VI.

Am diximus de hoc in lib. iij. in quo est excusatio. Et oportet vt itere^o sup eam operatio.

In isto caplo Aui. determinauit descēdēdo i spali ad offensionē que fit sup ventrē 7 viscera. 7 itelligo p ventrē 7 viscera totā cōcauitatē mēbroz nutritiuoz que est a furcula vsq̄ ad os pectinis. p̄dictuz ḡ caplm qd̄ ē magis sicut gnale ad offensionē 7 casum q̄ fiunt in oi pte coz-

poris. istō aut caplz est spale ad offensionē taliū mēbroz. Sed statim dices: qre nō descēdit et ipse in spali ad offensionē 7 casum q̄ fiūt i mēbris spūalib^o sicut descēdit ad offensionē 7 casum q̄ fiūt in mēbris nutritiuis. Ad hoc pōt dici q̄ cā forte hec est. qz in li^o 3° satis poterat hēri cura ipsoz per ea que dicunt in cura spūti sanguis qui venit ex partib^o pectoris 7 pulmonis fm q̄ accidit ex fissura vene ppter causam p̄mitiuā. lz de casu 7 offensione sup vētrē: lz aliqd̄ dixerit: tñ pax dicit. 7 ideo hic non facit caplm spale de offensione 7 casu vt accidit in p̄tib^o spūalib^o. sed solū cura ipsoz comp̄hēdit sub caplo gnali p̄dicto: lz de offensione sup vētrē 7 viscera vltra ea que dixit in gnali in pozi capitulo fecit aliud caplm spale. 7 ista pars diuidit in partes duas. in pma pte ostēdit q̄ de hac est dcm̄ alibi. 7 q̄ et opz hic dici. in 2^a pte ponit curā. 2^a ibi. (Et sit cibus omne lenituum) Dicit ḡ pmo. Jam dixim^o de hoc i li^o 3°. i. fen. i. 7. ca^o vltimo de cura casus 7 p̄cussione sup ventrē in quo est excusatio. i. sufficiētia. 7 opz. i. vtile est vt itere^o sup eam operatio. i. modus curationis. Deinde cum dicit.

Et sit cibus omne lenituum 7 infrigidatius: sicut volubilis 7 chrysolocāna 7 malue. Et de facientibus glutinationē iterū sicut arnoglosa: 7 de^o in potu iteruz in principio de succis infrigidantibus cum p̄mixtione lenificationis sicut est expressio solatri: aut arnoglose: aut endiue cum cassia fist. Et de illis que expta sunt iteruz in hoc ca. est vt terat p̄silū 7 sumat de eo pars. i. 7 lacce 7 karabe amboz añ. 5. q̄rte ptis vni^o 7 croci. viij. partis 7 potio eis sit. 3. ij. cuz aqua calida. Et de^o i potu trociscus huiusmodi. i. karabe. x. ro. v. acarie ablute. 3. i. spice inde. vj. 7 melliloti. x. 7 masticis. iij. 7 corticum turis. iij. 7 boli ar. viij. 7 croci. vj. 7 nucis cupressi. viij. fiant trocisci cum aqua arnoglose: 7 hoc quidē conuenit pprie quādo egritudo pertransierit principū. Et ponat emplastruz ex huiusmodi genere: sumantur mala alsencia: decoquant cum decocto odorifero donec sint discocra: et fiat opt ima eozū contritio et sumant de eis. 3. c. et laudani. xx. et ro. xxi. et spice masticis et eupatorij abluti oiu3 añ. xiiij. et p̄ficient cuz aqua cupressi expressa cum oleo de lilio et emplastre^o cum eis.

Exequit curam ipsius. Et diuidit pars ista in duas. pmo ostēdit quales cibi cōpetūt. 7 etiā ostendit medicinas que itus debēt sumi. secūdo ponit medicinas que debēt poni exteri^o sup locū casus 7 offensionis. 2^a ibi. (Lōponat emplastrū) planum est qd̄ dicit. chrysolocāna. i. attriPLEX siluestris. mala alsencia. i. mala arabica. 7 possūt dici ista mala nra siluestria cū decocto odorifero. i. sapa odorifera 7c.

Dispositio verberati cuz flagellis 7 eozum similibus. 7 cura eius. CAP. VII.

Portet vt sit cibus verberati cum flagellis ex cicere excorticato p̄rito 7 ex faseolis rubeis excorticatis. In potu sumat loco aque aquam cicere infusi. Et dentur in potu iteruz medicine eius qui offendit se 7 eius qui cecidit 7 proprie boluz armenū. Et

iterum reu & zinziber coniungatur: & de conjunctione amboꝝ detur in potu. 3. i. 5. cuz aqua calida. De eis vo que supponunt melior res ei est: vt sumat pellis ouis excoziata statim: & dum est calida & humida immisceat super locum & dimittat sup eum & non remoueat. fortasse enim sanat ipsum in die secundo: & quandoq; resoluit apostema & phibet putrefactionez & pprie quando puluerizatur sub excoziata aliquatulum salis vehementer contriti. & de illis que desuper puluerizatur sunt nasturtium tritum & semen apij & his similia: & iteruz sumatur merdasengi & ceruse partes equales: & fiat ex eis ceratum cum oleo ro. & cera. & iteruz epithima ex dragagato & croco equali mensura: & si remaserit vestigium lini ipsum cum arsenico & lapide piperis: & nos ia diximus hic mortem sanguinis: & nos iam dicemus illud in libro decorationis.

In hoc caplo Aui. determinat de cura cotusionis & attritionis que fit a flagellis & verberibꝝ. & ista pars diuidit in ptes duas. pmo ponit hꝝ. 2. ponit cura vestigioꝝ que remanet ex talibꝝ pꝛuisionibꝝ ppter sanguine qui morit sub cute. 2. ibi. (Et si remaserit vestigiū) pma pars diuidit in ptes duas. qz pmo ponit cura per cibos & medicias que sumunt iteruz. scdo ponit cura per medicias locales que ponunt exterius super loca percussione. secunda ibi. (De eis vo que supponunt rē.)

De torsione. CAP. VIII.

Melior curatio torsionis iuncturarum officialium sunt nuclei dactiloꝝ desuperpositi: & dimittatur quoniam ipsi sanant eam.

In pcedeti pte determinauit Aui. de pꝛuisione & attritione & cura ipsaz. In pte ista determinat de cura pꝛuisionis: & in hoc et comphedit cura eguameu: qz eguameu no differt a pꝛuisione nisi fm magis & minus vt ex dictis appet. & ideo quasi eade cura est vtriusq; & ppter hoc Aui. no fecit capitulu spale de cura eguameu: eo qz sub hoc caplo comphendit cura ipsius. & diuidit hoc caplm in ptes duas. qz in pma pte Aui. ponit quoddam medicame pꝛuisionis. 2. remittit nos pro alijs medicamibꝝ ad caplm de medicis fracture ossium. 2. ibi. (Cu aut accidit torsio) Dicit g pmo. Melior curatio torsiois iuncturaz officialiu. dic aut officialiu non: qz sint aliq alie iucture que non sint officiales: sꝫ qda modus loquedi est: sic et qn dicimus spondiles dorzi sunt. nuclei dactiloꝝ desuperpositi & filia: sicut puluis mirti & corticu granatoꝝ & alia stiptica. Est aut hic intelligendu qz qn accidit torsio talis in iucturis: tuc pfecta cura ipsius est pmo euacuare per flomia ex pte dria. deide si est ibi dolor idigemus pus mitigare cu resolutiuis lenitiuis & mollitiuis. postea vo pcedere cu istis stipticis vt iungat talis iunctura cum oleo ro. vel mirtino vel albumie oui: & desuper aspergat puluis rez supradictaz vt nucleoz dactiloꝝ vl mirti & filiaz. deide liget cum fassia & plumazeolis: qz ista stiptica sunt que pfortat & stringut iunctura & faciut eaz redire fm situ suuz: & ppter ea multi errat in tali torsione. qz pcedut solu cu mollitiuis & embrocatione aq cale. & iam accidit mihi iste error & nunq pfecte liberabat eger: nec poterat pfecte ambulare: qz lesio erat i iuctura genu. po-

stea vo recogitado pcessi cum istis stipticis: & statim liberatus est eger. Deinde cum dicit.

Cum autem accidit torsio nos iam diximus in ca. fracture ossium medicinas: que oes rectificat torsionem: quare omnes sumatur inde.

Dic Aui. remittit nos si volumus copia medicinaru ad cura talis torsionis ad caplm de medicis fracture ossium: qz ibi ponunt multe medicie stiptice que pnt hic administrari. que aut sint ille appet legeti id caplm. & est tertium caplm in fine: vbi determinat de egritudibꝝ ossiu. vbi ponit medicina ad pfortandu & iduradu fractura. Dicit g. Cum aut accidit torsio. nos diximus iam in caplo fracture ossiu medicinas. i. plures que oes rectificat torsiones. i. que oes possunt administrari ad rectificandum torsionem: quare omnes sumantur inde.

De excoziatoe: & eia excoziatio calciamti. CAP. IX.

Excoziatio est ruptio que accidit in superficie cutis per tactum laboriosum & quandoq; est cum apostemate: & quandoq; est sine apostemate.

Supius Aui. determinauit de pꝛuisione casu & offensione & pꝛuisione. in hoc caplo Aui. determinat de excoziatione. & diuidit hoc caplm in ptes tres. In pma pte Aui. ostedit qd est excoziatio. in scda pte ponit quandam distinctionem ipsi penes accis qd ipsam pseqt. in 3. pte ponit cura ipsi. secunda ibi. (Et qnq; est cu apate). 3. ibi. (Et qn est cutis) Dicit g pmo. Excoziatio est ruptio rē. per laboriosum tactu. i. p pꝛuicatione laboriosum sicut ad lapide vel subtelares vel aliqd aliud tale. Tuc Aui. ponit aliam distinctionem que est per accidēs: qz est penes apostema qd est accidens respectu excoziationis. Et dicit qz talis excoziatio est cum apostemate: quandoq; est sine apostemate. Est autē hic intelligendu qz Aui. parum tangit postea de curatione excoziationis penes istam diuisioneꝝ que est per apostema. nihilominus tamē hoc valde attendendu. i. si sit cum apostemate vel sine apostemate. qz sicut vulnus non pot curari si sit cum apostemate nisi prius curet apostema. sicut nec excoziatio pot curari si cuz ea sit apostema: aut mala complexio nisi pus sedet apostema vel mala complexio. Verum est tamē qz alique medicine sunt que possunt pdesse excoziationi & apostemati: & alique sunt que psumt excoziationi. sed non apostemati: sicut Aui. met ponit in textu. si ergo cum excoziatione sit apostema: aut mala complexio: tuc sedet pus cum emplastris frigidis & stipticis: sicut est emplastrum qd est ex rosis & farina ordei et arnaglosa cuz oleo ro. et filia. postea vo curet cum medicis pprijs quas Aui. ponit. Deinde cum dicit.

Et quandoq; est cutis tota excoziata: aut incisa: aut pendens: & est necessarii inuiscare ipaz: quare curet cum inuiscatione que dicta est i ca. vulnerum. Et oportet quantum possibile est incidat cutis: immo dilatatio sup eam fiat: etiam multotiens fiat: quoniam inuiscatur in fine rei. Et si non adheret inuiscatur cum emplastris factis ad hanc rem.

Aui. exegitur curam excoziationis. qz autē excoziatio est duplex: quedam est in qua cutis non est abscisa totaliter. sed est pedēs: Alia est in qua cutis totaliter est abscisa. Idcirco Aui. duo facit. pmo ponit curam excoziationis pme. 2. ponit curaz excoziationis. secunde. scda ibi. (In detecta vero rē). Dicit ergo pmo. Et quandoq; est rē: quare curet cum inuiscatione. i. que fit per ligatura: quedam est rē. et si non

adheret. s. cum tali ligatura: vt qz non sufficit. Item inisce-
tur cum emplastris factis ad hanc rez. i. tunc cum ligatura
improanē ibi emplastra que sunt ad excoziationes q̄ Aui.
dicit postea in seq̄nti parte. ¶ Deinde cum dicit.

¶ In detecta hō est melius vt administret̄ de-
super medicamen absq̄ ligatura nisi si non fue-
rit possibile. nam eius exiccatio cuz̄ medicinis
cū adiutorio a eris est melior.

¶ Aui. ponit curam q̄n̄ cutis est ex toto abscesa. et duo facit.
primo ponit curā ipsius in generali magis cōparando cu-
ram ipsā ad curā p̄dicte. sc̄do distinguit magis in curā p̄di-
cte fm̄ distinctionē ipsā. 2° ibi. ¶ In excoziatione aut̄ leui r̄c̄.
Dicit q̄ p̄mo. i. detecta hō. i. totalr̄ abscesa est melius vt ad-
ministret̄ medicamen desup̄ absq̄ ligatura: nisi si nō fue-
rit possibile. qz̄ aut̄ aliq̄n̄ nō est possibile q̄ stet̄ ibi medici-
na p̄pter ligaturā p̄pter situationē mēbri vel loci. Sed in
p̄dicte excoziatione est melius vt administret̄ medicina cū
ligatura. Et causa huius est: qz̄ ibi querit̄ inuiscatio cutis q̄
fit per ligaturā. hic aut̄ debet generari cutis noua que fit
per sicca et stiptica: exiccatio aut̄ ista est melior cum adinto-
rio aeris. quia non ita supercalefit mēbri: sicut si ligaret̄: et
ideo in p̄dicte est melior ligatura. hic autem non. ¶ De-
inde cum dicit.

¶ In excoziatione autem leui de medicinis bo-
nis excoziationi singulari et proprie excoziationi
calciamēti est vt sumatur pulmo: et proprie
pulmo arietis et inuiscetur desup̄ et sanat ipsā.
Et si non fuerit apostema: tūc confert ei pan-
nus adustus aut oleum ro. et arsenicum rubeū
et cucurbita adusta est valde mirabilis cuz̄ qua
est fiducia: et pp̄rie in excoziatione calciamēti.
Et ex medicinis sigillatiuis incarnatiuis conso-
lidariis est omne illud in quo est stipticitas le-
uis sicut acatia et galle: et proprie adusta: et cuz̄
fit illud i excoziationibus leuibus: et raris suffi-
cit. et fortasse sufficit iterum vnguentum albus
et de illis que sunt fortiora est vt sumantur ce-
ruis et ammoniacum et oleum rosatū et mirri
aut oleum de kerua et oleum de lilio: dissoluat̄
ammoniacum cum aqua et vino: et fiat ex
eis emplastrum: et fortasse sufficient myrrba:
et merdasengi sola cuz̄ vino: et sumach est exic-
cans excoziationem leuem et p̄hibens aposte-
ma: et ex embrocis proprie quādo accidit fissu-
re ex excoziatione sunt lentes et decoctio her-
bi et lentes et aqua maris tepida et emplastra
cum fece sicca. Si autem destruitur cutis
tota. necessarium est vt p̄hibeatur apostema
ex eis in quibus est exiccatio et sigillatio fortis:
et fit res in ea magis difficilis.

¶ Aui. aut̄ distinguit in sp̄ali magis curā p̄dicte excoziationis
s. q̄n̄ cutis est ex toto abscesa. Et ista pars diuidit̄ i partes
duas. qz̄ talis excoziatione est duplex: quedā est leuis: et que-
dam est vebemēs et magna excoziatione: leuis est q̄n̄ excozia-
tur subtilis cutis: et in superficie que est sicut mēbranuz̄ oui.
Excoziatione magna et vebemēs est q̄n̄ excoziaē cutis subti-
lis et grossa vsq̄ ad carnē. P̄rio q̄ Aui. determinat de cura
excoziationis leuis. 2° ponit curā excoziationis alterius. 2° ibi.

(Si aut̄ destruit̄ cutis). Qd̄ in p̄ma pte dicit planum est.
In secūda parte dicit. si aut̄ destruit̄ cutis tota. s. subtilis et
grossa et penetret vsq̄ ad carnē: tūc necesse est vt p̄hibeāt
apostema. In hoc Aui. rāgit aliqd̄ de cura excoziationis vt ē
cum apostemate. vel si timemus de futuro apostemate: qz̄
debet p̄us vitari et remoueri: deinde p̄cedere ad curā exco-
ziationis. Tetigit aut̄ Aui. hic magis de apostemate q̄ in
p̄dicte: eo q̄ cum ista excoziatione plus associat̄ apostema
q̄ in p̄dicte p̄pter maiorē dolorē qui in ea accidit. n̄bilo-
minus tamē bene pōt̄ attingere cum p̄dicte: et cuz̄ quacūq̄
accidat semp̄ p̄us debet sedari apostema. Et tūc Aui. ostē-
dit cum q̄b̄ op̄z̄ p̄hibere apostema in tali excoziatione di-
cēs. ex eis in q̄bus exiccatio est et sigillatio. i. stipticitas for-
tis. hoc est dicere q̄ illa que p̄hibēt apostema in tali exco-
ziatione: cum hoc q̄ p̄hibēt debēt esse exiccatiua et stiptica
fortiter. et hoc ideo vt sedēt apostema: et p̄sint excoziationis:
non oīo curēt ipsam. Sicut esset emplastrum ex rosis et lē-
tibus et farina ordei et fabarū cum oleo rosa. si misceat̄ ibi
pulis gallarū combustaz̄. Deinde sedato apostemate p̄-
cedatur ad fortius exiccātia. sed in p̄dicte excoziatione
oportet sedari apostema si cum ea accidat cum eis in qui-
bus non est tāta desiccatio et stipticitas sicut est emplastrum:
vt dictuz̄ fuit p̄us. et fit res. i. curatio in ea. idest in tali exco-
ziatione magis difficilis supple q̄ in p̄dicte excoziatione. et
hoc de se est manifestum r̄c̄.

¶ De punctura et disruptioe et extractione eius qd̄ retinet̄
ex spinis et sagittis et ossibus. CAP. X.

Punctura et disruptio vicine sunt ex
hoc q̄ vnaqueq̄ earum est penetra-
tio corporis acuti duri in corpore: et
iterum diuersificant̄ in quantitate cor-
poris penetrantis. et simulantur vt punctura sit
cum paruitate penetrationis significans parui-
tatez̄ penetrationis quasi ipsa non pertranscat
cutem et huiusmodi quod est leuis nocumenti
si non cōmoueat̄: et quādo dimittitur rectificat̄
tur per se quāuis inueniat malitiam carnis: nisi
in vebementi malitia carnis: fortasse enim apo-
stemat̄ locus eius et accidit ei pulsatio: et pp̄rie
q̄n̄ est illa dispō et p̄ctura vebemētiore et facta
est p̄ctio pueniens ad carnem.

¶ In parte p̄cedēti determinauit Aui. de contusione et cō-
tusione et excoziatione. hic determinat de punctura et dis-
ruptione ratione extractiois eius qd̄ retinetur in carne ex
spinis et sagittis et frustis ossium et silibus. et diuidit̄ hoc ca-
pitulum in partes duas. in p̄ma parte ponit differentiā et
conuenientiā iter puncturā et disruptionē. et per hoc osten-
dit qd̄ est punctura et qd̄ disruptio. in secūda parte ostēdit
qd̄ dictum est in p̄cedētibus de ipsis quantū ad curam
et qd̄ oportet dici de ipsis. secūda ibi. (Et iam quidem di-
ctum r̄c̄). P̄ma in duas. p̄mo ponit conuenientiaz̄ inter
puncturā et disruptionem. secūdo ponit differentiā. secūda
ibi. (Et iterum diuersificat̄). Qz̄ p̄mo dicit p̄z. Tūc Aui.
ponit differentiā iter ipsa. et duo facit. p̄mo ostendit dif-
ferentias iter ipsa et in se: et a parte causarū: et a parte accidē-
tium. secūdo ostēdit differentiā iter ipsa a parte curatio-
nis. secūda ibi. (Et plurimum qdem medicationis r̄c̄) In
p̄ma parte Aui. vult dicere q̄ punctura et disruptio diuer-
sificantur in quātitate corporis penetrantis. et ideo ipa est
parua penetratio: quia aut̄ quasi non pertransit cutis: et ta-
lis punctura est leuis nocumenti. si non cōmoueat̄. i. dato
q̄ non curetur. p̄mo quādo dimittit̄ rectificatur per se. et

dato q̄ inueniat malitia carnis. i. corpus male cōplonatu. v̄l possumus itelligere per malitiā carnis. i. corp̄ repletū. dato. n. q̄ talis pūctura iueniat corp̄ repletū: ita est pua q̄ per ipsam rectificat̄ z curat̄. z hoc itellige extracto corpe qd̄ penetravit in cutē: aut talis pūctura p̄rāsīt vsq; ad carnem: z tūc fortasse accidit in ea apatio z pulsatio: z hoc maxime si obuiet malitie carnis. nihilominus tñ accit̄ia illa non multū itēdunt. ¶ Sic ergo hēmus q̄ pūctura ē pua penetratio: z ex corpe pua penetrāte vel nullius nocumēti vel pauci. Sed disruptio est maior penetratio ex maiori corpe penetrāte z est maioris nocumēti: eo q̄ ad ipsā plus segtur apostema z dolor. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et plurimū quidem medicationis huiusmodi est vt sedetur apostema eius z dolor ipsius z non indiget regimine vulneris. Disruptio nō indiget regimine vulneris z regimine doloris apostematis.

¶ Aui. ponit d̄riaz iter puncturā z disruptionē. z d̄ria hec ē q̄ plurimū medicationis pūcture qñ est extracta res pungens. z est vt sedet̄ dolor z apostema. Sedato aut̄ dolore z apate non idiget regimine vulneris: qz est ira parua q̄ apostema per se solidat̄. sed disruptio idiget post extractionez rei disruptentis vt sedet̄ dolor z apostema: z ē idiget regimine vulneris. qz i ea est facta maior solo cōtinui q̄ in pūctura. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et iam qdem dictum est in regimine vulnerū z in regimine apostematū illud in quo est sufficientia: z illud quod necesse est nos rememorari in hoc loco de esse puncture est regimen extrahendo illud quod retinet̄ in corpore de repungente z disruptēte siue sit spina siue sagitta: z que sunt similia illis.

¶ In ista parte Aui. ostēdit qd̄ d̄cū est de ipsis in p̄cedentibus quantū ad curā z qd̄ hic dicit̄. Et ista pars diuidit̄ in partes tres. ¶ In p̄ma parte ostēdit quid dictum est in p̄cedentibus quantū ad curam. in secūda parte ostendit qd̄ dicit̄ de cura ipsaz in hoc capitulo. In tertia parte exequitur de cura ipsaz in hoc capitulo. secūda ibi. (Et illud qd̄ necesse est. 3° ibi. (Et hec extractio qñq;). Qd̄ in p̄mis duabus ptibus dicit̄ planum est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et hec extractio quādoq; fit cum instrumentis continentibus rem quam trahūt. Et quādoq; fit cum expressione z que ei simulantur: z quādoq; fit cum pprietatibus medicinarū trahentium que extrahunt illud a quo desinūt forpices z reliqua instrumenta. Canon autem i eo quod extrahitur cum instrumentis retinentibus est sicut extractio sagittarū cum forpicibus habentibus capita vt lime vt vebemēs fiat earuz retentio. Canon ergo in ea est vt caueat̄ cōfractio eius quod eis comprehendit̄ vt sit via earz ad illud quod auferendū est ampliata non p̄hibens bonitatem possibilitatis tenēdi illud. z vt inquiratur facilior via extrahendi ipsum. Et si fuerit penetrans de duobus lateribus: tñc dilatur latus qd̄ est magis conueniens ad hoc vt egrediatur per ipsum. Ingeniū nō ad hoc vt non frangat̄ est vt non moueat̄ motione su-

bita: immo comprehendat super ipsum z cōmoueat̄ concussionē qua sciatur quantitas fixionis eius: tunc capiat ipsuz: aut suspendat̄ in eo deinde trahatur tractione que est fm̄ rectitudinem. Et multotiens est necessarium vt dimittatur aliquot diebus z suspendatur in ea: deinde extrahatur.

¶ In ista parte exequit̄ de cura pūcture z disruptionis fm̄ q̄ hic intendit. s. de regimine extractionis eius qd̄ figit̄ in carne siue sit sagitta siue aliū. ¶ Verū est tamē q̄ auctor fecit plurimā partez huius capituli circa sagittas. z hoc id qz maior labor z difficultas est in extrahēdo ipsas q̄ aliū. De regimine aut̄ vulneris z apostematis post extractionez rei fixe Aui. nō tetigit aliqd̄ nisi qd̄dā in gn̄ali: eo q̄ hoc dictū est p̄us sufficiēter. Et ista p̄ diuidit̄ in pres duas. qz p̄ ponit quēdā canonē gn̄alē circa exct̄ionē ois rei fixe i carne. z in secūda parte in speciali ponit modum extractionis sagittarum. secūda ibi. (Et iam dixerūt quidam zc̄). Dicit ergo p̄mo. Et hec extractio qñq; fit cum instrumentis: z qñq; fit cum exp̄sione. i. exp̄mendo cuz manibus in circuitu vt res infixā exeat. Alio modo pōt exponi z melius cuz exp̄sione. i. cum impulsione. Nam res infixā aliqui extrahūt cum attractione per orificiū vnde intravit sicut fit cū instrumentis que Aui. ponit. Aliqñ aut̄ fit cuz impulsione ad posteriora qñ nō pōt egredi per illd̄ orificiū p̄mū. cū forpicib^o h̄ntib^o capita vt lima. forpices h̄ntes lime capita sūt in tali figura sic vides i margie f3 q̄ Albu. eas describit: aut suspēdant̄ in eo. i. in re fixa: supple aliqd̄ sic vncinus. Deīn trahat̄. s. res infixā cum tali vncino tractione que est fm̄ rectitudinē q̄ non debet cōmoueri buc z illud vt nō frangat̄. Et multotiens est necessariū vt dimittat̄. s. res infixā aliquot dieb^o. z hoc est qñ talis sagitta nō obedit ad exitū in hora in qua cadit: vt qz orificiū sit nimis strictuz: tūc enī dicit̄ Albucasis opz vt dimittas ipsam aliquot diebus donec putrefiat̄ caro que est in circuitu eius vt alleuief̄ attractio z eius egressio. z hoc est qd̄ subdit̄ Aui. Aut suspēdat̄ i eo. i. ideo opz dimitti eam aliquot dieb^o: qz putrefit̄ caro q̄ est in circuitu: z ampliāit̄ vulnus: tūc pōt melius suspēdi in tali fixo instr̄m cum quo extrahat̄. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et iam dixerunt quidam sapientes huius artis sermonem quem attulimus fm̄ suum modum: q̄ iste qui auferit sagittas oportet vt sciat ante illud species sagittarum: naz quedam earz sunt ex ligno: z quedam ex arundine: z earum zugi sunt ex ferro z ex ere z ex plumbo z alca lai z ex cornibus z ex ossibus z ex lapidibus: z quedam earum sunt rotūde: z quedam habēt tres angulos z quedam quatuor angulos: z de eis sunt que habent linguam vnā aut linguas duas aut tres: z de eis sunt que habēt zugi: z illarum que habent zugi fortasse est zugi earum inclinatum retro vt quādo tendit̄ ad exteriora suspendat̄ cum carne: z in quibusdam earum est zugi ad interiora vt impellat̄: z quedam earum sunt quarum zugi mouetur cuz re simili turno: cūq; extenditur ad exteriora dilatatur z prohibentur sagitte ab egressione. Et quedam sunt que habent zugi magnuz: aut est

et extremitas quantitate digiti vnius et nominat
caudata. et quedam sunt plane et quedam sunt sup
quas addunt ferra minuta: cum ergo extrahit
sagitta remanent ferra illa in profundo sagittarum
et quorundam zugi est fissura in astula: et quoru
dam h3 zugi cannularum in qua ingreditur astula: et
quedam stringuntur ex compositione sua: et quedam
non stringuntur ex ipso: ut quoniam extrahuntur ad exte
riora separat astula a zugi: et remaneat zugi in
corpore: et quedam sunt venenose: et quedam
sunt non venenose.

In parte ista Avicenna ponit modum ejectionis sagittarum in spali. et
duo facit. quod primo narrat species diuersas sagittarum. et ponit mo
dum ejectionis earum. et ibi. (Et sagitte quod dicitur) Dicitur quod. Et iam
dixerunt quod. nam quedam earum sunt ex ligno. scilicet ad hastam. et
quedam ex arundine. id est ex canna: et earum zugi. id est earum cuspides
cum quibus fit vulnus sunt ex ferro et ex ere. et de eis sunt quod
habet linguam vnam vel duas: et iste vocantur barbulate. et illarum
que zugi habent fortasse est zugi earum inclinatus retro. hoc est
dicere quod quedam sunt sagitte que habent in zugi linguas inclinatas
retro: quedam vero anteri: quedam autem sunt que habent sic istas linguas
sibi annexas que mouentur et dilatantur quoniam sagitta eicitur. et hoc
credo quod fit quod sunt ibi annexe cum gageris: ut ita loquar: vni
sagitta prohibeat ab egressione. et hoc credo quod Avicenna vult di
cere cum dicit mouet cum re simili turno. aliud quod dicitur pla
num est. Deinde cum dicit.

Et sagitte quidem extrahuntur secundum duos mo
dos: vnus quorum est extractio: et alter est impul
sio: et illud est: quoniam cum sagitte figuntur in eo quod
apparet de corpore: tunc extractio earum fit cum
attractione et administrat iterum cum attractio
ne: quando figitur sagitta in profundo corporis: et
nos quidem timemus ex locis que sunt oppo
sita sagittis: quod si extrahantur accidet ex eis fluxus
sanguinis qui interficit: aut nocumentum vehe
mens faciet: et egreditur sagitta cum impulsione
quando figitur in carne et in corporibus: et in eis que
opponuntur ei non est aliquid quod prohibeat a
scissione neque nervus: neque os neque aliquid aliud
simile eis rebus. Quod si illud quod extrahendum
est fuerit os: tunc nos administrabimus attra
ctionem. Quod si fuerit sagitta apparet: tunc trahi
mus ipsam: et si est occulta: tunc oportet sicut di
xit Hippocrates. si possibile est vulnerato ut ponat se
ipsum secundum figuram secundum quam fuit quando fuit
vulneratus: quare oportet ut significetur per
ipsum super sagittam: et si non est possibile: tunc
oportet ut resupinetur secundum quod est ei possibile ex fi
gura et ut administrantur inquisitio et expressio:
et si est fixa in carne: tunc trahatur cum manibus
aut cum ligno suo si non ceciderit precipue si non
fuerit ex arundine: et si iam cecidit lignum eius
tunc extrahatur extractione que fit cum forpice:
aut cum instrumento quo extrahuntur sagitte: et
op3 in quibusdam horis ut fundatur caro scissio

ne prima: quoniam non est possibile ut egrediatur zugi
ex scissione prima. Et si sagitta puenit ad oppo
sitionem membri vulnerati et non est possibile ut
egrediatur ex latere per quod intravit: tunc op3 ut fin
damus illa loca que opponuntur ei. Et extrahatur ex
eis: aut per extractionem: aut per impulsione cum
re alia et impellatur cum ea ferrum ad exteriora: et
op3 ut incidamus cum nostra impulsione nervum
aut arteriam. Et si fuerit zugi cauda: tunc sciemus
illud ex inquisitione: et oportet ut intromittamus
illam caudam: in cannam instrumenti quo im
pelluntur sagitte et impellamus ipsum cum ea. Quod
ergo egreditur zugi et vides in eo loca putrefactio
nis: et est possibile ut ponas in ea ferra alia mi
nuta: tunc admittas inquisitionem iterum. Quod si inveni
mus scissuram ex istis ferris extrahamus eas cum
hoc ingenio. Quod si zugi habuerit ramos diuer
sos et non obedit nos ad egressione: tunc necesse
est nobis ut dilatemus scissuram si non fuerit prope
ipsum locum membrum de quo timeamus adeo: ut quoniam
detexerimus illud zugi extrahemus ipsum cum fa
cilitate: et de hominibus qui ponunt ramos in cannam:
ut non egrediantur caro.

In parte ista Avicenna ponit modum ejectionis sagittarum. et ista pars di
uiditur in duas: nam sagitta: aut figitur in membris que non sunt mollia
nec principalia: sic sunt membra exteriora in quibus plimum salua est
infirmitas nisi sagitta tetigerit nervum: aut arteriam: aut fuerit ve
nenosa. ut dicit Alb. aut figitur in membris nobilibus et principalibus
sic sunt membra interiora ut cerebrum cor et pulmo veteri testis
epar vesica aut matrix. Primum quod Avicenna ponit modum ejectionis sa
gitte ut est infixa in membris que non sunt nobilia et principalia. et
ponit quedam canones circa ejectionem sagittarum ut infiguntur in me
bris principalibus. et ibi. (Quod si sagitta fuerit infixa) Primum in
duas: quod sagitta que figitur in membris exterioribus: aut figitur in car
ne: aut in nervo: aut in osse. Primum quod docet modum ejectionis sagit
tarum secundum quod infigitur aut in carne aut in nervo. quod idem est modus
utrobique ejectionis. et ponit modum ejectionis ipsarum secundum quod figuntur
in ossibus. et ibi. (Si autem sagitta figatur in os) Primum in duas.
primum docet modum ejectionis sagittarum. et ponit quedam canones genera
le curatiois vulneris quod remanet post ejectionem ipsarum. et ibi.
(Deinde si vulneratum fuerit) Dicitur quod. Et sagitte quod dicitur. et
vni quod est ejectionis et alter impulsio. Ejectionis est modus ejectionis
sagittarum per locum vni intravit: impulsio est modus ejectionis sagittarum
per tria parte eius vni intravit. Et illud est. h3 Avicenna demonstrat quoniam e
cessariis modus ejectionis sagitte per attractionem: et quoniam per impulsio
nem. et per quod dicit. Et si sagitta est occulta. Dicit Avicenna ostendit secundum
quam figuram dicitur situari vulnus ut melius significetur nobis quoniam e
cultum. et per quod dicit. Et ut admittatur inquisitio et expressio. id est ad
significandum sagittam occultam: et intelligit per inquisitionem et oppo
sitionem tactus qui fit cum manibus. quod quoniam sagitta est occulta
tu debes palpate et stringere cum manibus loca que sunt
in circuitu: quod aliquando sentit per tale contactum sagitta: et dato
quod sit valde remota a loco per quem intravit. Et de hominibus
sunt qui ramos ponunt in canna ut non egrediantur caro. id est quoniam
talis figura h3 ramos diuersos et non potest dilatari scissura pro
pter timorem nervi vel arterie. tunc quedam homines. id est me
dici qui ponunt ramos illos inter cannulas enneas vel alias
ut carni non adhereant: ut quoniam extrahuntur. et hoc intendit cum
dicit ut non egrediantur caro. id est cum talibus ramis quando sa
gitta extrahitur.

Deinde si vulneratus fuerit quietus non hñs
ap̄a calidū admīstra futurā aut cōple curationē
que facit nasci carnē. Quod si acciderit vulnere ap̄a
calidū: tūc oꝝ vt curet cum embrocis ⁊ empla
stris. In sagittis aut venenosis: opꝝ vt cōcauet
caro ex alteratione sua a carne sana. Caro enī
venenosa est mali coloris fusca: ⁊ quasi ip̄a sit
caro maligna.

In pte ista Aui. ponit quēdā canonē gnālē curatōis vul
neris post extractionē sagitte. ⁊ duo facit. qꝝ p̄mo ponit cu
rationē vulneris post exctōnē sagitte nō venenose. 2º po
nit curā vulneris post extractionē sagitte venenose. 2º ibi
(In sagittis aut venenosis). Dicit ergo p̄mo. deide. s. post
extractionē sagitte ⁊c. admīstra futurā: hoc est si vulnus ē
ex icidēti ⁊ nō sit ibi conuassatio ⁊ diminutio carnis: aut
cōpleat curationē que facit nasci carnem. ⁊ hoc est si nō sit
vulnus simplex: ⁊ itellige hoc qd̄ hic dicit in vulnerib⁹ car
nis: s; si sagitta vulnerat neruū: tunc bñ est idē modus ex
ctōnis ip̄si in carne ⁊ neruo. s; curatio vulneris qd̄ rema
net nō est eadē sic cura vulneris neruoz ⁊ vulnez carnis.
⁊ iō illd̄ qd̄ dicit h̄ Aui. dicit icōplete. ⁊ h̄ iō: qꝝ illd̄ qd̄ dicit h̄ nō
dicit nisi icidētalr ad quādā rememorationē. qꝝ vt ip̄emet
dixit p̄ cura vulneris vel ap̄atis qd̄ accit post exctōnē rei
āfixe dicta ē p̄ q̄stū ad mēbra carnosa: ⁊ d̄ q̄stū ad mēbra
neruosa. Quod si acciderit vulnere calz ap̄a: tūc oꝝ vt curet cū
ebrocis ⁊ emplastris. itellige qd̄ si vulnus sit solū i carne ⁊
accidat ei ap̄a: tūc curet cū embrocis ⁊ emplastris q̄ dicta
sunt p̄us in caº de vulnerib⁹ s̄m qd̄ eis associat ap̄a: si autē
vulnus sit in neruo: tūc curet ap̄a qd̄ ei accidit cū embro
cis ⁊ emplastris que dicent̄ in tractatu de vulnerib⁹ ner
uoz s̄m qd̄ eis accidūt ap̄ata. Deinde cum dicit.

Si autē ligatura figat in os extrahemus eam
cum instrumēto. Si autē phibet ex hoc aliquid
carniū: tūc oportet vt cōcauemus ip̄m: aut pfo
remus illud. Quod si sagitta infixā fuerit i pfundū
ossis: tūc nos sciemus illud ex firmitudie sagit
te ⁊ paruitate motionis eius cum mouerimus
eam: tunc necessariū erit nobis vt incidamus
in primis os quod est supra sagittā cum inciso
rio: aut pfozemus ip̄m cum terebello faciendo
foramen in circuitu eius si os fuerit grossum ⁊
euadit sagitta per illud.

Aui. docet modum extractionis sagitte qñ figit in osse
⁊ patet qd̄ dicit. Deinde cum dicit.

Quod si sagitta fixa fuerit in aliquo mēbroꝝ p̄ci
pialium: sicut cerebro: aut corde: aut pulmo
ne: aut ventre: aut intestinis: aut epate: aut ma
trice: aut vesica: ⁊ apparēt signa mortis: tūc oꝝ
vt abstineamus ab attractione sagitte: qm̄ fiet:
inde inquietudo plima ne supueniat nobis locus
sermonis stolidoz cum hoc qd̄ parū cōferimus
ifirmo. Si autē nō apparuerint signa mala alia
ex qbus timemus de accidentibus: tūc p̄mitte
mus sermonē in pditione que accidit plimum:
deinde icipiemus in curatione. Multoties enī
de illis qbus accidit illud saluat aliq̄ absq̄ spe
mirabilr. Et multoties egredit̄ pars epatis ⁊

aliqud̄ de siphac qd̄ est supra ventres ⁊ zirbo ⁊
matrix tota ⁊ nō accidit idē mors. verūtamē si
nos dimiserim⁹ iterū in his mēbris p̄cipalib⁹
accidet mors s̄m oēm dispōnē ⁊ p̄portionabū
tur ad paucitatē misericordie: si autē abstulerim⁹
sagittam fortasse saluabit̄ infirm⁹ qñq̄.

In parte ista Aui. ponit quēdā canonē circa extractio
nem sagittaz vt infigunt̄ in mēbris p̄cipalibus ⁊ nobilib⁹
bus. ⁊ hec sunt mēbra interiora que nobilia dicunt̄ per re
spectum ad exteriora. ⁊ interiora quēdā sunt magis nobilia
sicut cerebz cor ⁊ epar que dicunt̄ a medicis mēbra p̄ci
palia: quedaz aut sunt minus nobilia vt alia. signa aut qñ
accidit sagitta in aliquo istoz sunt posita p̄us in quodam
caplo qd̄ intitulat̄ summa de vulnerib⁹ in mēbris. et ideo
nolumus ea hic repetere: sed ibi querant̄. Dicit ergo qd̄ si sa
gitta ⁊c. ⁊ apparēt signa mortis. signa mortis sunt qñ iten
dunt̄ illa signa que posita fuerūt in illo capitulo: ⁊ apparēt
plura ex illis signis: tūc opꝝ vt abstineamus ab extractio
ne sagitte ⁊c. et reddit tres causas. vna est quia fiet maior
inquietudo postea ifirmo. puta ex fluxu sanguis ⁊ similib⁹.
vnde citi⁹ morient̄. Secūda est. qꝝ stolidi nobis imputa
bunt ip̄sum interfecisse. ⁊ ideo Sal. dicit alibi. Nolite medi
cari egritudies malas ne nominemini medici mali. tertia
qꝝ parū iuuamentū accipiet ex hoc infirm⁹. ⁊ ideo in tali
casu non debemus ipsam extrahere. Si autē non apparent
signa mala in p̄senti vel timemus qd̄ accidat: tūc p̄us debe
mus dicere amicis qd̄ s̄m plimum accidit inde mors. ⁊ po
stea cum consensu amicoz extrahere. qꝝ multoties saluat̄
aliq̄ ex istis: absq̄ qd̄ medicus speret de eo salutez. Verū
tamē si nos pdixerimus itez ⁊c. Dic Aui. addit qddaz ad
cautelā medici. ⁊ dicit. si nos extrahimus sagittam ifixam
in talib⁹ mēbris ⁊ pdixerimus qd̄ accidit mors s̄m omnem
dispositionē. i. siue sagitta extrahat̄: siue non: ⁊ supple acci
dat ifirmū mori: ⁊ p̄portionabimur ad paucitatē misicor
die. s. a vulgo. hoc est: s; pdixerimus vulgo qd̄ accidat mors
siue extrahat̄: siue non: si nos extrahamus ⁊ accidat mors
vulgus parū miserebit̄ nobis. qꝝ semp̄ dicet qd̄ nos interfecit
mus ip̄m. Si autē abstulerimus ipsam sagittaz fortasse sal
uabit̄ ifirmus qñq̄. Ex hoc habet̄ cautela quā debet me
dicus hēre. quasi vult dicere Aui. qd̄ qñ nō apparēt tibi si
gna mortis: s; tu timeas qd̄ in pluribus segtur mors: tamē
melius est extrahere q̄ non extrahere: qꝝ aliquādo sanat̄
infirmus: sed debes extrahere cū hac cautela: quia debes
multoties predicere amicis anteq̄ tu extrahas sagittaz:
mortē ⁊ debes te multoties facere rogari ab amicis: ⁊ ma
gnū salariū petere. qꝝ si tu non facias ita: ⁊ sequat̄ mors
ex vulnere vulgus imputabit̄ tibi qd̄ tu interfeceris ip̄s
⁊ parū miserebit̄ tibi. ⁊ hec vba sunt valde notanda: ⁊ me
morie cōmendanda.

Medicine attrahentes.

CAP. XI.

Oportet vt sup̄ illum locūz ponat̄ am
moniacum: qm̄ est attractiuum forte:
aut sumat̄ radix arūdinis: ⁊ terat̄ ⁊ em
plastret̄ euz ea. ⁊ fortasse cōficiat̄ cum
melle: ⁊ affodili iterum ⁊ folia papaueris ni
gri: ⁊ folia arboris fici cū sauc: aut semē insqa
mi albi pp̄rie cum calcadis: ⁊ similiter fructus
insquiami albi cum dispositione sua. Et iterū
alkeiri ⁊ species eius ⁊ aristologia ⁊ cepe nar
cisci. Et ex aialib⁹ res plurime de qbus est rana
excoziata: ⁊ ē mirabil̄ valde fixis i ossib⁹: ⁊ s̄it

et adicat bētes. Et cancer iteruz contritus. Et utriq; leporos. et coagula oia. Et dicit q lacerata est uehemētis attractōis ad illud sup qd fin dif. Et de cōpositis caput lacerte statiz cū abscindit cū aristologia lōga: et radix cāne et cepe narcisci. Illud uero qd appropziatū est cū attractione ossium corruptoz de sub vlceribus que consolidantē dicemus in caplo ossiuz.

In parte pcedenti docuit Aui. modū extractōis rei infixe per attractionē et impulsione. In ista parte Aui. docet modū extractōis rei infixe cum medicis. Et iō in hac parte aliud non facit nisi q ponit diuersas medicas quaruz proprietates est attrahere res ifixas. et duo facit. Primo facit hoc. secūdo addit quiddaz. 2° ibi. (Illud uero) Quod Aui. dicit in ambabus partibus patet. Et videte q Aui. videt ponere medicas valde extraneas ad extrahēduz res ifixas. Sed emplastra vsitata bona sunt. Emplastruz attractiuū frustuloz ossiū et similiū bonū. R. fermenti. 3. vi. mell. 3. vi. visci quercini. 3. i. armōiaci dissoluti in aqua fenugreci. 3. ij. olei antiq qd sufficit oia insimul multū terant et fiat emplm. et est optimū. Itē aliud. R. armoniaci 3. i. ratini. 3. ij. galbani. 3. i. 2. cere. 3. i. olei antiq. 3. i. molliatur armoniacū et galbanū in aceto. Itē aliud emplastruz cōe bonū. R. cepe lily coctū in mellicrate et medullaz fermeti et mel et asungia veterē oia simul incorporētur. et quādo vis q attrahat ferz. pone in emplastris pulueres magnetis. et emplastra etiā quādo pficiunt nō conficiant in aqua pura: sed cum aqua mellita: quia attrahit et prodest vulneri cepe narcisci. i. cepe lily vtriusq; lepus. s. animal quadrupes: et piscis qdā q vocat lepus.

Canon curatōis cōbustionis ignis. CAP. XII.

Attentio in curatōe cōbustionis ignis est due intētionēs. Una eaz est sequi cum phibitōe vesicationis. Et secunda est rectificare qd combustuz. Et sunt necessarie in phibitione vesicationis medicine infrigidātes preter qd associēt eis mordicatio. Et secunda vbi curatur qd est combustuz indiget medicinis in quibus est absterfio quedam cum exiccatione quadam nō magna: et pter qd mordicetur cū hoc vt sint temperate in caliditate et frigiditate.

Superius Aui. determinauit de contusione ex contorsione excoziatione punctura et disruptōe. In parte ista Aui. determinat de cura cōbustionis: et qz combustio pōt fieri a duplici re ab igne vel ab aqua feruētī. idcirco ista pars potest diuidi in ptes duas. In pma parte determinat de cura cōbustionis ignis. In secunda determinat de cura combustionis aque. ibi (Quisq; accidit vt effundat) Prima pars diuidit in duas: qz pmo ponit canonē curatōis cōbustionis ignis. In secūda parte ponit medicinas in speciali secundū illū canonē dcm. 2° ibi (Sumantur sandali et faufel etc.) Prima pars diuidit in ptes tres. In pma pte ostēdit quot itentōes regant ad curatōez cōbustionis ignis. In 2^a pte ostēdit cui⁹ pponis et pprietatis debēt esse medicine locales sūm vtrāq; intentionem que regit. In 3^a parte ostēdit a qua illaz itentionum pus debemus incipere qn curatio cōbustionis indiget vtrāq; itentōe simul. 2° ibi (Et qn indiget regimie siml etc.) Quod pmo dicit Aui. patet. Tunc Aui. ostēdit quales medicine regunt in vtrāq; itentione. pma. s. ad prohibēduz vesicationem dicens. Et

sunt necessarie in prohibitione vesicationis medicine infrigidantes. Et ratio huius est: qz causa vesicationis est mala ppo calida quā imprimi ignis in mēbruz: que caliditas est causa attractōis spūs et sanguis ad mēbruz. vñ accidit ibi rubificatio. nūc aut ois cura fit p contrariū. calide autē cause frigida contraria est. frigide vero calida. et iō phibitio vesicationis fit cū medicis infrigidantib⁹.

Sed quereret aliq; vlteri⁹ qualia infrigidantia debent hec esse: vtrum. s. fortia vel debilia. et vñ q debeāt eē debiliter infrigidantia: qz maxima in locis est si pū in pstrario et ppositū in pposito. nūc aut si aliqd membrū infridēt fortiter a re frida sicut accidit in extremitatib⁹ in hyeme et iter agentibus in frigore nō curat nec prohibet eius corruptio p fortiter calida. vnde vt auctores in cura taliū picipiunt q extremitates taliū nunq; debent igni approximari: imo debēt mitti in embrocis aquaz tempate caliditatis. q; similiter si accidat adustio et calefactio mēbro ab igne phibet eius corruptio et vesicatio nō p fortiter infrigidantia sicut per aquā fridam et aquā ros. et b⁹: s. p debiliter infrigidantia. In pstrariū hui⁹ vident esse auctores. dicit. n. Almansor. caplo de adustioe ignis et aque buliētis q statim cū hoc accidit pus in aqua frida vel ros. sup nitēz infridata madefiat et desupponat. Ad hoc est dōm q prohibitio vesicationis fit p medicas fortiter infridātes sicut ponūt auctores. et rō hui⁹ est illa que dicta est pus: nec est sile oino de friditate impssa in mēbrū ab aere frido vel aqua frigida et de calitate impssa ab igne. nā ppter friditate poriz pstriguntur et opilant. vñ materia ibi pstricta euaporare nō pōt. et ideo curatio talis impssionis sunt cala rarificātia poros: qz p talia calefit mēbrū et materia pstricta euaporat: nūc aut cala rarificātia poros sunt que sunt calida tempate et nō cala fortia: tum qz calida fortia mitigatiua doloris nō sunt: imo mordicatōe picipāt. ibi aut idigemus maxime mitigatōe doloris. tum qz calida fortia poros pstrigūt vt dixi supra in caplo de cura pstrusionis. ex hoc aut q poros pdesant uehemētius sunt causa vt pdesent materia ibi contēta in loco. hoc aut est causa doloris: imo qz rōne huius accidit ppter caliditate fortē vt friditas eius in partibus lesis deueniat ppter appositōez taliū fortū calidoz ad partes circūstātes sanas. nam propter cōtractōez maiorē que fit ibi. et qz vñ cōtrariū refugit aliud mala ppo frida fit in ptribus in qbus pus non erat. vñ accidit dolor itendi. tum etiā qz aliqñ fortia subito apiunt. in tali autē subita aptōe accidēt nocumēta. s. dolor et resolutio humoris subtilis et cōculcatio humoris grossi. et ppter hoc videmus q isti q hnt extremitates lesas a frigore si eas appropxi-
*nata q com-
piter accidit
in hyeme.*

Sicut alma.

*nota de digestione
des ro facti.*

Sed si dolor augmentetur et fiat fortissimus et non cesset per talia fortiter infrigidantia. tunc apponant vitella ouorum agitata cum oleo rosarum. quia tale medium est temperatum in frigiditate et est alicuius rarefactionis. et est id medicamentum valde notandum: quia ego iam vidi fieri per ipsum effectus mirabiles in sedatione doloris vehementis in combustione ignis. vidi. n. multotiens aliquos habere dolores vehementes ex combustione ignis et medicamentum apponebant unguenta alba. et habet frida et dolor plus intentio debet. appposito autem tali medicamentum statim sedatus est dolor. et propter hoc quod vocaris ad aliquem egrum ex combustione ignis: et tu vides ipsum habere dolorem fortissimum siue sit facta ulceratio siue non melius est ut tu mitiges dolorem cum tali medicamine et similibus. mitigato autem dolore non potes quasi postea errare. Sic ergo appetit quod aliqui fortiter infrigidantia competit. aliqui autem non: sed temperatum. et propter hoc Avicenna. in cap. sequenti ubi ponit medicamentum ad prohibendum vesicationem ponit medicinas diuersas: quarum una est fortiter frida: alia autem parum: quia quicquid competit una quicquid vero competit alia secundum diuersas dispositiones egritudinis. ut dicitur est. sed Avicenna non distinguit: eo quod id relinquit bono arbitrio et ingenio medici. **U**lterius nota unum quod ponit Avicenna ultra dicta Avicenna. scilicet quod si accidat magna combustio ignis. tunc eger sibi otomeat ex tria parte ut deriuent humores a loco infirmo quod sunt causa doloris et apatis et regimine est et subtiliandum et infrigidantibus est utendum donec dolor et apas sedent. Et sicut dicitur est in combustione ignis ita etiam intelligas in combustione aque bulientis: quia quasi cura vtriusque est eadem. **I**n Avicenna diuersa ponat capitula propter quod associet eis mordicatio. hoc est dicere quod medicis infrigidantes quibus utimur ad prohibendum vesicationem debet esse sine mordicatione. Et causa habet est: quia mordicatio est cum dolore: dolor autem est maxime vitandus: quia est causa apatis: imo aliqui accidit tantus dolor in combustione ignis quod spasmat eger et moritur. et ideo medicis omnes combustionis ignis debet esse sine mordicatione. et propter hoc bonum est lauare omnia que ponunt in unguentis ad combustionem ignis et versus ad ceram: quia per loturam mouet omnis mordicatio a medicis. **T**unc Avicenna ostendit quales medicis competant in intentione secunda. scilicet quod accidit quod locus vlcereat a tali combustione dicens. Et secunda. scilicet intentio ubi. scilicet secundum quam curat quod est combustum. id est quod est vesicatum et vlceratum: ut quia non possit fieri prohibitio vesicationis per medicinas. Et intellige. quia quod curat locum vesicatum plus debet fieri proforatio in vesica ut inde egrediantur aqua que ibi retinetur: deinde admixtrentur medicis que sunt secundum intentionem secundam. indiget ergo medicis in quibus est absterfio quedam cum exiccatione quadam non magna. **R**atio autem habet est: quia cum iam factum sit ibi vlcus et in omni vlcere. ut dicitur est sit duplex humiditas. una grossa que appellatur sordida. et alia subtilis: duplici indiget intentione. scilicet absterfioe et exiccatione. ideo circo medicis que admixtrentur ad curandum quod combustum est indiget absterfioe quadam et exiccatione quadam: sed non magna: quia talis medicis debet esse sine mordicatione: mordicatio autem causatur ex medicis fortiter absterfioe et multum exiccatione. et hoc est quod subdit Avicenna. et propter hoc quod in mordicant. Et cum hoc sint temperate in caliditate et frigiditate. medicis in intentione secunda non debet esse frida sicut in intentione prima. Et causa habet est hec quia in secunda intentione est factum vlcus: in prima autem non. **N**unc autem secundum Hippocratem in quinta particula affozismorum. vlcerebus fridus est mordax et. et ideo in secunda intentione debet esse medicis temperate in caliditate et frigiditate et quantum ad potentiam et quantum ad actum et maxime in hyeme. **D**einde cum dicit.

*vanilla sunt
omnia medica
menta in d.
on fionibz.*

*primus debet
disrupti vesica
tunc appone
tur medicis*

Et quando indiget regimine simili regat eum infrigidantibus primis: deinde si indiget secunda fiat. **S**i autem inuenitur et iam vesicatum est: tunc necessarium est regimine secundum. Et medicis eius sunt sicut chimolea et lutoz genera exiccantia et len-

tes decocte et encaustruz indum et similia. **E**a vero que sunt sicut tus et glutinum et pinguis non conueniunt ad illud: quoniam quedam eorum sunt calidiora quam oportet: et non carent virtute mordicantia. et quedam eorum sunt humidiora quam oportet.

In parte ista Avicenna ostendit a qua predictarum intentionum debemus icipe quod combustio indiget vtraque intentione. Et cum hoc est ponit quasdam medicinas que sunt utiles in intentione secunda. et quasdam docet evitare. Dicit ergo. Et quod indiget. scilicet combustio ignis regimine simili. id est regimine vtraque puta prohibere vesicationem et curare vesicatum. et illud est quod ignis ab ipso primo vesicat et comburit. tunc. n. indigemus vtraque intentione prohibere. scilicet ne ulterius vesicetur et curare vesicatum. regat cum infrigidantibus plus. Et causa huius est hec: quia cum causetur ibi mala propter caliditatem ex combustionem ignis et vlcus curari non possit nisi plus remoueat mala propter que est cum vlcere sicut potest apparere declaratio habet ex predictis. et est hoc ideo multotiens dicit Avicenna in tractatu de vlcerebus. idcirco necesse est plus administrare infrigidantia que malam dispositionem remouet. Deinde si indiget secunda intentione fiat. Dicit autem si indiget. quia multotiens talia infrigidantia cum hoc quod remouet malas dispositionem curant vlcus. **S**i autem non curaret. tunc necessarium est regimine secundum et medicis eius. scilicet regimine secundi sunt sicut chimolea et lutoz genera sicut terra sigillata bolus armenius luto vasorum aqua et silia. Et encaustruz indum est quod cogitur sumac donec denigretur et tali decoctione addit alumine. et dicitur talis decoctio encaustruz: quia denigrat coria et capillos. **E**a vero que sunt et. **P**lanum est.

De medicinis ad combustionem que sunt secundum intentionem primam. **CAP. XIII.**

Samanth sandali et faufel et later albus recens aut ostracum et linianum cum aqua solatri et aqua rosarum. aut unguentum de vitellis ouorum et oleo rosarum. Et itez endiuia et farina ordeii abluta et vitelli ouorum et olei rosarum. et lentes elixate cum rosarum. cum oleo rosarum. Et itez bolu ar. et acetum. et itez oleum rosarum. et cera secundum oportet: deinde ponat in eo de calce abluta abluitione integra cum cerusa et opio et albumine oui et aliquantulo lactis. et itez sumant folia malue et ficule et elixentur cum aqua dulci: deinde terant et mudentur a rebus filosis que sunt in eis: deinde aggregent eis merdasengi pediti cum climia et cerusa de plumbo algalat amboz ann. partes. ij. et. s. et olei rosarum. partes. iij. et aque solatri et aqua coriandri amboz ann. pars. j.

In ista parte Avicenna ponit medicinas in speciali ad combustionem ignis secundum intentionem primam. scilicet ad prohibendum vesicationem. et planus est quod dicit. **S**aufel. id est auelana ida. later albus. id est paruz coctus. merdasengi. id est litargiri coditi. litargiz codituz dicitur esse quando teritur et abluunt: deinde ducit in mortario cum oleo rosa. tatum quod fit album et postea exicca.

De medicinis que sunt ad combustionem secundum intentionem secundam. **CAP. XIII.**

Melior rerum ad illud est unguentum de calce. **S**umatur calx et abluat septies donec separet eius acuitas tota: deinde coquasset cum oleo rosarum. aut oleo oliue et pauca cera si indiget ea: et forasse ad-

Tractatus .II.

duntur sup ipm chimolea z albumē ouis z pa-
rum vini. Unguētum calcis cum modo alio.
Abluat calx sicut sciuiti: z fiat ex ea cuz aqua
folioꝝ ficie z cū aqua folioꝝ caulis z oleo ros.
z cera vnguētuz. Et de illis q̄ cōueniunt hic: z
vbi non timeēt pustulatio z vesicatio est ligare
desup folia albetbil adusta aut filique combu-
ste. Unguētum pueniēs ad paruitatē calidita-
tis: z est lōge compositōis exptū est z iuentuz
est bonū. iRe. stercoꝝis vacce pascētis exiccari
z corticum arboris pini z pulegij oium añ. r.
merdasengi. iij. scorie argenti. ij. scorie plumbi
.iij. calcis ablute cuz aqua frida mltoties. v. z
chimolee. v. z luti alcabrusij aut romāi aut ar-
meni z ceruse oium añ. vij. virge pastoris p̄tri-
te. r. encaustri perfici aut firij. vi. turie viridis
vij. stercoꝝis ouis. vij. granoz volubilis z fo-
liozum eius amboꝝum. xv. scorie ferri z succi
folioꝝum maluanisci z succi folioꝝum malue
omnium ana. r. lilij domus z cepe eius z li-
lij celestis z croci omnium ana. v. camphore
.iij. cere faui z olei ros. z medulle cerui z adi-
pis eius quantum sufficit. Et de illis que sunt
fortitudis vehemētioris z conueniūt ei qd̄ est
minoris caliditatis: ē vt sumant limature eris
z ferri: z p̄ficiant cum luto aut cū luto rubeo:
deide cōburant in patella aut furno: z fiāt ide-
troscisci z seruent z admistrent redacti in pul-
uerē vbi neēia est exiccatio aut liniant cū oleo
ro. z de hoc ḡne iterū est illud: cōburat fimus
colūbinus in p̄ano lini donec accēdat z lineat
cū oleo aliquo: qm̄ est mirabile. Et locis vlce-
ratis conferūt porri elixati aut portulaca cū sa-
uic z folia myrti p̄trita in puluerē redacta. Si
aut fiat inobediens: tunc folia albetbil adusta
aut folia algebut adusta. Et si fuerit magis in-
obediens illo admistrentur medicine conso-
lidantes vlcera maligna.

In parte ista Auicenna ponit medicinas ad combusti-
onem ignis secundū secundam intentionē. s. ad curandum
quod combustum est z vlcera. z pater quod dicit. Li-
ly domus. liliū domus est liliū domesticum. Lily ce-
lestis: idest yreos cum luto. lutum absolute accipitur pro
luto quod inuenit in vase fabozum quando acuum fer-
ramēta: aut luto rubeo: idest bolo armeno. folia algebre:
idest pini masculi zc.

De combustione aque calide. CAP. XV.

Quandoq; accidit vt effundat olla fer-
uēs aut aqua cala sup membrū hois:
z facit opationē ignis. Et cōueniēt⁹
ei est vt succurrat statim anteq̄ vesice
tur cum eis que sunt sicut sandali z aqua rosa.
z camphora: z non dimittantur exiccari: im-

De p̄bustioe aque calē 86

mo consequenter adhibeatur omni hora pan-
nus infusus in aqua frigida congelata: hoc. n.
prohibet ipsum vesicari. Et quidam prope-
rant z roꝝant desuper aquā oliuariū aut aquaz
cineris. z melius est vt teratur quodlibet am-
boꝝum cum sauic aut vnguentum de calce. et
iterum medicamen factū de fimo columbino
predictum est mirabile valde. Et vlcera qui-
dem curantur cum poris elixatis aut exiccatis
contritis et est melius: et cum reliquis que di-
ximus in caplo primo.

In hoc capitulo Auicenna determinat de cura combu-
stionis aque buliētis. z diuiditur in partes duas. Primo
ponit medicinas ad prohibendū vesicatioē. licet etiā
alique illarum curent etiam locum vesicatum. In secun-
da parte ponit medicinas que sunt ad curandum locum
vlcera. zc. (Et vlcera quidem zc.) planum
est quod dicit.

De fluxu sanguis z retētoe ei. CAP. XVI.

Am scitum est in lib. primo qd̄ qñ san-
guis egredit a venis nō egreditur nisi
aut p̄pter aptioēz orificioꝝ venarum
p̄pter debilitatez in venis: aut p̄pter
vehementiā repletōis: aut p̄pter motū fortem
vsq; ad vocē z saltū: aut p̄pter vaporē accidē-
tes veniētē defozis: aut p̄pter disruptionē earū
et ipsaz incisionē per causam primitiuā incidē-
tem contundentē: aut p̄pter causam corroden-
tem interius: aut vehementia motus cum re-
pletionē: aut p̄pter resudationem ab eis pro-
pter raritatem accidentem corpori venarū et
panniculo earum.

Superius Auicenna determinauit de punctura z dis-
ruptione z combustionē ignis. In parte ista determinat
de fluxu sanguinis z eius retentione. Et diuiditur pars
ista in partes duas: quia in p̄ma parte determinat de flu-
xu sanguinis theorice. In secunda parte practice: quia po-
nit curam ipsius. secunda ibi. (Oportet in curatione flux-
us sanguinis zc.) Prima pars diuiditur in quattuor par-
tes. In p̄ma parte ostendit vnde sanguis egrediatur. z
ponit etiam in generali omnes causas fluxus sanguinis.
In secunda parte ostendit qd̄ fluxus sanguinis diuersifi-
catur in timore secundum diuersitatem membrorum z
artariarum ex quibus exit. In tertia parte docet distin-
guere inter fluxum sanguinis artarie z aliarum venarū.
In quarta parte ponit quedam signa pronostica in fluxu
sanguinis. secunda ibi. (Nos vero dicimus) ibi tertia.
(Et differentia quidem inter sanguines artarie) Et quar-
ta ibi. (Et scias qd̄ omnis cui accidit). Prima pars diui-
ditur in duas. In p̄ma parte facit quod dictum est. In
secunda parte ostendit quarum venarum fluxus sangui-
nis est magis periculosus. secunda ibi. (Et conuenien-
tior venarum ad hoc). Dicit ergo iam scitum est in libro
primo qd̄ sanguis egreditur a venis. Intellige hic qd̄ san-
guis accipitur communiter ad sanguinem quietum qui
est in venis z ad sanguinem mobilem qui est in artariis.
Etiam vena hic accipitur communiter ad venaz getam:
cuius p̄ncipium est epar ad artariā inquietaz: cuius p̄nci-
pius est cor. z sic intelligēdo est vtz vlr qd̄ sanguis nō egre-

dit nisi a venis. Et rō b^o est: qz sanguis sub forma sanguis nō ē nisi in venis: eo qz ex venas in corpe aut ē sub forma hūiditatis sic est in mēbro: aut putrefit et puerit in sanie sic qñ effundit inālr ad aliqd spaciu. iux illud affozismo. rū s^o p^otricle. Si in vētre sanguis effusus fuerit ex nāz ne cesse est putrefieri et in sanie vti. Qz g sanguis sub forma sanguis nō ē nisi in vēis idcirco flux^o sanguis nō ē nisi ex vēis: vel ex venis getis vel arterialib^o: vel ex magnis vel puis (Et nō egredit) Dic Aui. pōit modos fm quos egredit sanguis ex venis. et ponit Aui. et cās oīs flux^o sang. in gnālī. et tres modos inuit Aui. fm quos sanguis egredit a venis. et Ha. s^o de inge^o. pōit solū tres modos fm quos sanguis egredit a venis. cāe aut istoz modoz sunt ples. naz sanguis aut egredit ex venis p aprōez orificioz venaz. et iste ē vn^o modus: aut egredit ex ipsis: qz dirūpūt pāniculus et corp^o eaz. et iste est scdus modus: aut egredit ex ipsis: qz resudat ab eis. et iste ē terti^o modus. aptio aut orificioz venaz fit aut pp debilitatē ipsoz: qz qñ vene et ipsoz orificia debilitant: tūc nō pñt continere qd est in eis: aut fit pp subitā et vehemētē repletōez: aut fit pp vaporē pūgitiuū de foras accitē q apit orificia venaz qualis est sapor sulphuris et similituz: aut fit pp aliqd corp^o acutū qd pungit et apit orificia venaz. disruptio aut pāniculi et corpis ipsaz fit aut pp vehemētīā repletōis ipsaz et maxime si sit cum motu: qz extēdunt corpora ipsaz. vñ scidunt et crepāt aut fit pp cās pmitiuā icidentē et rūdētē corpa ipsaz vel pp alias cās pmitiuas q pñt dirumpere corpa ipsaz. Resudatio aut ab eis fit pp subtilitatē sanguis et raritatē accidentem corpa venaz et pāniculoz ipsaz. hi sunt modi et cause omnes fluxus sanguinis.

Et conuenientior venaz ad hoc vt currat qd est in ea cū inuenit viā est arteria. nam corpus eius est mobile: et quod est in ea quādoqz contrahit et qñqz expanditur.

Dicit oñdit de q vena flux^o ē magis piculosus. et p oñdit hoc ex pte substātie vene et tartarie et ex pte corpis p^otrēti in ea. 2° oñdit hoc rōne cuiusdā accitē. 2° ibi (Et qñ non desup coartat rē.) Dicit g p. Et conuenientior venaz ex hoc appet qz vena accipit h cōiter ad venā getā et arteriaz ad hoc vt currat qd ē in ea cū inuenit viā: qz qñtū est ex se et ex sua habitudie nālī arteria nō est magis apta ad fluxū sanguis qz vena: qz artaria ē cōposita ex duab^o tuniciis. vena aut solū ex vna fm qz auctores ponūt ex anathomia: s; si fiat disruptio in artaria et vēa: tūc conuenientior istaz venaz. i. magis apta ad fluxū sanguis est artaria. et in B Aui. in nūit timorē eē in fluxu sanguis arterie qz vene: qz arteria est magis apta ad fluxū sanguis. et p pñs pōt difficili^o constringi. Et qz arteria sit magis apta ad fluxū sanguis qz vena cū scā ē in ea via Aui. pbat B ex duob^o. ex pte substātie vene artarie: et ex parte contēti in vena dicēs: nam corpus eius. i. artarie est mobile: qz artaria mouetur propter motuz spiritus et sanguinis in ea fm sistolē et diastolē. motus at est cā maioris flux^o sang. eo qz ipedit p solidationez scissure: qz dilatat poros vel ptes. Et qd ē in ea. i. et sanguis et spūs q continēt in ea. i. in artaria. qñqz pñt. et qñqz expandit. i. qñqz mouet fm modū ptractionis q dī modus sistoles. et B ē qñ mouet vsus cor ad iteriora: qñqz at mouet p motū expāsiōis q dī modus diastoles. et hoc ē qñ mouet vsus mēbra ad exteriora: qz g corp^o tale p^otrētū in artaria ē mobile: si artaria ē fixa qñ tale corp^o mouet ad exteriora valde cito egredit pp impulsione quā facit. et egredit cū quodā saltu. vt postea dicit Aui. Si g tā ex pte artarie: qz est mobilis: qz ex pte p^otrēti. qz ē mobile si ex ea accidat flux^o sang. difficili^o pstringit qz flux^o sanguis vene: qz vena est geta et rōne sui et rōne p^otrēti in ipsa. Deide cū dicit.

Et qñ nō desup coartat locus eius post solutionē p^otrinitatis ei^o: et inuenit vacuitatē pñt res ad emborismū qd noiat mater sanguis.

In pte ista Aui. oñdit q flux^o sang. artarie ē magis piculosus rōne cuiusdā accitē qd aliqñ seqt ad fluxū. hoc at accitē est qdā āpa qd vocat hypozisma vel emborisma: hypozisma. n. v. l. emborisma sub B noie est āpa qd accidit ex ruptura vene vel artarie. qd qdā āpa ē valde maluz in fluxu sang. qz qñ hoc accidit difficili^o pōt pstringi. Aui. g in hac pte vult oñdere q flux^o sang. artarie ē magis piculosus: eo qz ad ipz seqt magis emborisma. et cū hoc ē pōit modos f3 quos pōt accidere emborisma. Ista ps diuidit in ptes tres: qz in pma pte pōit vnū modū fm quē pōt accidere hypozisma. In 2ª pte oñdit cām. qre ad fluxū sanguis artarie vtplm seqt illud accitē emborisma. In 3ª pte vlr oñdit qd ē hypozisma. et quot modis pōt accidere ex fluxu sang. et maxie ex fluxu sang. artarie. 2° ibi. (Et artaria. licz sit de illis rē.) 3° ibi (Et multotiēs qdē icarnat artaria) Dicit g p. Et qñ nō desup coartat. i. pstringit locus ei^o. i. locus fixure artarie post solonē p^otrinitatis ei^o. i. artarie rē. hoc ē dīe qz qñ fixura artarie nō pstringit nec incarnat. tūc siue aptio cutis consolidat siue nō remanēte ibi spacio vacuo aggregatur sub cute in tali spacio sanguis artarie et fit ibi tumor qui dicitur hypozisma. hypozisma enī non est aliud fm qz Halie. dicit. s^o de inge^o. nisi apostema molle tactui cedēs accitē ex sanguie q exit ex vēa et aggregat sub cute in spacio remanēte ibi vacuo. Dī ē tale āpa mater sanguis ad similitudinē: qz sic mater pseruat et nutrit filiu: ita ē qz tale āpa pseruat et plōgat fluxū san. iō dī tale āpa similitudinarie mī sanguis pseruat et plōgat tale āpa fluxū sang. qz ipedit icarnatōez artarie. ipedit aut pp sanguinē ibi collectū circa artariā: et qz medicina ē icarnatiua sup orificiū artarie nō pōt apponi. et pp B accidit in tali āpate sic Hal. dicit. s^o de inge^o. qz qñ ligabit sanguis flux^o cessabit. dū at solutū fuerit mox fluēt. sic g appet qñ pōt hypozisma accidere ex fluxu sang. artarie. appz ēt aliqñ qd sit hypozisma. Deinde cum dicit.

Et arteria qdē. s; sit de illis q noiant: tñ est d illis quoz difficilis est incarnatio.

In pte ista Aui. oñdit cās. qre ad fluxū sanguis artarie. vtplz accidit hypozisma. dcm. n. ē qz hypozisma accidit ex fluxu sang. artarie qñ artaria nō icarnat. nūc aut artaria licz aliqñ icarnat tñ ē difficilī icarnatōis et difficilioris icarnatōis qz vena. Et rō b^o est. qz artaria h3 dīas pelliculas. qñ vna. s. iterior ē cartilaginosa. cartilago at de difficilī cōsolidat. et iō artaria ē difficilī solidatōis: pp qd ad fluxū sang. artarie cito et sepe vēit hypozisma. Deide cū dicit.

Et multotiēs qdē nō icarnat arteria et in carnat illud qd continet arteriam et coartat super eā: quare sanguis nō pōt facere cursum supflūū: imo egredit ex eo aliqd vsqz ad fines cutis. i. qñtitas quā capīt. et qñ alleuiat cū cōpōsitione redit et occultat sicut accidit rupture. et fortasse remanet vena sola sub cute: et sentitur pulsus eius et ipsi^o successio. et multotiēs accidit illud arterijs deintus et dirumpunt pter qz dirūpat cutis et pgregat sub cute emborisma. i. āpa leue ex sanguie et vēositate qd possibile ē qescere cū ppressionē. Et hoc qdē multotiēs accidit in collo et inguinib^o et curuaturis p se: et multotiēs accidit ex cā itriseca aut ex flōmia.

In pte ista Aui. qz fecit mentionē de hypozisma ostendit vlr qd est hypozisma. et quot modis pōt accidere. Et ista ps diuidit in ptes duas. In pma pte facit qd dcm est. In 2^a pte recitat opionem quorundaz antiquoz circa hypozisma fm qd accidit ex disruptiōe artarie et eaz iprobat. 2^a ibi (Et multi medicoz) Juxta pma partē est itelligendū qd hypozisma. vt dcm est supra nō est aliud nisi āpa leue ex sanguie cū quadā v̄tositate qd qdē apud cōpressiōnē occultat. post cōpressiōnē v̄o redit sicut accidit rupturē igninis: qz ruptura inguinis qm cōprimif occultat post cōpressiōnē v̄o redit. S3 hypozisma pōt accidere duobus modis. vno mō cū ruptura cutis. et hoc est. s. qm aliq artaria disruptif. tūc si non incarnet locus artarie et sit in loco vbi est vacuitas spacy. tūc sanguis congregat ibi in illo spacio vacuo et facit tale āpa. et tūc accidit sicut dicit Hali. de ligenio. Quia qm ligat cessat flux⁹ sanguis. dū aut dissoluitur sanguis fluit aut pōt accidere hypozisma sine rupturā cutis. et hoc est. s. qm rūpif artaria iteri⁹ et nō disruptif cutis. vel si disruptat cutis. tūc si cutis cōsolidet et carnef ante incarnatōez artarie vt. s. remaneat artaria nō icarnata sub cute. tūc accidit hypozisma: qz quādo cutis est cōsolidatū et artaria est scissa. tūc sanguis egredit ex artaria vsq ad cutiz et cū nō possit egredi cutiz dilatā sub cuti et capit ibi spaciū vbi aggregat talis sanguis et fit ibi talis tumor et āpa qd dī hypozisma. multoties v̄o ptingit qd qm artaria est disrupta et nō cutis qd solavēna remanet sic nō icarnata sub cute et nō egredit sanguis ita qd faciat tale āpa: vt qz. s. forte nō est ibi vacuitas spacy in quo possit aggregari: s3 remanet ibi vena vel artaria sub cute nō icarnata. et appet māifeste eius pulsatio sub cute. Cause at hypozismatis aut sūt a cā iteriori: qz multoties scidif artaria iteri⁹ ex cā intrinseca sicut ex humorib⁹ corrosiuis vel ex nimia repletōe et similibus: et tñ nō scinditur cutis: aut sūt extrinsece sicut flobotomia et casus et pcussio et similia. hoc intellectu potes itelligere ea que Aui. dicit in lra. S3 est vltorius itelligendū qd hypozisma quāqz accidat vlturimū ex fluxu sanguis artarie ppter rōnē quaz posuit Auicē. nihilominus tñ hypozisma pōt accidere ex fluxu sanguis vene et ex fluxu sanguis artarie. et maxie potest accidere ex fluxu sanguis vene qm vena disrupta est magna: qz talis difficult⁹ icarnat qz parua. et qd hypozisma possit accidere ex fluxu sanguis vene. pōt Albucasis in quodā caplo vbi determinat de cura ipsi⁹ āpatis p incisio nē. dicit. n. qm disruptif artaria et cōsolidat cutis qd ē sup eaz. tūc multoties accidit ide āpa. et silr accidit vene etiam vt accidat in ea inflatio et āpa. signa aut et dīntia quib⁹ cognoscit qd tale apostema fit. ppter artariā vel venā. Albucasis ponit in isto caplo qd qm tale apostema est ppter artariā: tūc est logū aggregatuz in pfundo corpis. et qm impellit tale āpa digitis tuis. tunc sentis quasi sit ibi stridor. Illud aut qd accidit ex ruptura vene est rotundū et in manifesto corpis. Ulterius aut: qz Auicē. in hoc caplo facit mentionē de hypozismate. et in seqnti caplo nō ponit curaz hypozismatis expse sub B noie. Idcirco in hoc caplo icidētaliter et breuiter ē aliqd itelligendū de cura ipsi⁹: quāqz nō spectet pncipaliter ad hoc caplm: sed potius ad sequēs caplm. Cura g talis tumoris et eminētie quando apparet sub cute factis pus vniversalib⁹. s. flobotomia et diuisione per ligaturas dolorosas et alia. qm fit cū medicinis localibus: qm aut cū incisione. Cum medicinis aut localibus fit si super locantur emplastra in quibus est stipticitas locus induret sicut dicit Albucasis caplo de flobotomia in quodā. s. vbi ponit curaz talis āpatis cum accidit cum medicinis vt fiat emplm ex rosīs coctis in aqua et vino stiptico et balaustys et corticibus granatoz et sandalis et puluere mirri et aloē et sarcocolla pfectis cū aq ros. vel al

bumine ouī: deide accipiat de hoc emplo. et ponat cū plā mazolis de stupa sup locū: deide liget et stringat fortiter et remoueat medicina de 3° die in 3^m diē. Si g curat cū talibus medicis: tūc est valde bonū. Si aut nō valet curatio cū hō. tunc curatio eius est sectio sup tale āpa. Verūtū vt dicit Albucasis. caplo de sectiōe talis apostematis. sectio super hoc apostema est timorosa et precipue quādo est in subassellis et inguinib⁹ et collo et est magnū valde. et similit etiā qd est ex eis in extremitatib⁹ aut in capite. in talibus eniz opz vt euitef eius curatio cū ferro quātū possumus. Modus aut curatiōis talis apostematis p icisionē qm ea indigemus est vt scindaif cutis sectiōe fm longitudinem: deide api sectiōez cū vncinis donec videas artariā et libera eam ex tunicis donec detegat: deide intromitte sub ea acū et fac eā penetrare ad aliud lat⁹ et stringe artariā cū fillo duplo. et B facias in duob⁹ locis: deide pūgelocū qd ē inter ligamēta donec egrediat sanguis qd ē in eo tot⁹ et soluat apā: deide administra curatōez qd generat pus donec cadāt ligamēta. postea cura illud cū vnguētis et pulueribus cōueniētib⁹ ad hoc donec sanet. Et silr pōt curari hypozisma vene. licz Albucasis quodā mō diuersificet in curatōe. als. i. sectiōe vtrifq: s3 nō ē ibi magna vis. Et B sic hōc mō icidētalr de cura h⁹ āpatis. Tūc seqt illa ps.

Et multi medicoz existimāt qd ois disruptio arteriaz pducit ad matrē sanguis qd qdēz plm fit si incarnet illud qd est in circuitu eius et fiat āpa notū: sed ipsamet nō icarnat. et res nō est ita. Ille qdē qui negauit incarnationē ptroueratus est cū cōsideratione et expimēto. Consideratione vero: qm vna duaz tunicaz arterie est cartilaginosa et cartilago nō icarnat. Expimēto v̄o: qm nō visa est icarnatio.

In qua pte Aui. ponit opionez quorundā medicoz circa hypozisma s3 qd accidit ex fluxu sanguis artarie. Et diuidit ista ps in ptes tres: qz pmo pōt opionē istoz. et dicit eā esse falsaz. scdo ponit rōnes p quas isti antig pfirmabāt opionē eoz. 3° reprobat opiones illoz p dicta Hal. 2^a ibi (Ille qdē q negauit rē.) 3^a ibi (Et opposuit ei Ha. rē.) In p^a pte dicit qd multi medici estimāt qd ois disruptio arterie pducit ad hypozisma qd hypozisma fit qm artaria nō icarnat. et id qd p̄inet ipsam icarnat. modo isti supponebāt qd nunq aliqua artaria icarnaret. et ideo isti dicebant qd ois disruptio arterie perducit ad matrē sanguis. Sed res nō est ita. i. fm dcm istoz nō est v̄ez. et tūc Auic. ponit rōnes istoz p qd ibi pbabāt qd nulla artaria icarnaret. et p3 qd dicit. Deide cū dicit.

Et opposuit eis Hal. cū cōsideratōe et expimēto. Consideratio vero est rhetorica et eius forma est qd est inter incarnatū sicut caro et nō incarnatū sicut ossa. quare opz vt sit icarnata: s3 est difficilis incarnatōis. et testimoniū qdēz: qm ipse narrauit se medicalle plures arterias et fuerūt incarnate. et hec quidem est res a qua nos iam expediti sumus.

Dic Auicenna destruit et reprobat rōnes illoz per dicta Halieni. et p3 qd dicit. et hec quidem. s. disruptio est res a qua nos iā expediti sumus: qz de hoc expeditū fuit in pmo capitulo tractat⁹ vulnez. Tūc seqt illa ps.

Nos v̄o dicemus nunc qd dispō p̄cessionis sanguis a membris diuersificat cū disruptuntur sicut epas. et pulmo. et de illis sunt a quibus

par. pcedit sanguis. et in vnaquaq; duar; diuisionu sunt q; sunt timorosa: et de eis sunt q; sunt absq; timore sicut emanatio sanguinis ex pulmone in qua est timor et ab vtrisque emanat sanguis plurimus: et de illis sicut vesica et matrix et renes: ab eis. n. non emanat sanguis plurimus valde summatis: immo qnq; multiplicatur cum longitudine spacij et peruenit ad successiones illaudabiles.

CIn q; parte Aui. ostendit q; dispo fluxus sanguinis diuersificatur q; tum ad maius piculu vel minus fm diuersitates membrorum vel artiarum ex qbus pcedit. Et ista pars diuiditur in duas. pmo ostendit q; diuersificat fm diuersitate membrorum. scdo q; diuersificat fm diuersitate artiarum. et ibi (Et diuersificat dispo rē.) Dicit q; primo. et pz. Et videas bn istu textu: q; aliquatulu est inuolutus. strue q;. Nos vo dicimus nuc q; dispo pcessionis fluxus sanguinis a membris diuersificat cu dirumpit. s. membris a membris. s. sicut sunt epar et pulmo: et supple alia membra et maxime interiora: q; Aui. h maxime videt log de membris interioribus cu de eis ponat exemplū. bn etiā pot id dcm extēdi ad membra exteriora. Et itellige aut hic qd dicit q; dispo pcessionis sanguinis a membris diuersificat rē. q; sanguis non pcedit nec fluit a membris imediate. Dixit. n. supra Aui. q; sanguis non egredit nisi a venis. Et id itellige qn dicit q; dispo pcessionis sanguinis a membris diuersificat. i. a venis exitibus in membris rē. **C**Tuc Aui. ostendit quo diuersificat dispo fluxus sanguinis a membris dicēs. Et p q; q; de illis sunt a qb; par. pcedit sanguis. et supple de illis sunt a qbus pot pcedere multu sanguis et par. Et in vnaquaq; har; disponūz. s. exitus multi sanguinis et exitus pauci sanguinis sunt. s. membra q; sunt timorosa. et de eis sunt q; sunt absq; timore. hoc est ore q; qdā membra sunt in qb; est timor. et in exitu multi sanguinis et exitu pauci sanguinis. Quedaz aut sunt membra in qb; non est timor nec in exitu multi sanguinis nec in exitu pauci sanguinis nisi eēt tātus exitus q; duceret ad sincopim. sed dum non debilitet nimis virtus pot esse ex aliqb; membris exitus multi sanguinis: et tñ non est timorosus. **C**Tunc Aui. ostendit membra in qbus non est timor in multo exitu et in paucio exitu dicēs. sicut emanatio sanguinis ex pulmoe. **C**Istud dcm Aui. fm cōtinationē ad id qd mō dixit videt esse valde dubiu. vñ. n. dicere ptiuādo hoc ad id qd pcessit q; emanatio sanguinis ex pulmoe sit sine timore. Dicit enī Aui. et de eis sunt q; sunt absq; timore sicut emanatio sanguinis ex pulmoe. B aut vñ flm expsse: q; emanatio sanguinis ex pulmoe ē valde timorosa: q; ē via i ptisiz f3 q; appet p Aui. et p Hal. 6: de inge. sani. Istud dubiu tollit p expōnē et ptiuātionē dicti Aui. q; hoc qd dicit sicut emanatio sanguinis ex pulmone non refert ad id qd modo dixit imediate. et de eis sunt q; sunt absq; timore. id refert ad id qd dixit an illud dcm. s. ad illud dcm. Et in vnaquaq; har; disponū sunt q; sunt timorosa. dixit. n. ibi Aui. q; in quibusdā membris est timorosus et multus exitus et paucio exitus in quibusdā aut nō: mō hic Aui. vult ostendere in qb; membris est dubiu multus exitus et paucio. et ptiuēnt sic dicta Aui. Et in vnaq; har; disponū sunt q; sunt timorosa. et de eis sunt q; sūt absq; timore. timorosa supple et in paucio exitu et in multo. sicut emanatio sanguinis ex pulmoe: supple ē timorosa i paucio exitu: q; et dato q; ex pulmoe exeat paucio sanguis: tñ est valde timorosus. id vt ponūt auctores timorosior ē paucio q; multus: q; fm q; dicit Aui. paucio egredit ex suba pulmōis. i. ex venis puis pulmonis: q; vt dcm fuit puis sanguis non egredit nisi ex venis. multus autē ex vena magna pulmōis. q;re aut exitus sanguinis ex substā-

tia pulmōis sit timorosior exitu sanguinis ex vena pulmōnis nō spectat ad ppositū ore. Sic q; nō vult h Aui. ore q; exitus sanguinis ex pulmoe sit sine timore: imo vult ore q; exitus sanguinis ex pulmone sit timorosus et dato q; sit paucio. Et est et qdā timor qn ab vtrisque. i. ab epate et pulmone emanat sanguis plurimus. videris q; q; Aui. vult q; exitus sanguinis ex pulmone in vnaquaq; dispositio sit timorosus: sed in epate est timorosus quando est multus. si aut egredit paucio non esset forte timor. et propter hoc Aui. pz. dixit solū de pulmone quando fuit locutus de timore paucio exitus cu dixit sicut emanatio sanguinis ex pulmone. quādo vero fuit locutus de timore multi exitus dixit de epate et pulmone. **C**Tuc Aui. ponit etiā qdā membra in qb; pot esse timor exitus sanguinis et dato q; sit paucio dicēs. Et de illis. s. membris in qb; pot esse timor exitus sanguinis et dato q; sit paucio sunt sicut vesica rē. ab eis. n. non emanat sanguis plurimus valde sumatim. i. subito et semel: imo qnq; multiplicat cuz longitudine spacij et perducit ad successiones illaudabiles: q; generant inde alie egritudines sicut hydropisis et vlcera vesice et renū. et alie egritudines valde moleste. **C**Et videte p dicta Aui. cenne hic possumus duo habere. vnū est q; exitus sanguinis ab istis membris si pduret q; est timorosus. aliud est q; si nō pduret nō est timorosus. et ideo hoc qd dicit hic Aui. pot referri ad timorē et nō timores fm diuersos respectus. **C**Et videte vltorius ex dictis Aui. cenne in hac parte potest elici quedam distinctio de timore in exitu sanguinis: q; exitus sanguinis aut est multus aut est paucio. si ē multus tuc in quibusdā membris est timorosus. in quibusdā aut nō nisi esset valde supfluis: q; tuc vbicunq; esset timorosus. si est paucio et pdurat multo tempore. tuc est timorosus: aut nō pdurat. et tuc in quibusdā est timorosus in quibusdā aut nō. **C**Deinde cu dicit.

CEt diuersificat dispo flu. sanguinis ex arterijs: qm sit in quibusdā ear; difficilis valde timorosus sicut ex arterijs magnis q; sunt sup manus et pedes. et huiusmodi iterficiūt fm plm et nō retinet. et in quibusdā sit facilis sicut in arterijs cranet: retētio. n. fluxus san. ear; ē facilis. et sufficit in eis pstrictio sola. et multoties qdē currit ex arterijs puis sanguinis: deide retinet p se.

CIn parte ista Aui. ostendit q; dispositio fluxus sanguinis quantū ad timorem diuersificat fm diuersitates artiarum. et pz qd dicit. Tuc seq; illa pars.

CEt dntia qdē inter sanguinē arterie et alior; cognoscit: qm sanguis arterie egredit cu saltu et impulsione: et est vebemētioris purpureitatis q; ali; neq; declinat ad nigredinē sanguinis vene et eius essentie.

CIn parte ista Aui. docet cognoscere fluxū sanguinis qn est ex vena et qn ex artaria. et pz qd dicit. Et eius essentie. i. eius substantie: q; substantia sanguis artarie est subtilis. Tunc sequit illa pars.

CEt scias q; ois cui accidit enacuatio proprie sanguinea et pprie arterialis et supfluit et accidit ei spasmus est malum. et silr si accidit ei singultus est mortalis. **Q** si fuerit sincopis cum singultu: tuc mors est festina. et alienatio et p mixtio rōnis sunt male. **Q** si fuerit spasmus: tunc est mortale fm plm.

CIn ista parte ponit qdāz signa pnostica in fluxu sanguinis

nis. et tria dicit h. Aui. Unū est q̄ in eūone spasmus supue-
niēs est malus. 2^m est q̄ maxime est signū malū in eūone san-
guinea arteriali. 3^m est q̄ maxie est signū malū in eūone san-
guinea arteriali. Ratio aut̄ istoz manifesta est. 2° p̄mo in
eūone spasmus supueniēs ē malū: eo q̄ talis spasmus ac-
cidit ex inanitiōe humiditatis neruoz. talis aut̄ spasmus
est mortalis. 2° B est qd̄ dicit Hypo. 5^a pticula affozismoz.
Spasm^o 2° singult^o post nimitā ianitiōez malū: s; pei^o signū
est q̄n accidit ex eūone sanguis q̄ ex eūone aliozū hūoz:
eo q̄ sanguis est hūoz magis neēius ad vitā q̄ alij hūozes:
sed adhuc pei^o signū est q̄n accidit eūone sanguis arteria-
lis: q; in spiritib^o 2° in tali sanguie p̄seruat calor nālis p̄ser-
uans vitā. ¶ S; itellige vlt̄erius q̄n dicit Auicē. q̄ spas-
mus acc̄tis ex eūone est malū signū q̄ nō solū est malum
signū absolute: imo est ita malū q̄ ē mortale. Nam signa
p̄nostica p̄nt esse q̄tuoz modoz s̄m q̄ pōt elici ex verbis
Haliēi in cōmēto illi^o affozismi. sc̄de pticule. In omni egri-
tudine p̄fortari mēte 2^c. quedaz. n. sunt signa salutis. alia
sunt signa mortis q̄ d̄nr mortalia. q̄dā aut̄ signa sunt q̄ d̄i-
cunt bona. 2° ista de se nō significant oīno salntē. Alia sunt
signa q̄ dicunt mala. 2° ista nō oīno significatiua sunt mor-
tis. 2° hec signa se h̄nt sicut supi^o 2° inferius. nā omne signū
salutis est bonū: sed nō ec̄ouerso. 2° omne signū mortis est
malū: sed nō ec̄ouerso. Q̄n ḡ dicit Aui. q̄ spasmus in eūo-
ne est signū malū. itellige q̄ est ita malus q̄ est mortale. 2°
nō itelligas vlt̄eri^o q̄ sit mortale: q; oēs inde moriantur.
alij t̄n b̄n p̄nt euadere. ¶ Tūc Auic. ponit aliud p̄nosti-
cū signum dicēs. Et similr si accidat ei sicut est mortale.
Et cā hec est: q; significat idēz qd̄ spasmus. Sicut. n. spas-
mus causat̄ ex inanitiōe 2° repletione 2° singultus sicut di-
cit Hypo. 6^a pticula affozismoz. hoc aut̄ accidit ex inani-
tione. ḡ est mortale. 2° ex hoc appet cū dicat hic de singul-
tu q̄ est signū mortale q̄ supius etiā intelligit multo for-
tius d̄ spasmō q̄ erat signū malū 2° mortale. ¶ Tūc Aui.
ponit aliud signū p̄nosticū dicēs. q̄ si fuerit sincopis cuz
singultu. tūc mors ē festina. Signāter dicit Aui. cū singul-
tu: q; sincopis si accidit sine singultu nō eēt neēio signum
mortis festine. multotiēs. n. accidit sincopis in fluxu san-
guis 2° t̄n eger non morit̄: imo aliq̄n est vna cā restrictōis
flux^o sanguis: s; si accidat sincopis cuz singultu. tūc est si-
gnū mortis festine: q; singultus vt̄ dcm̄ est accidit h̄ ex ni-
mia inanitiōe. Si ḡ cū singultu supueniat sincopis. tunc si-
gnū ē q̄ sincopis venit ex vlt̄ia inanitiōe. 2° p̄ n̄s q̄ mors
cito festinat. ¶ Tūc Aui. pōit aliū signū p̄nosticū dicēs.
Et alienatio 2° p̄mixtio rōnis sunt male. alienatio 2° p̄mix-
tio rōnis accidūt i fluxu sang. q̄n supfluit: q; ex nimio flu-
xu sanguis eūant̄ spūs q̄ sūt instrā virtutū cerebri. 2° iō rō
p̄turbat̄ 2° fit dissipientia. nihilomin^o t̄n dissipientia vlt̄im
accidit ex repletōe magis q̄ ex eūone. pōt t̄n b̄n p̄tingere
ex inanitiōe: q; sic virt^o motiua pōt ipediri 2° debilitari in
suo ope ex repletōe 2° inanitiōe. ita ē 2° virtus rōnalis. Est
it̄ aliēatio malū signū: q; significat sup eūonē spūuz 2° de-
fectōez v̄tutū cerebri. nihilomin^o t̄n s̄m q̄ dicit Ha. in cō-
mēto illi^o affozismi. 7^a pticule. in sanguis fluxu dissipientia
aut spasmus malū. peius signū ē spasmus q̄ alienatio. v̄n
aliēatio sine spasmō i fluxu sang. ē signū maluz: s; nō oīno
mortale: s; si sit cū spasmō. tūc ē mortale. ¶ Si fuerit spaf-
mus) Dic Aui. repetit qd̄dā signū p̄dictuz. s. de spasmō. 2°
hoc ideo facit: q; supra dixerat q̄ erat signum malum. vt̄
ergo ostēderet q̄ nō solum est signū malū: sed est morta-
le repetit ip̄m dicens q̄ mortale est 2^c.

De canone curatōis flux^o sanguis. CAP. XVII.

Portet in curatōe fluxus sanguis vt̄
incipiat̄ 2° retineat̄: deinde cures vlc^o
ei^o si fuerit. Et non est tibi possibile in

eo cuius causa est fixa ex corrodente 2° simili-
bus nisi ita vt̄ auferat̄ causa.

¶ Supi^o Aui. determinauit de fluxu sang. theorice. in pre-
ista determinat de fluxu sang. practice. s. q̄tuz ad curā. de-
terminat ḡ h. Aui. de retentiōe fluxus sang. q; retentiō est cu-
ra ei^o. Determinat aut̄ h. Aui. de retentiōe flux^o sang. nō ge-
neralr oīs flux^o sanguis: q; s. de cura flux^o sanguis a mē-
bris iterioribus Aui. nō determinat: eo q̄ de hoc determini-
natū est in 3° libro. S; determinat h̄ p̄ncipalr de retentiōe
fluxus sanguis s̄m q̄ accidit flux^o ex solōne p̄tinui arta-
rie vel vene mēbroz exteriorz. s; ḡ Auic. in p̄ori caplo po-
suerit causas oīs fluxus sanguis. 2° dixerit ēt aliqua de flu-
xu sanguis mēbroz iteriorz. h̄ t̄n nō ponit curaz p̄ncipalr
oīs fluxus sanguis. s; aliqua dicta possint applicari ad cu-
ram flux^o sanguis ex mēbris iteriorib^o. S; intētio ei^o p̄n-
cipalis est determinare de retentiōe fluxus sanguinis ex vul-
nere in mēbris exterioribus. Et diuidit̄ ista ps in partes
duas. In p̄ma pte determinat de retentiōe flux^o sanguis po-
nēdo oēs modos 2° oēs cās retentiōis ipsius. In secūda pte
narrat quasdā medicias taz simplices q̄ cōpositas exper-
tas ad retentiōem fluxus sanguis. 2° ibi (Et de illis q̄ dixit
Ha.) Prima pars diuidit̄ in duas. In p̄ma pte ostēdit q̄ si
vlcus 2° fluxus p̄iungant̄ simul a cuius cura sit incipiēdū.
In sc̄da parte Aui. p̄sequit̄ de causis retentiōis fluxus san-
guinis. 2° ibi (Dico ḡ q̄ ille cause) Prima pars diuiditur
duas. In p̄ma parte p̄ponit qd̄ intēdit. s. q̄ p̄us est incipiē-
dum a retentiōe fluxus sanguis: deinde curādū est vlcus. In
sc̄da pte: q; hoc dcm̄ maxime videbat̄ h̄re instantiā in vlcē
re corrosiuo ostēdit q̄n vlcus corrosiuū p̄iungunt̄ 2° fluxus
sanguis a cuius morbi cura sit incipiēdū. 2° ostēdit quō etiāz
ibi est vlc^o q̄ opz incipe a retentiōe fluxus. 2° ibi (Et nō ē ti-
bi possibile) Qd̄ in p̄ma parte dicit planū ē. In sc̄da parte
Aui. vult dicere dcm̄ est q̄ opz vt̄ p̄us retineat̄ flux^o san-
guis: deinde curet̄ vlcus. Id t̄n dcm̄ non videt̄ posse in flu-
xu sanguis q̄ ē ex corrosione vlcis: q; cum corrosio q̄ est
ibi cū sit causa fluxus sanguis: p̄pter aptionē quā facit in
vena v̄t q̄ p̄us debeat auferri causa ista. s. corrosio q̄ ē cā
fluxus: deinde retineat̄ fluxus. hoc vult dicere Auicē. vsq;
ibi (Et si dispō) v̄n q̄n Aui. dicit (Et nō ē tibi posse) expo-
ne. 2° nō videt̄ tibi posse. Tunc Auicē. ibi.

¶ Et si dispositio nō tolerat vt̄ auferat̄ causa ē
necessariū vt̄ retineat̄ cū suis retētibus 2° sunt in
causis q̄ sunt ei 2° abscidunt sanguinē currētes.
2° ille cause sunt scite in libro primo. Verū ego
narrabo eas s̄m modū festinatōis.

¶ Ostēdit qualr̄ hic opz etiā incipe a cura fluxus dicēs. 2° si
dispō. s. fluxus sanguis nō tolerat vt̄ auferat̄ cā. i. vt̄ aufe-
rat̄ talis corrosio p̄us est necessariū vt̄ retineat̄. s. fluxus
sanguis p̄us cum suis retētibus: 2° deinde curetur corrosio.
Et videte in hoc q̄ Aui. dicit 2^c. 2° si inuit q̄ quantū ē ad
curā p̄ se opz p̄us incipe a cura corrosionis: q; ipsa est cau-
sa fluxus sanguis. S; multotiēs s̄m q̄ ponunt auctozes
oz nos incipe a cura acc̄tis 2° nō curare de morbo p̄ncipa-
liter sicut est de acc̄tibus q̄ p̄sternūt virtutē vt̄ sunt sin-
copis 2° dolor capitis 2° filia. 2° similr ē h̄: q; n. acc̄tis puta
fluxus sanguis nō tolerat dilatationē. idcirco oz nos p̄ri-
us incipe a cura talis acc̄tis. ¶ Vlt̄eri^o ēt videte in hoc
qd̄ dicit Aui. postea dispō 2^c. inuit q̄ quātū ad talē dispō-
nē p̄sentē opz incipe a cura fluxus 2° retinere ip̄m cū inui-
scatiuis vel opilatiuis vel h̄s q̄ postea ponit Auicē. Sed
ad restringēdū p̄fecte fluxū sanguis. vt̄ q; s. nō recidiuet
postea oz incipe a cura corrosiōis: q; dato q̄ restrigat̄ flu-
xus sang. 2° non auferat̄ corrosio t̄n postea recidiuabit: q;
corrosio est cā ipsi^o. 2° iō q̄n sanguis incipit fluere: oz tunc

ipsi stringere quocumque possumus. postea vero debemus intendere ad corrosione[m] et auferre ipsas ut non reciduet fluxus sanguinis. **S**ed est ulterius intelligendum quod si in intentione ponatur cura unius morbi quam alterius. multoties tamen accidit quod cura illius morbi silis est et alterius sicut deum est in predictis. et sicut est hic: quod quicquam incipiamus prius in intentione a cura fluxus vel corrosione[m]. tamen possibile est aliquando quod illa medicina que curet fluxum curet et corrosione[m]. et e converso: sicut cauterium. cauterium. n. facit cessare fluxum. et et destruit corrosione[m]. et multe medicine sunt que prosunt corrosioni et fluxui sicut. et e converso. et sunt. s. ista retentiva in causis que sunt ei. i. de numero causarum que sunt ad hoc. i. ad retinendum fluxum sanguinis. et abscondunt. s. iste cause sanguine[m] currente[m]. s. ex vena et artariam. et ille cause. s. retentio fluxus sanguinis sunt scite ex libro primo super in generali. Avicenna. n. in primo canone. Sen 4. ponit quoddam capitulum ubi ponit in generali omnes causas retentiois eius quod euacuatur. Ulex ego narrabo eas. s. h. s. modum festinationis. i. s. modum abbreviationis. Intellige autem quod istas causas dicit h. s. modum abbreviationis quantum est in generali: s. in speciali dicit eas secundum modum declarationis. et non solum secundum modum compilationis. Tunc sequitur illa pars.

Dico ergo quod iste cause: aut sunt prohibentes in illo illud quod egreditur ab exitu: aut sunt aggregantes rem de illo aut res.

In qua parte persequitur de causa retentiois fluxus sanguinis. et ista pars dividitur in partes duas. In prima parte ponit istas causas retentiois fluxus sanguinis in generali. In secunda parte explanat et declarat unamquamque illarum causarum in speciali. 2. ibi (Amplius dicemus de attractioe etc.) Prima pars dividitur in partes tres. In prima parte facit quod deum est. In secunda parte ostendit quod illarum causarum competunt ad restringendum fluxum sanguinis ex vulnere quoniam cum vulnere est aperta et que illarum causarum non competunt. In tertia parte ostendit quot intentiones vult de medicis habere circa vulnus. vult est fluxus sanguinis. 2. ibi (Et de ut scias) ibi 3. (Et de ut preparatio sit aggregans inter duas res etc.) Prima pars dividitur in partes duas. In prima parte ponit duas causas generalissimas retentiois fluxus sanguinis. In 2. parte subdividit et unamquamque illarum causarum. 2. ibi (Et divisio prima etc.) Dicit ergo primo. dico ergo quod ille cause. s. retentiois fluxus sanguinis. aut supple retinet: quod sunt prohibentes ab exitu id quod egreditur in illo. s. cursu sanguinis. hoc est dicitur. quod iste cause aut retinet fluxum sanguinis: quod diuertit ad alias partes et prohibet sanguine[m] venire ad locum. vult exit. et in hoc tangit Avicenna. causas diuersiois que non sunt cause locales: aut sunt aggregantes rem de illo aut res. i. aut cause retentiois fluxus retinet sanguine[m]: quod aggregat ipsas et opilat locum vult exit. vult Avicenna. in hoc tangit causas retentiois sanguinis locales. cause. n. locales retinet sanguine[m]: non quod diuertat ad alium locum: sed retinet ipsas in loco. vult exit. quod opilat illum locum. et per hoc quod Avicenna. dicit: aut sunt aggregantes rem de illo: tangit unam causam. per hoc autem quod dicit aut res: tangit: quod plures sunt tales cause retentiois sanguinis secundum quod ipse dicit post. **D**einde cum dicit.

Et divisio prima est conuersio ad partem aliam que aut fit cum attractioe ad partem aliam preter quod fiat exitus alius sicut ponunt ventose super par

et remouet flux. san. ex nare dextra: aut ita quod accidit exitus alius sicut stomat patiens fluxum sangu. narium ex manu pertinente nari stomatia stricta.

In ista parte Avicenna. subdividit unamquamque causarum predictarum. et ista pars dividitur in partes duas. quod primo subdividit causas retentiois fluxus que retinet ipsum per diuersione[m]. 2. subdividit causas que retinet ipsum in loco. 2. ibi (Causa autem retinetur in locis etc.) prima in duas. primo facit quod deum est. et 2. subdividit unum membrum diuersionis. 2. ibi (Retinetur autem sine exitu etc.) Dicit

ergo primo. et diuisio prima. i. prima pars diuersionis predictae carum retentiois fluxus sanguinis. e. conuersio ad partem aliam. i. ista retentio fluxus per diuersione[m] humorum ad partes aliam que. s. diuersio humorum aut fit cum attractioe. s. humorum ad partem locum preter quod fiat exitus alius. i. preter quod euacuemus aliunde sicut ponunt ventose super par. intellige sine scarificatioe: quod ventose cum scarificatioe diuertit rem cum euone et remoueret fluxum etc. et si accidat fluxus ex nare sinistra. tunc ponat super splenem. ut dicit Galenus. 5. de inge. aut supple fit ista diuersio ad locum dextrum ita quod accidat exitus alius. i. euando ab ista parte opposita sicut flobotomia etc. ex manu pertinenti nari. i. ex manu eiusdem lateris cum nare. flobotomia stricta. i. flobotomia subtili.

De hoc enim est dubitatio de vltio dicto Avicenna. de hoc. s. dicto quod patiens fluxum sanguinis ex nare flobotomaretur ex manu pertinenti nari ut humores diuertantur a loco cum euone. Sed hoc non videtur verum. s. quod debeat stomati ex manu eiusdem lateris cum nare: quod deriuatio que fit in alias partes deesse ad partes magis longinquas et non ad propinquas sicut ipsemet postea Avicenna. dicit. nunc autem manus longinquas est manus alterius lateris: et propinquas est manus eiusdem lateris. ergo deriuatio deesse fieri per stomatiam ex altera: et non ex eadem manu. **A**d dissolutoe[m] istius et ad maiore[m] etiam declaratoe[m] dictorum Avicenna. est et intelligendum quod mutatio vel deriuatio fluxus ad altera membra secundum quod appetit per Avicenna. per causam. Sen 4. cap. 3. et per Galenus. 4. et 5. de inge. est duplex siue sit cum euone siue sit sine alia euone. quodam est deriuatio ad loca longinqua: et talis mutatio appellatur antifrasis. et ista talis mutatio fit in parte: et quoniam corpus est plethoricum. et talis deriuatio si fit cum euone deesse cum multa euone ut euacuet multitudinem et diuertat et a loco fluxus. Sed alia est deriuatio que fit ad loca propinqua. et ista talis mutatio fit post partem. et quoniam in corpore non est alicuius multitudinis repletio: quod si fieret corpore repleto attraheret plus quam diuerneret. et talis deriuatio si fiat cum euone deesse cum euone pauca et subtili: quod talis euone non fit causa euandi: s. solum causa deriuandi. et cum talis diuersio fit ad loca propinqua cum pauca euone potest fieri diuersio. Quoniam ergo Avicenna. dicit quod patiens fluxum sanguinis ex nare deesse stomati ex eadem manu intelligit h. non ex parte alia plethoria in corpore. ut quod vel corpus sit de se mundum vel sit prius euatum alia euone. vult ista stomatia que fit ex eadem manu non fit nisi ad diuertendum et non euandum principale: et per h. Avicenna. dicit stomatia stricta. i. stomatia subtili ut inuenerit quod talis stomatia non fit principale ratione euacuatois: s. ratione deriuatois: et ideo fit cum pauca euacuatione et ex eadem manu. **S**ed quoniam superius dixit Avicenna. quod deesse fieri deriuatio ad partem magis longinquam intelligit h. in parte. et quoniam in corpore est abundantia humorum. tunc. n. bene deesse fieri ex altera manu et non ex eadem: quod si fieret ex eadem maiorie ret attractio quam diuersio. **D**einde cum dicit.

Retinetur autem sine exitu est illud quod prohibet motum sanguinis et eius penetratoe[m]. et est aut per causam ignientem: aut per causam stupefacientem. et stupefaciens quod est aut est medicina: aut est dispositio corporis sicut in sincopi. ipsa. n. multoties retinet sanguine[m].

In parte ista Avicenna. subdividit unum membrum diuersionis predictae. s. causas retentiois fluxus sanguinis per diuersione[m] ad aliud membrum sine alia euone. Dicit ergo. retinetur autem supple fluxum sanguinis per diuersione[m] ad aliud membrum sine exitu. i. sine alia euone est illud quod prohibet motum sanguinis et eius penetratoe[m]. i. est id quod prohibet sanguine[m] penetrare et currere ad locum. vult exit: eo quod diuertit ipsas ad partem oppositam. et e. i. et fit ista talis diuersio sine alia euone aut per causam ignientem. i. per causam calefacientem: s. non intelligas h. assumendo iterum: quod si iterum assumeret cala sine cibi siue medicine. tunc augmetaret fluxum: eo quod sanguis calefactus citius ebullit et fluit. Sed intelligit hoc apponendo eas ex parte in membris oppositis membro vult fluit sanguis: quod si

ponuntur ventose super epas et remouetur flux. san. ex nare dex. etc.

